

Meenka Īñjīl Matta

Nüütin Woo Īñjīl yen Matta

Īñjīl yen Matta a meenkaani yaaka kā ŋan ika ti yaŋkalan, an a Jiik Doocin Kiccāngenē yaaka nüütī üññü yen Yeecüwa Macii ye. An iken yaakka ti yaŋkalan daa battä me ogo, “Īñjīl,” an anan ogo “jiik ŋerkä.” An kā tiiññä yen wääktāŋ laññä, tüüjgi yaaka kā ŋan ye, piŋtä ääl yen Yeecüwa. An iken a Matta, ke Maarkoc, ke Lūka ke Yuhanna.

An m'ana piŋtä meenka yaanni ye, a Matta yaana a düto yen tiilgä ina, i batta mor kiingä Yeecüwa ogo wuuto ogo baaddo yeene. An ike cääna ŋäjjänä me yāntonde yaŋkalan ogo Laawī. An Matta a tüüjgi yaaka kā caay witken kā yew ye ti. An ike piŋtä meenka yaanni nüütī ogo Yeecüwa ogo Macii, magdo yen wakon kā Joon yaana bätteŋe bättoni yek Joon yaaka kā on ye. An Matta meenka yaanni perre kā lemmä Yūnaanni, an ken yeli me yok kā lemmä Mäbaan ogo Mäbaan ŋäjjō wakkä yaakki cääna.

Matta uccin kā päññä Īñjīl kā giidä yen Yeecüwa Macii ke ĩjjiñ ti yen ñuugala yeene. An ŋuca Matta päki kā waak yāwkä ñiirken yaaka nañdi Yeecüwa ye, ogo mäbaan ukco giti teynä yaana ĩññiida ko Joon ye. An Yeecüwa tiiññä rackä an boonjinni ñooŋte woo. An Matta cääna tākī ogo mäbaan ŋäjjō nüüññü Yeecüwa. An Yeecüwa nüüttü kā mügdin yen Joon pare. An Matta cääna piŋtä kā yaac kā Yätkitin yen Joon. An Yühüññi düüci ogo Yeecüwa

bi wääto ogo yätkä yeenen yen nommañ wiñe. An Matta wañe tiicce kä yaac erdee kä paydin yen yätkitän mänbaan kä nüütin woo Yätkitän Joon ogo yätkitän yen wääktän. An düüñin wiñ yen Matta a tüwnü yen Yeecüwa Macii ke juwin yeene tüwnü ti kä teynä yen Joon.

An yaakki ikii yüükkidin ti njajin Yeecüwa a ñaani. An njajin meenka yaanni ji ikii yüükkidin ti cääyin kä njajin nommañ wic, an ikii tütکیدin ünñü naana ikii tüünin ye. An dale Joon ikii iñin njajin yaanni! Aamiin!

Yeecüwa Macii Dänkä Yurge

¹ Perrä yaanni a yen Yeecüwa Macii dänkä yurge, a kaaynä Daawüüt ke Abrayiim,

² Abrayiim a Icaak wäyen,
An Icaak a Yaagüüp wäyen,
an Yaagüüp a Yahüüja wäyen ke mädge,

³ an Yahüüja a Paaric wäyen ke Jüra meen a Taamaar,

an Paaric a Hijiiron wäyen,
an Hijiiron a Aaraam wäyen,

⁴ an Aaraam a Aminadaap wäyen,
an Aminadaap a Naac wäyen,
an Naac a Caalim wäyen,

⁵ an Caalim a Buwaac wäyen meen a Raahaap,
an Buwaac a Ubeet wäyen meen a Rawüüc,
an Ubeet a Yecce wäyen,

⁶ an Yecce a Yätkä Daawüüt wäyen.

An Daawüüt a Cilimaan wäyen kä in Üüriya ti,

⁷ an Cilimaan a Raabaam wäyen,

an Raabaam a Abiyya wäyen,
an Abiyya a Acaap wäyen,
8 an Acaap a Yucapaat wäyen,
an Yucapaat a Yüraam wäyen,
an Yüraam a Üüjiya wäyen,
9 an Üüjiya a Yütaam wäyen,
an Yütaam a Ahaac wäyen,
an Ahaac a Hijakiya wäyen,
10 an Hijakiya a Manacca wäyen,
an Manacca a Amüün wäyen,
an Amüün a Yüüciya wäyen,
11 an Yüüciya a Yüküniya wäyen ke mädgen waan
yen näpkitin ti Baabil.

12 An wääna näpkitin ti Baabil ye,
Yüküniya a Caaltül wäyen,
an Caaltül a Jarabaabil wäyen,
13 an Jarabaabil a Abiyüüt wäyen,
an Abiyüüt a İliyakim wäyen,
an İliyakim a Ajüür wäyen,
14 an Ajüür a Caadik wäyen,
an Caadik a Akkim wäyen,
an Akkim a Aliyüüt wäyen,
15 an Aliyüüt a İliyaajar wäyen,
an İliyaajar a Mattaan wäyen,
an Mattaan a Yaagüüp wäyen,
16 an Yaagüüp a Yuucip wäyen or Märiyam, yaana
gittä Yeecüwa, yaana battä me ogo Macii ye.

17 An kilkä muure yaaka juwu Abrayim ti atee
ke Daawüüt ti ye kilkä kä caay witken kä nan, an
yaaka juwu Daawüüt ti atee ke näpkitin ti Baabil

ye kilkä kä caay witken kä ɲan, an yaaka juwu năpkītīn ti Baabīl atee ke Macii ti ye kilkä kä caay witken kä ɲan.

Giidā yen Yeecūwa Macii

¹⁸ An giidā yen Yeecūwa Macii năɲɲā ɖone kä waan yaanni ogo anɲi. Wāāna meen Mārīyam wuuke daa Yuucip ye, i mor iken yoken batta coorgu, kaɲi me cāyge minneni kä Wāāktāɲ Laɲɲā yen Joon.

¹⁹ An oore Yuucip, ike a măn wonɲu, an batta tākī iccede loon gītī an ike jaajjin jone ti ogo dal-jebu liidid.

²⁰ An wāāna ike paydee kä anan ye, i malak yen Pīto ūūkin woo ike ti kä lăāggī, an ike kiini ogo, “Yuucip, minneni Daawūūt, ɲana ikī boaju kä koownu Mārīyam ogo iɲɲū, a Wāāktāɲ Laɲɲā ken ina laaccee kä yaanna.

²¹ An ike bi giit minneni, an bi äkkā yāntāɲ ogo Yeecūwa a yaana bi määkee kä woo mā yeeke kä năāɲken yaacken ye.”

²² An yaakki muure năɲɲā ɖuuggen ɖāākit jiik'a jaayi Pīto kä bāto ye ogo,

²³ “Yoore, ɖuul yaana kücī oon ye, bi laaci

an bi giit minneni,

an bi battā me ogo

Īmaanuwel,”

an naana anan ye, i ogo, “Joon ke ikīin.”

²⁴ An wāāna Yuucip cuuyenee kä nīinkā ti ye, ike năɲɲin bata yaana daa kiinene daa malak yen Pīto ye, an iɲe koowne,

²⁵ an yoken batta agene kä coorgin ke iɲe giide minneni. An äkki Yuucip ogo Yeecūwa.

2

Ukcodoni Ätä Ñomuk

¹ An wääna Yeecüwa giidene daa me Beetlaam baan Yühüdiya ye, a nīinkä Yätkä Īrūüdüc ti. An ook yakkalaŋ a ŋäjžoni ätä ñomuk äätin Oorcaliim,

² an tääccin ogo, “Wali m'ana a giiton a yätkä yen Yühüüññi ye? Kiṭṭä yeene yoorron wääna kääjenee kä ñaalok ye an ikoon äätodon ike maanjon.”

³ An wääna yätkä Īrūüdüc tiññee kä aŋan ye, i ike ṭeenñä, ke mä Oorcaliim muure.

⁴ An ike duunŋu dāŋkä ke nüüttoni jiik doocin yek Joon bärkene ti muure an tääckene ti ogo, “Macii bi giitä me a wa?”

⁵ An luugi me ogo, “A Beetlaam baan Yühüdiya jī, a pergon kä bāto ogo,

⁶ “ ‘An iḱi, Beetlaam, ŋommañ yen mä Yühüdiya ti, iḱi batta deedädeet bānkä māyken yek mä Yühüdiya ti, an iḱi ti māŋkalaŋ bi ätä a mügdo yaana bi kääji mä yeeki yek mä Icārayiil ye.’ ”

⁷ An Īrūüdüc ŋäjžoni bärkene ti kä ätkitīn ukcenee giti a tooku ken üükene woo kiṭṭä.

⁸ An tucce Beetlaam an kiinne ogo, “Ate an minneni maawe ṭeṭaŋ. An naana kaññe ye, i ika icka jiik, an cääna ika bi atä maanṭä.”

⁹ An wääna tiññene jiik yätkä ye, i iken ättä kä päy yeenen. An, kiṭṭä yaana yoori ina üükīn woo an iken wooyi ke yuutee iññi nāntä minneni.

¹⁰ An wääna kiṭṭä yootene daa ye, iken juuggen ñappä kä jon ñammä mooye!

11 An iken kaaccä äräk an minneni yoori ke meen Märiyam, an ðungĩ iĩĩ an maanji. An iken kücümgu yeeken kupki an ääcin woo iccin a tiilgä ke ðukpilkä ke pañeyni.

12 An iken koli Joonj kä lääggĩ ogo nana ðukcodo ĩrũüdũc ti, an iken ðukcin baannen kä päy yañkalanj.

Yũñjã Minneni Macĩr

13 An wããna ñajjoni ðakkene kä ye, i malak yen Piťo ũũkĩn woo Yuucip ti kä lääggĩ an kiinne ogo, “Juwu, minneni koowu ke meen, an yũñjã Macĩr, an cãäye wĩca ke nũũtke kä, winni ĩrũüdũc minneni maawe, řäkke näge ðok.”

14 An ike juwin minneni koowne ke meen kä mĩĩllã an yũñjã Macĩr.

15 An cãygin wĩca ke ĩrũüdũc tũwe. Yaakki ðããkit yaaka jaayi Piťo kä bãťo ye ogo, “Ĩka bããťãnã woo minneni yeeni Macĩr jĩ.”

Nãñjã Merkãlen

16 An ĩrũüdũc, wããna yoorreeda ike malene daa ñĩngĩn ñajjoni ye, ike pennã kä yaac an ike tuccin kããygã an merkãlen oogen nãñgi ðugin muure, yaaka Beetlaam ye ke bãnkã yaaka cokulanj ti ye, yaaka yuungen kä yewweni ke iĩĩ ye, kä waan yaana ookke gĩti ñajjoni ti kä ũũkĩn woo kitťã ye.

17 An ken ðããkit yaaka jaayi bãťo ĩrmĩya ye ogo,

18 “Yããw tiĩñin Raama

ĩwok ke nũũjdũñ mooye.

An Rahiil week ogo merkã yeeke,

ike yaakkã kä lũũynũ jok

ogo iken baawkono.”

Dukcin Naacira

¹⁹ An wāana Īrūdūc tūwnee ye, i malak yen Piṭo ūūkin woo Yuucip ti kā lāāggī Macīr.

²⁰ An kiinne ogo, “Juwu, minneni koowu ke meen an ate ṇommañ yen mā Icārayiil, m'aka ṭākī nāākā minneni ye tūwgīn.”

²¹ An ike juwin an minneni koowne ke meen an attā ṇommañ yen mā Icārayiil ti.

²² An wāana Yuucip tiṇṇe ogo Aarkalayūc mūkko yātkitīn Yūhūdiya nāntā wāyen Īrūdūc ye, i ike booññu kā dukcin wīca, an koli lāāggī, an ike attā baan mā Jalīl.

²³ An ike attā an cāāynā baan yaana battā me ogo Naacira ye. An a yaaka jaayi bāṭoni ye ken ḍāakit ḍuuggen ogo, “Ike bi battā me ogo mān Naacira.”

3

Būūṭo Yaaya Tūti Pāy

¹ Nīnkā yaakca ti Būūṭo Yaaya āātin nūūti me kā jiik Joon woo teettālan baan mā Yūhūdiya jī.

² An ike me pākkede ogo, “Ḍage, kā nāānkā yaackā yeekic an ḍuuke Joon ti, Yātkitīn Pollon jīñe a cokīlīnī.”

³ An a Yaaya ken jaaynene kā bāṭo Īcaaya ogo, “Māṅkalan yaaw woo teettālan wīca ogo, ‘Pāy toote yok yen Piṭo an dale woti woo.’ ”

⁴ An Yaaya a jiik ṭakin yek kālāmgā ken enḍe, an ḍekcede ti kā bonṇan teye ti, an a ṭāāngā ke kickā ken a waak āāmkā yeeke.

⁵ An umkutu m'aka cäyok wii mä Üürdün ðone ti ye, ke mä Yühüdiya muure ke mä Oorcaliim.

⁶ Ike umkutu päkkätä näänkä yaackä yeeken, an büüle wii mä Üürdün ji.

⁷ An wääna Yaaya mä Pirriciinni ke mä Cüddügiinni yoorreeda äätete ike ti kä ðiräk ogo iken büülji ye, kiinne ogo, “Ikee merkä kaggä! A ñaani ken ikee kolle ogo ikee buurcee woo ko piinkä Joon yaaka ääto ye?

⁸ Näñe käwkä yaaka nüüti ogo näänkä yaackä dalle buw an ikee ðuukenee Joon ti ye.

⁹ An ikee ñana ðuuggic ðooje ogo wääc ogo Abrayiim. Ikee kiinne Joon liiti nãñi pämkä yaakka ti a merkä yek Abrayiim.

¹⁰ An tiññan len a nüuton ti jengä bicingenen ti, an jaan yaana giit tulge yejgan ye, tääyänä me woo an yeepänä me maccük.

¹¹ “M'aka näänkä yaackä yeeken dali buwin an ðuukin ñäjäk Joon ti ye, ken büülü kä piik. An m'ana bi ätä ñäñi ti ye, ike ika bora kä teynä, an ika yoku batta päjjädä agä kiingon yeene yaana yoku päjjidi ädit waygä yeeke ye. Ike ikee bi büüle kä Wääktäñ Lanña yen Joon ke maañ.

¹² An kuun yeene a ñnte ti kuujjedee kä woo küiki päk gitì, an taga yeene wiñe bi laate woo, an päk yeeke bi ðülje tuññu ji an küiki bi tuñge maañ yaana batta tüwit ye.”

Büüllü Yeecüwa

¹³ An wäättana Yeecüwa äätin kä ðone ätä Jaliil ati wii yen mä Üürdün büülgü Yaaya.

¹⁴ An Yaaya yaaki an kiinne ogo, “Ika takä büülja kä iki, an iki ken äätä ika ti ogo?”

¹⁵ An luugi Yeecüwa ogo, “Dalä jiik yaakka wääti anjan, nunko näänkä yaaka ʔäkkänä Joon ye, nänege ʔuuggen.” An Yaaya gïmmîn.

¹⁶ An Yeecüwa büüʔʔü an kääjin woo piitti. An wina pollon yore kupkene, an Wääktän Joon yooʔʔe küüyidi iñi ike ti kä biilkä gülküte an koojjin ike ti.

¹⁷ An jiik jääyin ñaalok pollon ji ogo, “A Minneni yeeni, yaana bilgä ñapeñap joni ye, inni.”

4

Yeecüwa Puuccutu Boonjin

¹ An Yeecüwa koowi Wääktän Joon iñne woo teettalan ogo püuccï boonjin.

² An büüʔʔü niinkä caykä kä ñan änkä gïtken ke mïlkä gïtken, an näägi kãñ.

³ An boonjin äätin ike ti an ike kiini ogo, “Naana iki agä Minneni Joon ye, pämkä yaakka kiinä dalä wääti a biiggi.”

⁴ An luugi Yeecüwa ogo, “A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo,

‘Batta a gin äämkä pare ken mänbaan ʔooje,
a jiik'a jaaygä Joon ye, ken mänbaan ʔooje.’ ”

⁵ An koowi boonjin iñne baan lanña yen mä Oorcaliim ti, an yuutte anlanña yen Joon lenje ti ñaalok.

⁶ An kiinne ogo, “Naana iki agä Minneni Joon ye, ʔonü yeepci iñi, a pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, ‘Malanji yeeke bi iingee jiik ogo iki, an iki bi tiijjida, an iki bi ʔürdida ñaalok inken ti, nunko ñana tojdida ko pääm kiyü ti.’ ”

⁷ An luugi Yeecüwa ogo, “Cääнна a pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, ‘Nana Piṭo Joon yüünü puuccudu.’ ”

⁸ An iji boonjin ñaalok päam bääynä tittē ti, an nüütkenē waak yek yätkitinni yek nommañ wiñe muure ke waak'a yāwan ye.

⁹ An kiinne ogo, “Wakkä yaakka muure bi iñenii kä, naana ika ḍünganaa iñi an ika maanṇaa ye.”

¹⁰ An luugi Yeecüwa ogo, “Wükcü woo ika ti wiñ yen menkeeken! A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, ‘Piṭo Joon yüünü ken ḍüngüdü iñi, an ike pare ken maanä.’ ”

¹¹ An mañji iñi boonjin, an malanṇi äatin ike yүүккi ti.

Ṭijjin ti Ṇuugula Yeecüwa

¹² An wääna Yeecüwa tiinṇee kä ogo Yaaya müñṇii me an üüljinii me ye, ike ḍukcin nommañ mä Jaliil ti.

¹³ An Naacira daljene iñi, ike attä cääynä Kaparnahuum kä koon mooye taan, nommañ mä Jaabiloon ke Naptaali ti.

¹⁴ An yaakki ḍääkit yaaka jaayi bāṭo İcaaya ye ogo,

¹⁵ “Nommañ mä Jaabiloon ke Naptaali, koon mooye taan wii mä Üürdün taanṇañja, Jaliil yaana cäyene boorgu ye.

¹⁶ M'aka cäyok müllä giti ye, yuṭṭu bownu mooye.

An m'aka cäyok ṭiibbä tüwnü ti ye,*
bownu diikin iñi iken ti.”

* **4:16** *m'aka cäyok ṭiibbä tüwnü ti ye, A m'aka Joon kucu an a yäayin cäyok müllä giti ye.*

17 Waan yaanja ti Yeecüwa juwin kä paṇṇä ogo, “Dage kä näänkä yaackä yeekic aṇ ḍuuke Joon ti, Yätkitin Pollon jiñe cokilin.”

Yeecüwa Bäärä Baaddoni Yaaka Ījjidī ti ye

18 Aṇ wääna Yeecüwa äätee kä koon mooye yen mä Jalīl taanṇe ti ye, ike yurcin mädin kä yewwe, Camaan yaana battä me ogo Bütürüc ye ke määden Andaraawuc. Aṇ yīpcidī ään piitti, iken a m'aka müügü yak ye.

19 Aṇ kiinne ogo, “Ääte, bääte ika ti, aṇ ikee bi nüütke müünṇü me bata yaana müüge kä yak ye.”

20 Aṇ winä aṇkä yeeken dalji ĩñi aṇ bäätcin ike ti.

21 Aṇ wääna atene kä ye, ike yurcin mädin yakkalan kä yewwe ṇuca. Yaagüüp män Jabadi ke määden Yuhanna, cäyok kuun ji ke wäyen Jabadi, tüti aṇkä yeeken. Aṇ bärki Yeecüwa.

22 Aṇ winä kuun yeenen dalji ĩñi ke wäyen aṇ bäätcin ike ti.

Yeecüwa Īiññä Me Īirken

23 Aṇ Yeecüwa attä laaynä Jalīl ji muure, aṇ nüüti daanmallä yen Yühüññi ji, aṇ päki kä Jiik Nerka yen Yätkitin Pollon jiñe. Aṇ ĩñi yor carre ke rackitin muure waadgä mäbaan.

24 Aṇ ṇajji me aṇ yäntonde dakkä ke Cüüriya ji muure, aṇ m'aka a rackä ye, äbi me ike ti yaaka cäyge rackitinni a päkkitṇi ke pillä yoken ti ye, ke yaaka cäygene menkeeken ye, ke yaaka tüwdidi ye, ke yaaka ämgen ke buggen a tüwin ye, aṇ teeññe muure.

25 Aṇ ṭon diirken bäätcin ṇäñe ti mä Jalīl ke Bänkä Caay, ke Oorcaliim ke Yühüdiya, ke wii mä Üürdün taanṇañja.

5

Paṇṇā Pääm Wic

¹ Aṇ wääna Yeecüwa yutṭee kä ṭoṇ diirken ye, ike attä pääm wic, aṇ cääjṇin iññi. Aṇ baaddoni yeeke äätin ike ti,

² aṇ ike uccin kä paṇṇā aṇ kiinne ogo,

³ “Ñaaynä m'aka a aangī kä wääktāṇ ye ti,
Yätkitīn Pollon jññe a yeenen.

⁴ Ñaaynä m'aka nüüjī ye ti,
iken bi lüügü me jugin.

⁵ Ñaaynä m'aka ḍuuggen ḍuukcutu iññi ye ti,
iken bi yäti ṇommañ wiñe muure.

⁶ Ñaaynä m'aka näkä kãñ ke yeen kä woṇṇu ye ti,
iken bi bur.

⁷ Ñaaynä m'aka ängidī ṇṇṇṇin ye ti,
iken bi ängänä me ṇṇṇṇin.

⁸ Ñaaynä m'aka juuggen ladaṇ ye ti,
iken bi Joon yoorgu.

⁹ Ñaaynä m'aka nãṇṇi ṇṇṇṇin ye ti,
iken bi battä me ogo merkä yek Joon.

¹⁰ Ñaaynä m'aka putkunu me giti kä woṇṇu yeenen
ye,
Yätkitīn Pollon jññe a yeenen.

¹¹ Ñaaynä ikee ti naana ikee kirge me, aṇ ikee putkene me giti, aṇ ikee kãkkete me witin kä yiñ ogo ika ye.

¹² Juuggic ñapī kä yaac, nããṇka iñdin yeenic yãwconḍe agee kä pollon jñ ye, aṇ cääña bãṭoni yaaka ñomgic ti ye putki giti anan.

Äyyä ke Diktāṇ

13 “Ikee age äyyä yek nommañ wiñe. An naana äyyä lämme yäaynä ye, bi läpī iñī ogoo ŋuca? Batta ŋuca päjjidi ginkalan ti, päjjidi yeepänä me woo an määrijänä me iñī kä me kiigen.

14 “Ikee age diktän yen nommañ wiñe. Baan mooye yaana pääm wic ye batta lülgä me kä paannä yok.

15 An baati m'ana diko paane an küme wic kä arwal ye. Ike tääkci diko dooce nant'a yuddee kä ye, an ääci di diktän me ti muure yaaka äräk ye.

16 Cäanna dalä diktän yüünü diki me nomgen ti, nunko näänkä ŋerkä yüükü yoorge daa me an mäjene me Wäac yaana ñaalok pollon ji ye.

Macii Äätin Däakit Jiik Doocin yek Joon

17 Nana ikee duuce ogo ika äätonoo angodoo yokin jiik doocin yek Müuca ke yaaka peri bätöni ye, ika batta angädä yokin, ika äätänä dääktä.

18 Ikee kiine a gitken anja pollon ke nommañ baakke, baati njöle ke tomtom yaana bi käjä woo jiik doocin yek Joon ti ye, ke wakkä muure dagene.

19 M'ana jiik iininile kä keelok liinje gitä an me nüünne kä päy yeene ye, bi battä me ogo men deerconde Yätkitin Pollon ji ti, an m'ana näänjin kä jiik iininä yek Joon an nüütee ye, bi battä me ogo men mooye Yätkitin Pollon ji ti.

20 Ikee kiine naana näänkä ŋerkä yeekic batta käälci di woo yek Pirriciinni ti ke nüütöni jiik doocin yek Joon ye, ikee batta bi kaace ti Yätkitin Pollon ji ti.

Piinkä

21 “Tiinŋe kiinnene me dänkä yurgo yaaka kä on ye ogo, ‘Nana iki nääkä me, aŋ m'ana näkkä men ye päjjidi joocu me.’

22 Aŋ ikee kiine m'ana a penon kä määden ke käwen ye, päjjidi joocu me, aŋ m'ana määden kirre ogo, ‘Waanji’ ye päjjidi doocunu me iñi nantä ba' küüllü*. Aŋ m'ana määden kirre ogo, ‘Booñ’ ye i päjjidi ati maccük.

23 “Aŋ naana iki äccäda iccin tambal daaŋ laŋŋä ji, aŋ iki päjjini määdic ke käwic yaŋkalan ikee age büültini ye,

24 gin yüünü daljä tambal ñome ti aŋ atä por cuure ke määdic, aŋ wäättan duuku iccin yüünü iñä Joon.

25 “Jiik toode kä biraŋ ke ciŋdo yüünü yaana iki ijey nantä ba' jooñnu ye, naŋe i mor ikee ääte päy ji, i mor batta iki daakey ti juco ti, aŋ juco iki iñey tiico, aŋ tiico iki yeepey gaŋgar ji.

26 İki kiineni a gütken, iki batta bi kääjä woo gaŋgar ji ke gin yüünü yaana buccin ye, icceeda muure.

Balkitın

27 “İkee tiinŋe jaaye me ogo, ‘Nana iki nandä balkitın.’

28 Aŋ ikee kiine, m'ana däämjın iin ti kä pon kääcinene ye, i daŋŋa nandä balkitın jone ti.

29 Naana a waŋü birra ken iki pugey dok kä yiñ ye, i luulu woo aŋ yeepci woo. Neraŋ iinca naana giñü kalan yääy ye, kä yaana gaanü muure yeepene daa me maccük ye.

* 5:22 ba' küüllü a nantä'a duccete me iñi m'aka nääŋkä yältä ye.

30 An naana a iñtü birrä ken iki pugey dok kä yiñ ye, tocci woo an yeepci woo. Nerañ iñca naana gñü kalan yäay ye, kä yaana gaanü muure atee kä maccük ye.

Äkkin Iiñ

31 “Cäänna jaayi me ogo, ‘M’ana iñe äkkene ye dale pirke meenka yen äkkin.’

32 An ikee kiine, m’ana iñe äkkene i batta kä balkit’in ye, i anan icce balkit’in giti. An m’ana kuññu iñ yaana a äkkin’i ye, i anan nanjit balkit’in.

Lüttän

33 “Nuca tiññe kiinnene me dänkä yurgo yaaka kä on ye ogo, ‘Nana liüttänñi yүүүkü liigä giti tääkcä liüttänñi yүүүkü daage ke Piṭo.’

34 An ikee kiine nana ikee liite! Nana kä pollon a nänṭa ba’ nook yen Joon,

35 an nana kä nommañ a nänṭa yaana ḍucee kä kiiḡe ye, an nana kä Oorcaliim a baan mooye yen yätkä yaana yäwan ye.

36 An nana iki liitä kä wiñü iki batta liitä nanḡa jiikcan bownu ke yen üllü.

37 Jiik’a jaayä ye dalä wodañ naana daa a ‘Ee,’ ye, i daa a, ‘Ee,’ an naana daa a ‘U’u,’ ye, i daa a ‘U’u,’ an yaaka ṇuccin ti yaakka ti ye, i ätä yiñ ti.

Nana Ikee Wäne

38 “Tiññe jaayi me ogo, ‘Wañ ke wañ an lenḡä ke lenḡä.’

39 An ikee kiine, män yiñ nana danḡe kä yiñ. An m’ana iki paccey taanḡü birrä ti ye, i menen ṭukkeeda kä ṇuca.

⁴⁰ An m'ana tãkĩ ìkĩ cĩney ogo ike iñjey burnu jone ye, i iñjeeda ke burnu mooye cääna.

⁴¹ An naana ìkĩ iĩrgĩ kääygon ogo ike iiccey wuun ko keelok ye, i ate ke ike wuuggu kã yew.

⁴² An m'ana ñujjin ìkĩ ti ye, i iñã. An m'ana tãkĩ kujit müngã ìkĩ ti ye, ñana tũgã.

Ädän Yüünü Bilgä

⁴³ “Tiĩñje jaayi me ogo, ‘M'ana yiire kã ye bilgä an ädän yüünü putku jĩ.’

⁴⁴ An ikee kiine ogo, ädänñi yeekic bilge, an mäte kã m'aka ikee putkene giti ye,

⁴⁵ nunko bi wääte kã age merkälen yek Wäac yaana ñaalok pollon jĩ ye. An an yeene nanñe kääjidi ogo mä yaackã ke mä ñerkã, an ñaal yeene tuujede ogo mä wotku ke m'aka batta wodañ ye.

⁴⁶ An naana ikee bille m'aka ikee bilgene ye, a iññã yaana wali ye ken bi kañe? An yaakka batta a yaaka nanñã dũtoni yaacken cääna ika?

⁴⁷ An naana a mädgic ke kãwgic pääken ken ñiĩbde ye, wali nääñkã yeekic yaaka nanñe buñe kã me ye? An yaakka batta a yaaka nanñã waanjini cääna ika?

⁴⁸ Ikee dale age küümĩn bata Wäac yaana ñaalok pollon jĩ, agee kã küümon kã ye.

6

Iñdin M'aka Tãkĩ ye ti

¹ “Wanjic tiĩce ñana ñerrã yeenic nanñe me ñomgen ti, ogo yoorji me. Naana ikee nääñe anan ye, ikee batta bi cäygene kã iñdin Wäac yaana ñaalok pollon jĩ ye ti.

² An naana iḱi iṇḁä m'aka ṭäḱi ye, ṇana nüddü kä yäaw gülteteni me ṇomgen ti bata yaana naṇṭä lääṇoni daanmallä yen Yühüünṇi ti, ke pääygä giti ogo iken maanji me yokin ye. Ikee kiine a gitken, a iṇṇä yeenen dune ina.

³ Naana iḱi iṇḁä aangon ye, iṇtü aam ṇana bääggädä ṇäjjä gin'a naṇṭä iṇtü birrä ye,

⁴ nuṅko iccin yüünü wäätee kä a paangon yok, an Wäac yaana yuṭit waak muure yaaka a paangin yokin ye, ken iḱi bi iṇey.

Mallä

⁵ “An naana ikee mäte ye, ṇana ikee beele bata lääṇoni. Iken billä mäti i yudok ṇaalok daanmallä yen Yühüünṇi ti, ke yoggonni yek pääygä ti ogo iken yoorji me. Ikee kiine a gitken, a iṇḁin yeenen dune ina.

⁶ Naana iḱi mäta ye kaacci äräk baannü an äntüke üüljü, an mäta Wäac yaana batta yoottu me ye ti. An Wäac yaana yuṭit waak muure yaaka a paangin yokin ye, ken iḱi bi iṇey.

⁷ “An naana ikee mäte ye, jiik'a a waanji ye ṇana ṇoccede giti bata waanjin. Iken düüci ogo iken bi tiingii Joon ko jiik ḁiirken yeeken yaakka.

⁸ ṇana ikee beeljede bata iken, Wäac ṇäjjä waak'a ṭäkke ye, i batta mor taaje.

⁹ “Mäte bata mallä yaanni ogo, Wäyo yaana ṇaalok pollon ji ye, dalä Yäṇtonḁü wääti a lanṇä.

¹⁰ An Yätkitin yüünü dalä ḁägä, an ṭäktän yüünü dalä wääti ṇommañ wic bata yaana daa ṇaalok pollon ji ye.

¹¹ Iṇjon biḡgi yooko yek an yaanni jiṇe.

12 Kulkoon duuggen nääŋkā yaackā yooko
bata yaana daa kulkodon kā m'aka ikoon
nāŋkoton nääŋkā yaackā ye.

13 Nana ikoon üünjodoon puuccinni giti,
tääkcä mäagoon woo yiñ giti.

14 “An naana me kulkudu kā nääŋkā yaackā
yaaka nāŋkiti ye, Wäac yaana ñaalok pollon ji ye,
iki bi kulkey cääna.

15 An naana me batta kulkudu kā nääŋkā yaackā
yeeken ye, Wäac iki batta bi kulkey kā nääŋkā
yaackā yüükü.

Büültün

16 “An naana ikee büüte ye, nana ñomgic ñirde
bata lääñoni, iken ñomgen ääkkätä, nüütikutü me
ogo iken büüto. Ikee kiine a gitken, a iñdin yeenen
dune ina.

17 An naana iki büütu ye, jiikü püüjgü an wangü
püüjü woo,

18 nunko büültün yüünü nana yootte daa me, dalä
a Wäac yaana batta yoottu me yok ye ken yutit. An
Wäac yaana yutit waak muure yaaka a paangin
yokin ye, ken iki bi iñey.

Büünjü Waak Nerkä Pollon Ji

19 “Nana ikee büüke waak nerkä duckede duuggic
nommañ wic nantä yaana cüülge daa giti diidini ke
duy ye, ke nantä yaana liikä giti katon kätene kā ye.

20 Tääkce büüke waak nerkä ducke duuggic ñaalok
pollon ji, nantä yaana diidini ke duy batta cüüti giti
ye, ke nantä yaana batta liikä giti katon kätene kā
ye.

21 Nantä yaana duce kā waak nerkä yeekic ye, i
juuggic daa a wica cääna.

22 “Waŋ a diko yen yor. Naana waŋgü ɲeraŋ ye, i yorü muure a küümon kä diktäŋ.

23 Aŋ naana waŋgü yejgaŋ ye, i yorü a küümon kä müllä. Aŋ naana diktäŋ yaana iŋi ti yaanna a müllä ye, i müllä yaanna bi yäwaŋ kä yaac!

24 “Baati m'ana wääti a ɲuugulo yen me mäyken kä yew ye, naana ye, i yaŋkalan bi putke ji aŋ yaŋkalan bi bilge, aŋ naana ye, i yaŋkalan bi tiingede aŋ yaŋkalan bi gääle giti. Ikee batta liiŋe age ɲuuguloni yek Joon ke tiil.

Ikee ɲana Payde Jiik Giti

25 “Ikee kiine a gitken ɲana ikee payde jiik giti üññü yeenic ti ogo, ɲaaka ken bi amje, aŋ ɲaaka ken bi maadje aŋ cääna yokic ti ogo ɲaaka ken bi endee. Üññü batta büti witkin gin äämkä, aŋ gaan batta büti witkin burunŋu?

26 Yoore por diirgä pollon jiine iken batta piiti aŋ batta iti, aŋ batta kuutit yokin tuucku giti, aŋ Wäac yaana ɲaalok pollon ji ye ken äämi iken. Aŋ ikee batta büta kääte kä yaac kä iken?

27 A ɲaani ken ikee ti kä paydin jiik jiine yoku liiti ɲüccä ti wuun kä keelok üññü yeene ti?

28 “Aŋ ikee päje jiik giti ogo burunŋu ina? Yoore deykä yaaka yül woo ye iken batta ɲuugal aŋ batta wiñi untalli.

29 Aŋ ikee kiine yätkä Ciliimaan cekkitin yeene ti muure batta a endini bata iken.

30 Aŋ naana Joon deykä yaaka yül woo yaakka iinŋede ye, yaaka a winni tiññaŋ aŋ tiññäk yibjana me maccük ye, ike batta bi kääti kä iinŋin ikee? Aŋ ikee luggin yeenic deeran ina?

³¹ “Nana ikee payde jiik gïtkïc anj ikee jaaye ogo, ‘A ñaaka ken bi amïn?’ anj ‘A ñaaka ken bi maatïn?’ anj ‘A ñaaka ken bi enïn?’

³² A wääkeni ken kälit waak yaakka ñätin muure, anj Wääc yaana ñaalok pollon jï ye, ñäjjä ogo ikee tākce waak yaakka muure.

³³ Por iïjje kälde Yätkitïn yen Joon ke wonnu yeene, anj waak yaakka muure bi ñuckene kä me ti.

³⁴ “Anj anjan ikee ñana payde jiik gïtkïc ogo tïnnāk, tïnnāk daa payit ðonje. Äñkā gïtken muure yanjalan daa kä yiñ yeene yaana ike pääccätä ye.

7

Jooññu me

¹ “Nana me jooje, nunko ñana kãnde kä jooññu.

² Kä waan yaana juce kä me ye ken daa bi jooce kä me anj kä pääynä yaana pääje kä me ye ken daa bi pääjgene kä me.

³ “İki däämä luum yaana määdic ke kãwic waje ti ye, anj jaan mooye yaana wanü ti yaanna batta daamä ina?

⁴ Anj määdic kiindä ogo, ‘Dalä luum yaana wanü ti yaanna äbä woo,’ i jaan mooye a wanü ti anjan ogoo?

⁵ İki lääño, paran jaan mooye äbä woo wanü ti nunko däämii tetan, anj nunko luum määdic äbee daa woo waje ti ye.

⁶ “Wakkä latkä ñana iñde gukku, anj ñana waak yeekic yaaka tiilcidi ye yipgede kutungu. Naana yibgene daa ye, bi määrganä iñi kä kiigen, anj bi ðuku ikee nake.

Ñuje Anj Bi Iñgi Me

7 “Ñujje, an ikee bi iñge me. Määje, an ikee bi kãñe. Tume, an äntüke bi kupkene kä me.

8 M'ana tääci ye, bi iñgä me. An m'ana määji ye, bi kãñi. An m'ana tümü ye äntüke bi kupkene daa me.

9 “A ñaani ken naana minneni yeene tääccï ogo biññan ye, i iñe pääm?

10 An naana tääccï ogo yakcan ye, i iñe kaan?

11 An ikee mä yaackä, äccin wakkä ñerkä merkä yeekic ti ñäje, an Wäac yaana ñaalok pollon ji ye, bi äccidi ogo bütä waak ñerkä m'aka tääccï ike ti ye!

12 Me nãngede nãñkã yaaka tãkke ogo nãngede daa ko me ye, an yaakki a jiik doocin yek Müüca ke meenka bãtoni.

Päy Diiwconde ke Gääbconde

13 “Kaace kä äntüke diiwconde. Äntüke yaana ati düümtin ti ye, gäaban an päy yeene wääne pañalan, an kaaccete kä me ñiirken.

14 An äntüke yaana ati üññü ti ye, diiwan an päy yeene wääne pegan, an a me deewken ken kãñit.

Jaan ke Tulge

15 Wanɣic tiice kä bãtoni yaaka a yelonji ye. Iken äätä kä biilkä kãbãlgä an külok a bawni yaaka uudu ye.

16 An bi ñije kä nãñken. Yoku jaan yaana beel bata lüütkon ye urgu me küügü ti, ke ñoommu yoku urgu me tiim ti?

17 An jaan ñerconde daa giit tulge ñerken an jaan yaajgonde daa giit tulge yaacken.

18 Jaan ñerconde batta giit tulge yaacken, an jaan yaajgonde batta giit tulge ñerken.

19 Jaan yaana batta giit tulge ɲerken ye tääyänä me iñi an yeepänä me maccük

20 An bata yaana jengä ɲijde daa kä tulgen ye, cääнна бәтәни yaaka a yelonɲi ye bi ɲijde kä näänken.

Ikee Kuje

21 “Batta a me muure yaaka ika bäärga ogo, ‘Pito, Pito,’ ye, ken bi kaaci ti Yätkitɲin Pollonɲ ji ti. A m'aka näänjä kä täktän Wäyo yaana pollonɲ ji ye ken bi kaaci ti pääken.

22 An nīinnä yaanja ti me diirken ika bi kiinta ogo, ‘Pito, Pito, ikoon batta bätton kä yäntondu an ikoon batta ñuutton menkeekeni kä yäntondu, an ikoon batta nänɲon wakkä yäwkä diirken kä yäntondu?’

23 An bi kiinä ogo, ‘Ikee kuje ogo wec. Ange yokic ika ti ikee yaaka liige giti jiik doocin ye.’

Än Yüünü Koru Nantä Karkar

24 “An m'ana tiinjä jiik yeeki yaakki, an ñuugulene kä ye, bi beelji bata ɲajjo yaana än yeene korre karkar giti ye.

25 An ñaal määdin an tääl äätin an jommu küütin an än olle an batta a diimmīni a yaana agee kä koṭon kä karkar wic ye.

26 An m'ana tiinjä jiik yeeki yaakki an batta agee kä ñüügilini kä ye, bi beelji bata oon amgonde yaana än yeene korre tinjal giti ye.

27 An ñaal määdin an tääl äätin an jommu küütin an än olle an diimin iñi an diiminene yāwan.”

28 An wääna Yeecüwa danɲee kä jiik ye, ṭon witken diiktin kä nüünñü yeene.

29 Nääŋka ike nüütee kä bata m'ana cääyge mügdin ye, an batta bata nüütoni jiik doocin yek Joon yeeken.

8

Yeecüwa Tüñi Men Näkä Jaan

1 An wääna Yeecüwa kääjenee kä iñi pääm wic ye, i ɬon diirken bäätcin ike ti.

2 An oon yaŋkalan äätin ike ti näkä jaan, an ɬünjin iñi ñome ti, an kiinne ogo, “Mügdo, naana iki gïmmädä ye, laatca yokin woo.”

3 An Yeecüwa in̄te lajjene an tamme yok an jaa-jjin ogo, “Ika gïmmädä. Latci woo!” An kä ɬeeran an̄ji yore lattä woo kä jaan.

4 An kiini Yeecüwa ogo, “Yooru, mänkalan ɲana nüütküdü, atä an yorü nüütkü män daan an äccä gin'a iini Müüca ye, dalä wääti a ɲajjin iken ti ogo iki latteey woo.”

Luggin yen Duuŋgon Kääygä

5 An wääna Yeecüwa kaaccee ti Kaparnahuum ye, i duuŋgon kääygä yen mä Ruumaan yaŋkalan äätin ike ti, an ike ñujgi yok ogo,

6 “Mügdo, kiingon yeeni bilti nün iñi paa bür wic a püündin̄i, wääci kä yaac.”

7 An kiini Yeecüwa ogo, “Ika bi äätä an ike ɬeeñä.”

8 An luugi kääygon ogo, “Mügdo, batta päjjidi iki kääjä äräk baanni, jaajjä jiik kä winninä an kiingon yeeni bi ɬeñ.

9 Ika cääna agä oon iñi mügdin ti, ke kääygälen iñi ika ti, an yaana kiinä ogo, ‘Atä,’ ye, i daa at̄i, an yaana kiinä ogo, ‘Äätä,’ ye, i daa ätä, an naana

kiingon yeeni kiinä ogo, ‘Yaanni nanä,’ ye, i daa nanje.”

¹⁰ Wääna Yeecüwa tiinjee kä anjan ye, wiñe ðiiktin an m'aka ike baattä ye, kiine ogo, “Ikee kiini a gütken, Ika batta agä kãñon mä Icärayiil ti m'ana luggin yeene tälan anji ye.

¹¹ Ikee kiine me ðiirken bi üñü kä ñomuk ke njäjäk an cääjji dārñañ äämkä ti ke Abrayiim, ke Icaak an Yaagüüp Yätkitän Pollon ji ti.

¹² An merkä mä Icärayiil ðiirken, yaaka yoku Yätkitän a yeenen ye, bi yibjänä me müllä giti nantä ba' iwok ke ñeeynä me leken.”

¹³ An Yeecüwa ðuunjon kääygä kiinne ogo, “Atä! An bi nanji ðone iki ti bata yaana lugginii kä ye.” An waan yaanna ti kiingon yeene teññä.

Yeecüwa Tiññä Me Ðiirken

¹⁴ An wääna Yeecüwa ðakkee kä ti paa ba' Bütürüc ye, i Bütürüc mareyde kãñne nñin iñi a raac yore äätä.

¹⁵ An tamme inkin, an yor äärtäñene baakkin an juwin ñaalok an ike nanji gin äämkä.

¹⁶ An biigin yaanja ti ike icki me m'aka cäygene menkekeni ye, an wääktänji yaacken yaakka ñootte woo kä jiik, an m'aka a rackä ye teññe muure.

¹⁷ Yaakki ðäakit yaaka jaayi bāto İcaaya ye ogo, “Ike yor carreni yooko koowne an rackitinnı yooko waaññe.”

Baaddin Yeecüwa Pilañ

¹⁸ An wääna Yeecüwa toñ yoorreeda kä ike ti ye, i baaddoni yeeke iññe jiik ogo iken irco woo koon mooye ti taanñanja.

19 An nüüto yen jiik doocin yek Joon yaŋkalan äätin an ike kiini ogo, “Nüüto, nant’a atii kä ye, i İki baaddeni.”

20 An kiini Yeecüwa ogo, “Wiiwkä cääyge kälken, an dīrgä pollon jīñe cääyge kurken, an Minneni Mänbaan batta cääyge nant’a nääkcedee kä wiñe ye.”

21 An baaddo yeene yaŋkalan ike kiini ogo, “Mügdo, dalä por ika atä wäyo jigä, an wäättan ika duuku İki baaddeni.”

22 An kiini Yeecüwa ogo, “Bäätä ika ti, an dalä mä tüwīn jiki mä tüwīn yeeken.”

Yeecüwa Jommu Wiingä Yuutte iñi

23 An wääna Yeecüwa kaaccee kä kuun ji ye, i baaddoni yeeke bäätcin ike ti.

24 An kä deeran anji jommuwiingä küütin koon mooye ji, kuun wigde yok a yaana müüñe ye, i Yeecüwa a ooton.

25 An baaddoni attä ike cuujgi an kiiñtä ogo, “Mügdo, mäkoon ikoon danja müñon!”

26 An iken luugi ogo, “Ikee booje ina? Ikee yaaka luggin yeenic deeran ye!” An juwin ñaalok an jommuwiingä ke koon mooye gerre, an yuuttu iñi.

27 An baaddoni witken diiktin an tääjä pääken ogo, “A ñaani inni? Jiike tiñtä jommuwiingä ke koon mooye yaanni!”

Yeecüwa Tiiññä Ook kä Yew Cäygene Menkeekeni

28 An wääna Yeecüwa ircenee kä woo baan mä Jadarayīn koon mooye taanñañja ye, päägi ook kä yew käjä woo kälkä witin cäygene menkeekeni. An wica baati m'ana kaajit kä päy yaanja ti ye, iken a mä yääññä.

29 An iken jaajjin kä yääw mooye ogo, “İki tākā ikoon nan̄doon ogoo, iki Minneni Joon? İki aātini winni ikoon joojjon, i waan batta mor dāgā an̄ji?”

30 An kutungu d̄irken yakkalan bilti kääji kä cokal iken ti.

31 An men̄keekeni Yeecüwa malgä yok an kiintä ogo, “Naana ikoon ñoolcodoon woo ye, ñoolcon kutungu giti.”

32 An kiini Yeecüwa ogo, “Ate!” An kääjin woo an attä kaaccä kutungu giti, an kutungu düürjin iñi koon mooye ji, an bügjin piitti an müññü.

33 An m'aka kääji kutungu ye buurcin woo, attä baan ji, an me nüütüki kä wakkä yaaka nāñjä d̄uuggen ye muure, ke yaaka nāñjä d̄uuggen m'aka cāygene men̄keekeni ye ti.

34 An mā baan mooye muure kääjin woo Yeecüwa ti. An wääna yoorene daa ye, i malgä ogo baannen daljee iñi.

9

Yeecüwa Tiiññä M'ana Yore a Tüwon Ye

1 An ike kaaccä kuun ji ircin woo koon mooye taan̄ñañja, an aātin baan yeene ji.

2 An wina makkalan ike icki men yore a tüwon, n̄iñ gaan n̄iñkä ji. An wääna luggin yeenen yoorene daa Yeecüwa ye, m'ana yore a tüwon yaanna kiinni ogo, “Minneni yeeni, jonü tiijgä! Nāñjä yaacken yüükü kulkini me.”

3 An nüütöni yakkalan yek jiik d̄oocin yek Joon luugjin pääken ogo, “Oon yaanni jaay ina an̄ji, d̄üüci ogo, ike agje Joon?”

⁴ I daa paydin yeenen njäjjänä Yeecüwa, an taaññe ogo, “Ikee payde yiñ juuggic ti ina?

⁵ A yaana wali ye ken poɕulaŋ jaajjä kä, ‘Nääŋkä yaackä yüükü a külkini,’ halla jiik, ‘Juwu ñaalok an atä?’

⁶ An ika ɕäkä ikee njäje ogo Minneni Mänbaan cääygüüda ko mügdin ñommañ wic yen kulkin nääŋkä yaackä.” An m'ana yore a tüwon ye kiinne ogo, “Juwu ñaalok an gaan nüinkä yüünü koowu an atä paa.”

⁷ An ike juwin an attä paa.

⁸ An wääna ɕon yuɕtene ye, iken bojgin an Joon maanji yok yaana iccidi mügdin mänbaan ti ye.

Yeecüwa Bäärä Matta

⁹ An wääna Yeecüwa kaajdee kä wica ye, ike yuɕtu men yaŋkalaŋ battä me ogo Matta cääy nänɕä ba' düllü tiil, an kiinne ogo, “Bäätä ika ti.” An juwin an bäätcin ike ti.

¹⁰ An wääna Yeecüwa attene ke Matta paa baanne ammä ti ye, i dütöni yaacken ke mä yaackä äätin, an cääjjin iñi Yeecüwa ti ke baaddoni yeeke.

¹¹ An wääna Pürricünni yuɕtene anan ye, iken baaddoni yek Yeecüwa taaji ogo, “Nüüto yeenic ämi ke mä yaackä ke dütöni tiil ina?”

¹² An wääna Yeecüwa tiinjee kä anan ye, i ike jaajjin ogo, “M'aka yoken ɱeraŋ ye batta ɕäki ɕiiño, a m'aka a rackä ye.

¹³ Ate an jiik bato yaakki ooke gitä, ‘Ika ɕäkä me ägede ɱingin, batta a iirrä wäämmä yok ika ti.’ Ika batta äätänä bäärä mä wotku, a mä yaackä.”

Tääctäŋ yen Büültüŋ

14 Anj äänkalanj baaddoni yek Yaaya äätin Yeecüwa ti, anj tääccin ogo, “Ikoon ke Pïrricïnni büüton, anj baaddoni yüükü batta büüti ina?”

15 Anj luugi Yeecüwa ogo, “Yoku wilgä yek or ñäännä nüüji i mor or ñäännä cäyok ke iken anji? Nüinkä bi ätä yaana or ñäännä koowge daa me iken ti ye, anj wäättan iken bi büüti.

16 “Anj baati m'ana burnu kicconde küüpe ti menen daane ti ye, burnu pïlle kicconde bi käjä woo daane ti, anj kääle bi täl.

17 Anj baati m'ana mäak cotku pooke kücam mäak daane ji ye. Anj naana nanje ye, i kücam mäak daane bi pür, anj mäak bi puku woo, anj kücam mäak bi yaac. Anj mäak cotku pookcutu me kücam mäak kicconde ji, nunjo cäyene tetan muutuk ye.”

Yeecüwa Tüñi Kä Luggin Yen Me

18 Anj wäana Yeecüwa jaayee jiik yaakka me ti ye, i yäti yanjalanj äätin ike ti, anj düñjin iñi anj jaajjin ogo, “Tuulle yeeni tüwnü tiññaanji. Anj äätä iñtü doocci ike ti dalä cuyu.”

19 Anj Yeecüwa juwin anj attä ke ike anj baaddoni yeeke cäanna.

20 Anj iinj yanjalanj äätin ike ti a nääkinä yuungu kä caay witken kä yew i iinjä, anj äätin kä Yeecüwa ñaäñe ti, anj burnu yeene tüke tamme yok.

21 Anj iinj jaajjin jone ti ogo, “Naana cäanna a burnu yeene ken tabä yok ye, i ika bi teñä.”

22 Anj Yeecüwa yore yelle anj iinj yoorre, anj kiine ogo, “Tuul yeeni jonü tiijgä. Luggin yüünü iki teeñney.” Anj wina iinj teññä.

23 Anj wäana Yeecüwa kaaccee kä äräk ba' yäti, anj yuñtee tonj lelene anj oolene uulgu nüüjdün ye,

24 i ike jaajjin ogo, “Kaace woo üntük, ʈuulle batta a tüwon a ooton.” An ike yirkätä me.

25 An wääna ʈon kaaccene üntük ye, i ike kaaccä äräk an ʈuulle münje kä inʈe, an ʈuulle juwin ñaalok.

26 An jiik yaakka piirjin woo baan ji muure.

Yeecüwa ʈiiññä Uykuni kä Yew

27 An wääna Yeecüwa kaajdee kä wica ye, i ook yakkalan kä yewwe a uykuni ike baattä, an yawdidi ogo, “Ängoon ngingin, Minneni Daawüüt!”

28 An wääna ike kaaccee kä äräk ye, uykuni äätin ike ti, an taaññe ogo, “Ikee luggede ogo ika liiltoo ko pännä wanjin ikee?”

An iken luukcin ogo, “Ee, Mügdo.”

29 An täämme wanjen ti, an kiinne ogo, “Dale wääti ikee ti kä luggin yeenic.”

30 An wanjen pättä. An koli Yeecüwa kä car ogo, “Mänkalan nana nüütkede kä gin yaanni.”

31 An iken tääkcın attä jiik piirji woo baan ji muure.

Yeecüwa ʈiiññä Oon Batta Jaay

32 An wääna iken kaaccene kä woo ye, i oon yanʈalan äbi me ike ti batta jaay cäygene menʈeeke.

33 An wääna Yeecüwa menʈeeke ñootʈee daa kä woo ye, i wäätan oon jääyin woo. An ʈon witken ʈiiktin, an jayok ogo, “Baati gin'a a wääton bata yaanni Icärayiil ji ye.”

34 An Piriicünni tääkcın jayok ogo, “Ike a inʈon kä mügdo yen menʈeekeni teynä, ina ken ñuuʈee kä menʈeekeni yaanna.”

Päk ʈiräk an İtoni Dewgan

³⁵ An Yeecüwa attä laaynä bänkä mäyken ke bänkälen giti, nüüti daanmallä yen Yühüünni ti, an päki kä Jiik Nerkä yen Yätkitän Pollon, an tiiñi yor carre ke m'aka wääci rackitän ye.

³⁶ An wääna yurcenee kä ton ye, i ängene njingän kä yaana iken witken agene yäayin an batta kändene yүүkkän ti, bata käälgä yaaka batta cäygene kaaydo ye.

³⁷ An baaddoni yeeke kiinne ogo, “Wakkä pütin yaaka a eegin ye diräk, an itoni ken dewgan.

³⁸ An ñujje Mügdo yen errä wakkä pütin ti, dale tucu itoni errä wakkä pütin.”

10

Yeecüwa Tuccin Woo Tüüjgi kä Caay Witken kä Yew

¹ An Yeecüwa baaddoni yeeke yaaka kä caay witken kä yew ye, bärkene ti, an iññe mügdän ñuutene menkeekeni an tiiñene rackitänni ke yor carrä muure.

² A yäntängi yek tüüjgi yaaka kä caay witken kä yew ye ikki,

İjjidi kä Camaan, yaana battä me ogo Bütürüc ye,

ke määden Andaraawuc,

ke Yaagüüp minneni Jabadi,

ke määden Yuhanna,

³ ke Piliip,

ke Bartalamawuc,

ke Yuungon,

ke Matta yaana a düto ye,

ke Yaagüüp minneni Alpi,

ke ʔadawuuc,

⁴ ke Camaan yaana näkä maam kä baan yeene ye,
ke Yahüüja Garyüüti yaana a aagdo ɲäc yeene ye.

⁵ Yeecüwa tuccin woo tüüjgi caay witken kä yew kä eenjinni yaakki ogo, “Nana ikee ate boorgu ti, an ɲana ikee kaaccede ti baan mä Caamira yaŋkalan ji.

⁶ ʔääkce ate mä Icärayiil ti käbälgä yääyin yek Joon.

⁷ Ate an bäte ogo, ‘Yätkitin Pollon jiñe cokilin ti.’

⁸ M'aka a rackä ye teeñe, an mä tüwɪn cuujge tüwnü ti, an mä jaan laade yokɪn an menkeekeni ñooṭe woo. Ikee kuññe käpet an daa ice käpet.

⁹ “Nana ikee kujde tiilgä kumku tiilgä gälgä yee-kic giṭi, ɲana tiil mäyken ke licken cääna.

¹⁰ Nana ikee kujde kücümgu wään yeenic ti, ke buruŋgu ɲana kügde ke waygä ke läcängä, m'ana ñuugal ye päjjidi äämga me.

¹¹ “An baan yaana kääckene ti ye, mäaje m'ana päjjidi ye. An cääye än yeene ti ke kaace kä woo.

¹² An naana ikee kaacce ti än ti ye, ɲiipce.

¹³ An naana mä än päjjidi ye, dale ɲiibbin yeenic wääti iken ti, an naana mä än batta päjjidi ye, dale ɲiibbin yeenic duku ikee ti.

¹⁴ An m'ana ikee tuuññe yokɪn kä gimgɪn an batta a tiɲon jiik yeekic ye, i än ke baan yaanna dalje iñi an küigic ɲenje woo kä ɲabür an anan nüüti ogo ikee tuuññeda me yokɪn.

¹⁵ Ikee, kiine a giṭken, jooññu mä Caduum ke Amuura bi liigidi kä nüünnä jooññu yaana bi jucu baan yaanja ye.

Putkin ji bi Ätä

¹⁶ An ikee tuccede woo bata käbälgä waadgä bäwni, dale witkic bitäraŋ bata käggä, an dale duuggic ladan bata gülküteni.

¹⁷ Waŋgic tiice kä me! Ikee bi müökkene yokin tajdoni, an ikee bi dooyge kä bäädan daanmallä yen Yühüünni ti.

¹⁸ An ikee bi ice mügdoni ñomgen ti, ke yätkäni ñomgen ti, nääŋka age kä baaddoni yeeki ye. An yaanna bi wääti a waan yeenic yaana bi päkke kä mügdoni ke m'aka batta a lüggini, kä ika ye.

¹⁹ An naana ikee müügene ye, ŋana ikee payde jiik gïtkic ogo ikee bi jaayje ogo ŋaaka halla jiik bi jaayje ogo. Joon ikee bi iñe jiik wuun yaanja ti.

²⁰ Batta bi a ikee ken bi jaaye, a Wääktän yen Joon yaana a Wääc ye ken bi jaay kä ikee.

²¹ “Men bi määden ääkke ŋäc kä tüwnü, an wäy minneni yeene bi ääkke ŋäc, an merkälen bi juwu migen ke wäygen lapä dugin an näkä me dugin.

²² Me muure ikee bi putkene giti nääŋka age kä baaddoni yeeki ye. An m'ana yuddin ke düüñin ti ye, bi kääñi mäkin.

²³ An naana ikee putkene me giti baan yaŋkalan ti ye, lüüde yaŋkalan ti, ikee kiine a gïtken, Minneni Mänbaan bi ätä, i batta mor bänkä mä Icärayiil daage kä laaynä muure.

²⁴ “Baati ñujo yaana nüüto yeene käälede iñi ye, an baati kiingon yaana men mooye yeene käälede iñi ye.

²⁵ Päjjidi ñujo beelji bata nüüto yeene, an kiingon beelji bata men mooye yeene. An naana ika men

mooye yen än battä me ogo boonjin ye, i cääna mä paanä yeeke bi bäärgä me kä yäntäñji yaacken.

Nana Ikee Booje

²⁶ “Nana ikee booje kä iken, baati gin'a a kümgon wic an batta a üükini woo ye, an baati gin'a a paangon yok an batta a njajini ye.

²⁷ Jiik'a nüüde kä müllä gitä ye, i daa jääye woo bownu gitä an jiik'a tiinje pääkic ye, i pääge woo nantä küüllü wic.

²⁸ Nana ikee booje kä m'aka nääkä gaan, an batta nääkä yor ye. Täakce booje kä Joon yaana nääkä gaan ke yor muutuk maccük ye.

²⁹ Yerñä yaaka kä yewwe ye, batta yäaygä me kä tiilñanle? Baati yanjalan yaana ñimmidi iñi i batta njajñä Joon ye.

³⁰ Cääna ke jiik witkic a pakin muure.

³¹ Nana ikee booje, ikee kääte kä yaac kä yerñä.

³² “M'ana ika gimgana me ñomgen ti ye, cääna daa bi gimgä Wäyo yaana ñaalok pollon ji ye ñome ti.

³³ An m'ana ika reecca woo me ñomgen ti ye, cääna daa bi reecä woo Wäyo yaana ñaalok pollon ji ye ñome ti.

Batta a Njibbin a Gaadal

³⁴ “Nana ikee duuce ogo ika äatonoo äaconoo njibbin ñommañ wic. Ika batta äätänä äacädä njibbin, a gaadal.

³⁵ ‘Ika äätänä ñuccudu yiñ waan men ke wäyen,
an tuulle ke meen,
an tuulle ke tiinmeen oore.

³⁶ An men ädäñji yeeke a mä än yeene ti.’

37 “M'ana wäyen ke meen bilgene kä yaac ke käälcē woo ika ti ye, batta päjjidi ke ika, an m'ana billä minneni yeene ke tuulle yeene kä yaac käälcidi woo ika ti ye, batta päjjidi ke ika.

38 An m'ana kaakkon yeene batta koowde an bäätidī ika ti ye, batta päjjidi ke ika.

39 An m'ana üññü yeene kaññe ye, i bi yääye, an m'ana üññü yeene yääyne ogo Ika ye, i bi kaññe.

Iññä

40 “M'ana ikee gimgene ye, i ika gimgana, an m'ana ika gimgana ye, i M'ana ika tuujana ye gimgene.

41 An m'ana bāto gimgene ogo bāto yen Joon ye, i bi kääñi iññä yeene bata bāto, an m'ana män wonñu gimgene ogo wodowot ye, bi kääñi iññä yeene bata män wonñu.

42 An m'ana minneni deerconde iññe piik lüykü kä donṭule ogo baaddo yeeni ye, ikee kiine a giten iññä yeene batta bi yääy.”

11

Yeecüwa ke Büüto Yaaya

1 An wääna Yeecüwa danṭee kä nüññü baaddoni yeeke yaaka kä caay witken kä yew ye, i ike attä wica nüüti an päki bänkä mäyken yek mä Jaliil gitī.

2 An wääna Yaaya tiinṭee kä gangar ji kä ñuugilin Macii ye, i ike tuccin baaddoni yeeke.

3 An Yeecüwa taajji ogo, “İki agä Macii yaana keejjodon ye, halla ikoon kiijon mänkalan ṇuca?”

4 An iken luugi Yeecüwa ogo, “Ate an Yaaya nüütke kä waak'a tiinṭe an yoorre ye,

⁵ uykuni yuttu an puudgu jujjin woo, an mä jaan lattä woo an minkäni tiinjä, an mä tüwin juwin ñaalok tüwnü ti, an aangï päkki me Jiik Nerkä.

⁶ An ñaaynä m'ana batta ðükcidi ñajäk ogo Ika ye."

⁷ An wääna baaddoni yek Yaaya kaaccene kä woo ye, Yeecüwa uccin kä päkkin ðonj jiik ogo Yaaya an kiinde ogo, "Wääna atte kä woo teettälän Yaaya ti ye a ñaaka ken ðäkke yoodde? A biirun yaaka boku jommu ye?

⁸ An a ñaaka ken umgede woo yoodde? A oon yaana enit burunju carkä ye? U'u! M'aka enit burunju carkä ye a äärgä ti ba' yätkäni.

⁹ An a ñaaka ken umgede woo yoodde? A bätö? Ee, ikee kiine, ike kääti kä bätö.

¹⁰ A ike inni yaana jaaynene Meenka Jiik Joon ye ogo,

'Ika bi tuccu tuujgon yeeni ñomü ti,
yaana bi tüti päy yüünü ñomü ti ye.'

¹¹ "Ikee kiine a gütken, baati m'ana a giiton kä määngä me waadgen ti muure yaana Büüto Yaaya bore kä yäwnä ye. A m'ana ðeeran Yätkitän Pollon ji ye ti, ken Yaaya bore kä yäwnä.

¹² An näänkä Büüto Yaaya ti ke tiññan Yätkitän Pollon jiñe wääci kä pillä, an mä iirrä teynä irdi ike ti.

¹³ An meenkani bätöni muure ke jiik doocin yek Müuca bättä ke Yaaya dääge.

¹⁴ An naana ikee ðäke gümmede kä yaaka jaayä ye, ike a İliya, yaana jaaynene bätöni ogo bi ääto ye.

¹⁵ An m'ana cäyge gitke ye dale tiñji an ooke gitil

16 “An kil yaakki bi iirjä ke ɲaaka? Belok bata merkälen yaaka cäyok nänṭä ba' weel, an bäärjidi meken ti ye ogo,

17 ‘Ikee kütkene me tüürüül
an ikee batta ɲeele.

An ikee uulgene me uullu nüüjdün
an ikee batta nüüje.’

18 “An Yaaya äätin batta ämī an batta mätī, an ikee jaaye ogo, ‘Cääygīda ko menkeeke.’

19 An Minneni Mänbaan äätin ämī an mätī, an ikee jaaye ogo, ‘Amtük ko yaac an ogo maad-domääk,’ an ogo, ‘Muukon dūṭoni yaacken ke mä yaackä.’ An ɲäjjin yaana a jīne ye üükidi woo kä ɲuugula yeene.”

Jooññu Bānkä yaaka Batta a Ḍagin ye ti

20 An Yeecüwa bānkä mäyken yaaka nāɲɲee kä wakkä yāwken ye, gerde kä yaana iken batta agene kä ḍagin kä nāāɲkä yaackä yeeken an ḍuukene Joon ti ye.

21 An ike jaajjin ogo, “Jooññu ikee ti mä Kora-jīin ke mä Beetcayda! Naana yoku wakkä yāwkä yaaka nāɲgene kä yaakki, naɲɲä a mä yaackä ti Cüür ke Cidoon ye, yoku mä yeeken ḍaɲɲä kä nāāɲkä yaackä yeeken kä on, an iɲcin buruɲgu nüüjdün an tükcīn ṭaṭaɲ witken ti nüüti ääkcīn yeenen.

22 An ikee kiine, jooññu yen mä Cüür ke Cidoon bi līikidi kä jooññu yeenic nīinnä jooññu ti.

23 “An ikee mä Kaparnahuum, ikee bi eemge me pollon jī? U'u! Ikee bi yipjene me nänṭä ba' mä tüwīn. An wakkä yāwkä yaaka nāɲgene kä yaakki

naana yoku nanɲä a mä yaackä ti Caduum ye, yoku mor bilti cäyok ke nīnnä yaanni ti.

²⁴ Aɲ ikee kiine, jooññu Caduum bi liikidi kä jooññu yeenic nīnnä jooññu ti.”

Ääte Ika ti aɲ Ikee bi Iñe Yüktän

²⁵ Aɲ waan yaanja ti Yeecüwa mälcin ogo, “Wäyo, Mügdo yen pollon ke ɲommañ, ikī maaneni yok kä yaana waak yaaka paanni yokin ɲäjjoni ti ke m'aka a nüütin ye, aɲ nüütkeneeda m'aka belok bata merkälen ye.

²⁶ Ee, Wäyo, a yaaka täkkä ogo wäato ye ikki.

²⁷ “Waak muure iñana kä Wäyo ñnti ti. Aɲ baati m'ana ɲäjjä Minneni ye, a Wäy pare, aɲ baati m'ana ɲäjjä Wäy ye, a Minneni pare ke m'ana wagi Minneni aɲ nüütkenene woo ike ye.

²⁸ “Ääte ika ti, ikee yaaka bänje kä ɖürdin wakkä pekkä ye, aɲ ikee bi iñe yüktän.

²⁹ Kaakcä yeeni koowe, aɲ ɲäje ika ti, kä yaana ika ɖone agä düügini kä iñi ye, aɲ joni lüyeelüy ye, aɲ ikee bi käñe yüktän yokic ti.

³⁰ Kaakcä yeeni liikidi aɲ waak'a iñde kä ɖürde ye poɖulaɲ.”

12

Yeecüwa a Mügdo yen Äɲ Jiñe Wääktän

¹ Aɲ waan yaanja ti Yeecüwa attä kaaññä yiil ji Äɲ jiñe Wääktän ti, aɲ baaddoni yeeke näkki käñ aɲ iken uccin kä liɲjä päk witken amgä.

² Aɲ wäana yoorene daa Pürriciññi ye, i Yeecüwa kiini ogo, “Yooru, Baaddoni yüükü nääñä gin'a batta gïmkätä jiik ɖoocin Äɲ jiñe Wääktän ti ye.”

³ An luugi Yeecüwa ogo, “Ikee batta age päkin näänk'a naŋe Daawüüt wääna näke daa kähn, ke m'aka ke ike ina?

⁴ An kaaccä än ji ba' Joon an ämmä biggä latkä yaaka batta gïmkätä jiik doocin ame ike, ke m'aka ke ike ye, a mä dänkä pääken ken ämï.

⁵ Halla ikee batta age päkin jiik doocin yek Müüca ti ogo mä dänkä yaaka ñuugolo änlanñä ji ye, Äñ jiñe Wääktän dääldi yok an daa duuggen ladolat?

⁶ Ikee kiine, mänkalan bilti winni yāwan kä änlanñä yen Joon.

⁷ Jiik Meenka bāto jayok ogo, ‘Ika tākä me ängede ñingïn, batta a iirrä wäämmä yok ika ti.’ An naana jiik yaakki ookke giti ogo ñaaka ye, i ikee batta bi juce m'aka duuggen ladan ye.

⁸ An Minneni Mänbaan a Mügdo yen Äñ jiñe Wääktän.”

Yeecüwa Tüñi Äñ Jiñe Wääktän ti

⁹ An Yeecüwa wica daljene iñi an attä daanmallä yen Yühüñni ti,

¹⁰ nän'ta ike yuttee kä oon yan'kalan ñnte agee kä tüwon ye. An Yeecüwa taaji Pïrricüñni ogo, “Jiik doocin gïmgidi yoku men tüñi Äñ jiñe Wääktän ti?” An iken tākä ogo ike gïmmo ogo ee, nun'ko wäättan cïñjida ko.

¹¹ An täacki ti Yeecüwa ogo, “Ikee ti m'ana cäyge kabal an ñimjin käälok Äñ jiñe Wääktän ti ye, batta yoku müge an äbe woo?

¹² An ogoo büta mänbaan batta kääti kä yaac kä kabal! Päjjidi jiik doocin ti me nän'i näänkä ñerkä Äñ jiñe Wääktän ti ye.”

13 An oon kiini Yeecüwa ogo, “İntü lajjä woo.” An oon inte lajjene woo, an dukcin bata menen.

14 An Pırrıcıınnı kaaccä woo läälä pugin ogo, Yeecüwa bi nägji dok ogo.

Ñuugulo Wäägini Woo kä Joon

15 An Yeecüwa, jiik yaakka ookke giti, an kaaccä woo wica. An me diirken bäätcin ike ti, an teeñne muure.

16 An kolle ogo nana nüuto ko ike.

17 An yaakki dääkit yaaka jaayi bāto İcaaya ye ogo,

18 “A ñuugulo yeeni yaana wanjä ye inni,
an ike a m'ana bilgä ñapeñap joni ye.
An Wääktän yeeni bi doocu ike ti,
an ike bi bāti kä iirjin ton ti muure.

19 An ike batta bi lel an batta bi yaaw,
an baati m'ana bi tiñji yäawe päaygä giti ye.

20 An beellä gäärjon batta bi lige giti*,
an tenfel yaana käl düünj jiinä ye batta cääna
üüljede,
ke ääce iirjin kä yuctun.

21 An ton muure näkä
guy yāntonde.”

Yeecüwa ke Boorjin

22 An makkalan ääcin oon a uyku an batta jaay cäygene menkeeke, an teeñi Yeecüwa, an oon jääyin woo an yuñtu.

23 An me muure witken diiktin, An iken jaa-jjin ogo, “Oon yaanni bi a Macii kaaynä yätkä Daawüüt yaana keeyin ye inni?”

* 12:20 Beellä gäärjon batta lige giti, anjan nüüti ike a men wotconde batta liñti tun yen men lige giti.

24 An wääna Pírricíinní tiin̄ene ká yaacki ye, i iken jaajjin ogo, “Ike batta liit̄it̄ n̄oollu men̄keekeni pare an̄an. A yaana teyná yeene kañdeeda ká boon̄in ti, m̄ügdo yen men̄keekeni ti ye.”

25 An paydinni yeeken n̄ajji Yeecüwa an̄ kiinne ogo, “Yätkit̄in yaana ðone n̄üüle giti ye, i yaac. An baan mooye ke äntükele yaana ðone n̄üüle giti ye, i batta bi yudit.

26 An naana wiñ yen men̄keekeni n̄üülcidi woo wiñ yen men̄keekeni menen ye, an̄an ðone n̄üüle giti. An yätkit̄in yeene bi yudit ogo?

27 An naana ika n̄uulcudu woo men̄keekeni ká teyná boon̄in a gitken ye, i an̄an baaddoni yeekic n̄üülcidi woo men̄keekeni ká n̄aani? An an̄an iken bi wüüti a gütoni yeekic.

28 An naana a teyná Wääkt̄an̄ Joon̄ ken n̄uutu ká men̄keekeni ye, i an̄an Yätkit̄in Joon̄ äatin ikee ti.

29 Yoku a n̄aani ken liit̄i kaaci äräk ba' oon yaana teyan̄ bata boon̄in ye, an̄ waak yeeke peeje? A naana men̄ teyan̄ ká ike an̄ por ike ðiiká ye, an̄ wäättan̄ nun̄ko waak yeeke peejeeda ká ye.

30 M'ana batta ke ika ye, i a äd̄an̄ yeeni, an̄ m'ana batta ðüton̄ ye, i piirä giti.

31 An ikee kiine, n̄ään̄ká yaacká ke aammin yok, bi kulkunu Joon̄, an̄ m'ana aammä yok Wääkt̄an̄ Lan̄ná ye, batta bi kulkunu Joon̄.

32 An m'ana jaay jiik yaacká Minneni Mänbaan ti ye, bi kulkunu Joon̄, an̄ m'ana jaay jiik yaacká Wääkt̄an̄ Lan̄ná ti ye batta bi kulkunu Joon̄, yu-ungu yaacki ti ke yuungu yaaka äätä ye ti.

Jaan N̄äjjänä Me ká T̄ulge

³³ Jaan nǎjjänä me kä tülge. Naana jaan nǎraŋ ye, i daa tülge nǎraŋ. An naana jaan yaajaŋ ye, i daa tülge yejgaŋ.

³⁴ An ikee merkä käggä! Yoku ikee jaaye jiik nǎrkä ogoo, i ina ikee age mä yaackä yaanna? An lemmä jaay wakkä yaaka jon agee kä küümgini ye.

³⁵ Män nǎrrä tuññu yeene nǎrconde ji ääcidi woo wakkä nǎrkä, an män yaaññä tuññu yeene yaajgonde ji ääcidi woo yiñ.

³⁶ Ikee kiine, niinnä jooññu ti mǎŋkalan daa bi taacä Joon kä jiik'a jaayne a waanji ye.

³⁷ Kä jiik yüükü iki bi teetci woo, an kä jiik yüükü iki bi jooci Joon.”

Gin'a Nüüti Yäwnä yen Yüünic Ye

³⁸ An nüütoni yakkalan yek jiik doocin yek Joon ke Piriicinni äatin Yeecüwa ti an jaajjin ogo, “Nüüto, ikoon tǎkon yurton gin'a nüüti yäwaŋ iki ti ye.”

³⁹ An luugi Yeecüwa ogo, “Kil yaackä ke yaana batta cääyge luggin ye, ñüji gin'a nüüti yäwaŋ ye, an baati gin yäwnä yaana iñtedaa me ye, a gin yäwnä yen Bāto Yüünic pare.

⁴⁰ Bata yaana Yüünic näakenee kä äŋkä gütken ke wırdinni gütken kä dǎk yakcan mooye ji ye, i cäanna daa Minneni Mänbaan bi nääkä äŋkä gütken ke wırdinni gütken kä dǎk nommañ ji.

⁴¹ An mä Ninawi bi juwu ñaalok niinnä jooññu ti ke kil yaakki an bi joocu, an wäana Yüünic päkke ye, iken dǎŋñä kä nääŋkä yaackä yeeken an duukin Joon ti. An tiññaŋ m'ana tālaŋ Yüünic ti ye a winni.

⁴² An yätkä iñe yen mä iññä bi juwu ñaalok niinnä jooññu ti kä yiñ kil yaanni ti, an bi jooje,

kä yaana ike äätee kä ɲommañ ɲoy, tiɲdee kä ɲäjjin Cilimaan ye, aɲ tiññaɲ m'ana tālaɲ Cilimaan ti ye a winni.

Duukin Wääktāɲ Yaaññä

⁴³ Aɲ naana wääktāɲ yaaññä kääjin woo men ti ye, i atɪ woo teettālaɲ määji yüiktāɲ. Aɲ naana batta a kañon ye,

⁴⁴ i jaajji ogo, 'Ika dukcu än yeeni yaana äätä kä ina ti.' Aɲ naana ike duukin aɲ än kaññe jiñe elan aɲ a weecon aɲ a tooton ye,

⁴⁵ I ike dukci aɲ äcä meken kä ɲaɬukel yaaka teyaɲ kä yaac kä ike ye, iken kaaci aɲ cäyok wica. Aɲ cäwdä yen men yaanna yaaci iñi kä yaac batta bata wäana kä on ina. Aɲ cääna bi wääti kil yaaññä yaanni ti."

Yeecüwa Meen Ke Mädgen

⁴⁶ Wäana Yeecüwa jaayee kä ɬon ti ye, i meen ke mädgen yudok üntük iken ɬäki jaajjidi ike ti.

⁴⁷ Aɲ nüütüki mäɲkalaɲ ogo, "Miic ke mädgic yudok üntük ɬäki jayok ke iki."

⁴⁸ Aɲ men luukke ogo, "A ɲaani ken a miyo? Aɲ a ɲaannä ken a mädgo?"

⁴⁹ Aɲ iñte nüütte baaddoni yeeke ti, aɲ kiinne ogo, "A miyo ke mädgo ikki.

⁵⁰ Aɲ m'aka nääɲä ɬäktāɲ Wäyo yaana pollon ji ye, ken a mädgo ke käwgo ke migo."

13

Gäärrä Yen Püto Yaana Mäpi Kāwkä ye

¹ Aɲ niinnä yaanja ti Yeecüwa än daljene iñi aɲ attä cääjjin koon mooye taan.

² An ɬon ɖiirken äätin ike ti, an ike taappä kuun ji. An cääjɔin iñi an ɬon nüünne, i muure a yuutin koon mooye taan.

³ An pääjgene wakkä ɖiirken kä gäärräni, an jaajjin ogo, “Tiine, piito attä woo mäpi käwkä yeeke.

⁴ An wääna ike mäpee ye, käwkä yakkalan ɖiimdin päy ji, an ɖiirgä äätin an ami.

⁵ An käwkä yakkalan ɖiimdin nomgu ɖaran wic. An yүүлin ñaalok kä birañ kä yaana nomgu ejgene ejok ye.

⁶ An wääna an kääjenee kä ye, waak garkä aarre an iwnä kä yaana bicängen baawgene kä ti ye.

⁷ An käwkä yakkalan ɖiimdin iñi küügü giti, an küügü yүүлin ñaalok an käwkä maji pugin.

⁸ An yakkalan ɖiimdin nommañ nerrä ti, an gidgin käwken, yakkalan ääcin äänken caykä kä caay, an yakkalan ääcin äänken caykä kä ɖүүгүк, an yakkalan caykä kä ɖäk.

⁹ An m'ana cääyge gitke ye, dale tiinj an ooke giti.”

Ṭäktän yen Gäärräni

¹⁰ An baaddoni äätin an ike taaji ogo, “İki jaayä kä gäärräni ina?

¹¹ An luunne ogo, “Näjjin yen jiik paangin yokin yen Yätkitin Pollon jiine äckene kä Joon ikee. An batta agee äckini mäkkalan.

¹² An m'aka tinjit nüünnü yeeni ye, ukcin giti mooye bi inge daa kä Joon, an iken bi cääyge nəjjin yaana kääti ye. An m'aka batta tinjit ye, cääna ukcin giti deerconde yaana bilti iken ti ye bi koowgu Joon iken ti.

¹³ Ken ina nüüdü daa kä gäärräni yaanna,

Iken däämi
 an batta yüti,
 an tiñit
 an batta ookcutu giti.

¹⁴ Yaakki dääkit yaaka bari İcaaya ye ogo,

‘Ikee bi tiñe,
 an batta bi ooke giti,
 an ikee bi dääme,
 an batta bi yoodde.

¹⁵ Me yaakki juuggen üüldin,
 an gitken batta tiñit,
 an wañgen mīdi,
 ken ina wañgen batta yuṭene yaanna,
 an gitken batta tiñit,
 an juuggen batta ükcīdi giti,
 an iken batta dūükīdi ika ti,
 yaana ṭeeñā daa kā ye.’

¹⁶ “An ñaaynā a wañgic ti, kā yaana wañgic yuṭene
 kā ye, ke gitkic ti, kā yaana gitkic tiñdene kā ye.

¹⁷ Ikee kiine a gitken, bāṭoni ḍiirken ke mā wotku
 iken ṭākī ogo iken yuṭo waak'a yoorre ye, an batta
 agene yoorgin, an iken ṭākī ogo iken tiñño waak'a
 tiññe ye, an batta agene tiñgin.

Nyüllü Giti Gäärä

¹⁸ “Tiñe nyüllü giti yen gäärä kā piito yaana
 mapi kāwkā ye.

¹⁹ An m'ana tiññā jiik Yātkitīn an batta agee kā
 ookon giti ye, i boonjin ātā an gin'a a piiton jone ti
 ye oote woo. Yaakka a kāwkā yaaka diimdin iñi pāy
 ji ye.

20 Kāwkā yaaka diimdin nomgu daran wic ye, nüüti m'ana tinjit jiik an koowde kā bīraŋ kā jon ñamme ye.

21 An ike batta cāäyge bīcīŋgā, ike wāācī kā deeran, an naana tīñidīn ke putkin jī ātā ogo jiik ye, i kā deeran anŋi ike koojjī woo.

22 An kāwkā yaaka diimdin iñi küügü giti ye, nüüti m'ana tinjit jiik ye, an kā miillā cekkitin yen nommañ wiñe jiik maace pugin ñaalok, an ike dalcātā batta āācīdī kāwkā.

23 Kāwkā yaaka diimdin nommañ nerrā ti ye, nüüti m'ana tinjit jiik an ookcede giti ye. An a m'ana āācīdī kāwkā, an giit, caykā kā caay ke caykā kā dūügük ke caykā kā dāk ye.

Gäärrā Yek Baaygä

24 An iken nüütki Yeecüwa gäärrā yaŋkalan, an kiinne ogo, “Yātkitin yen pollon jiñe beel bata oon yaana mäppä kāwkā nerkā yiil jī baanne ye,

25 An wāāna me oodene daa ye, i ādāŋ yeene äätin an mäpcin baaygä waadgä päk an attā.

26 An wāāna päk yүүлene ñaalok ye, i cāāna daa baaygä üükīn woo.

27 An ñuuguloni yek men mooye äätin ike ti, an taaji ogo, ‘Men mooye, batta a kāwkā nerkā ken māmī yiil jī baannū? An baaygä ātā wa?’

28 An luuŋŋe ogo, ‘A ādāŋ ken nāāŋkā yaakka nanŋe.’ An taaji ñuuguloni yeeke ogo, ‘İki tākā ikoon aton an puudon woo?’

29 An ike luukcin ogo, “Ba’ay naana ikee ate puude woo ye, nuŋko päk yakkalan putcede ti.

30 Dale yül nāntā keellä ke nīinnā errā ti, an iŋoni bi kiinā nīinnā errā ti baaygä iijgānā ergā an

diikā yokin a dūiggī, an nääkkänä maañ, an päk ken dūljünü tuññu ji.”

Gäärrä Yen Kāwcan Noommu ke Nimin

³¹ An iken nüütķi Yeecüwa gäärrä yaŋkalan, an kiinne ogo, “Yätkitīn Pollon jiñe beel bata oon yaana kuññu kāwcan jaan beel bata Jallā, an pütte iñi yiil ji baanne ye.”

³² An a kāwcan yaana deeran meken ti muure ye, ken tääkcīn wääna yүүлene ñaalok ye, meken borre yokin muure yaaka yiil ji ye, an wäättā a jaan mooye, yaana äätete dūirgā an nājene kurken kimke ti ye.”

³³ An nüütķi Yeecüwa gäärrä yaŋkalan, an kiinne ogo, “Yätkitīn yen pollon jiñe beel bata nimin yaaka koowi iin kā deewan an wāccee kā don gītke kā dāk yek kakin ke püüwene muure ye.

Barrä ke Gäärrä

³⁴ An waak yaakka muure kiinnene Yeecüwa toŋ kā gäärrä. Baati gin'a batta agee kā jaaygon kā gäärrä ye.

³⁵ Yaakki dääkit yaaka jaayi Joon kā bāto ye ogo, “Ika poŋi bi kupku kā gäärrāni,
an ika bi nüütü woo waak'a a paangin yokin
kā iijjin ti nanjä nommañ ye ti.”

Nüüllü Giti Gäärrä Yek Baaygä

³⁶ An ike toŋ daljene iñi, an attā äräk. An baad-doni yeeke äätin ike ti, an jaajjin ogo, “Nüülgoon giti gäärrä baaygä yiil jiñe.”

³⁷ An ike luukcin ogo, “M'ana mäppä käwkä ŋerkä yaanna a Minneni Mänbaan.

³⁸ Yiil a ñommañ wiñe, aṅ kawkä ñerkä a mäbaan yek Yätkitän Pollon jiñe. Aṅ baaygä a mäbaan yek boonjin.

³⁹ Ädän yaana mäppä yaanna ken a boonjin. Errä a düüñin yuungu, aṅ iṭoni a Malaṅji.

⁴⁰ Aṅ bata yaana baaygä dülge daa me yokin aṅ näakkene daa me maañ ye, bi beelji bata düüñin yuungu.

⁴¹ Minneni Mänbaan malaṅji yeeke bi tuce, aṅ iken bi aṅgä yokin Yätkitän yeene ti m'aka läpi näärkä yaackä ke m'aka liigä gitä jiik doocin ye muure.

⁴² Aṅ yibjänä kääł maañ ji, nantä ba' iwok ke nantä ba' ñeeynä me leken.

⁴³ Aṅ mä wotku bi dikci woo bata aṅ Yätkitän yen Wäyen ti. Aṅ m'ana cäayge gitke ye, dale tiñi aṅ ooke gitä.”

Gäärrä Yen Waak Ñerkä yek Paangin Yokin

⁴⁴ “Yätkitän yen pollon jiñe beel bata waak ñerkä yek paangin yokin yiil ji, yaaka kañi oon aṅ kümme wic ye. Aṅ kä jone ñamme ike attä aṅ waak yeeke yääjjene woo muure aṅ kiñnee yiil yaanna.

Gäärrä Yen Tiilgä

⁴⁵ “Aṅ Yätkitän Pollon jiñe ñuca beel bata oon yaana määji tiilgä ye.

⁴⁶ Aṅ wäana kañnee kä yaana yawan aṅ päjjidi ye, i ike attä aṅ waak yeeke yääjjene woo muure aṅ kiñnee kä tiilnan yaanna.

Gäärrä Yen Ääj

47 “An Yätkitän Pollon jiñe ŋuca, beel bata ään yaana yeepe me wii mooye ji, an müügän yak yakkalan daa kä biilken ye.

48 An wäana küümmee ye, wuuji me woo wii taanŋe ti, an me cääjjin iñi yak ŋerkä waki arwalli giti, an yek yaackä yibji woo.

49 An a gin'a bi wäati düüñin yuungu ti ye inni. An malanŋi bi ätä an mä yaackä bi kibbanä woo mä wotku giti

50 an yibjänä käl maañ ji. Nantä ba' iwok ke nantä ba' neeynä me leken.

Kicconde ke Daane

51 An Yeecüwa baaddoni yeeke taañne ogo, “Wakkä yaakka ookke giti muure?”

An luuki ogo, “Ee.”

52 An kiinne ogo, “Nüuto jiik doocin yaana a baaddo yen Yätkitän Pollon jiñe ye, beel bata män än yaana ääcidi woo waak dänken ke waak kiccänģenen tuññu yeene ji ye.”

Yeecüwa Tuuji me yok Naacira

53 An wäana Yeecüwa gäärräni yaakka daanŋeeda kä ye, ike kaaccä woo wica,

54 An ike attä baan yeene ti nüüti daanmallä yen Yühüünŋi ti, an me witken diiktin. An täaci ogo, “Oon yaanni ŋäjjin ke teynä näänkä yäwkä yaakki kañe wa?”

55 Batta a minneni duŋo ina? An batta meen ina battä me ogo Märiyam ina? An mädģen batta a Yaagüüp, ke Yuucip, ke Camaan, an Yahüüja?

56 An batta a käwģen muure ikki ke ikiin yaakki? An oon yaanni waak yaakka kañe wa muure anan?

57 An iken ike tuuji yok, an batta agene gimgini.

An kiini Yeecüwa ogo, “Bäto eemtä me nänkä muure daa a baan yeene ji ke mä än yeeke ti pääken.”

⁵⁸ An ike batta a nänon wakkä yäwkä kä ñiräk wica, kä luggin yeenen bäwen ike ti.

14

Tüwnü Büüto Yaaya

¹ An waan yaanja ti Mügdo İirüüdüc tiinḡa ogo Yeecüwa.

² An űuuguloni yeeke kiinne ogo, “A Büüto Yaaya. Ike ken a jüwini űaalok tüwnü ti, ina ken wakkä yäwkä ke teynä agee kä iṅte ti yaanna.”

³ An İirüüdüc Yaaya müḡḡe an ḡiṅḡe an äcce gaḡgar kä jiik İirüdiya, in määden Pilibbi.

⁴ Kä yaana kiinene daa Yaaya ogo, “Batta päjidi ike koowu.”

⁵ An ike ṱäki ogo näḡḡe ḡok, an booññu kä mäbaan, kä yaana Yaaya batte daa me ogo, bäto ye.

⁶ An wääna nüinnä giidä yen İirüüdüc ti ye, i ṱulle yen İirüdiya ḡeeljin me ñomgen ti, an İirüüdüc űaappe jok.

⁷ An ike liittä ogo bi iñje gin'a űujjee ko ye.

⁸ An ike jaajjin kä yaaka wäkkene daa meen ye, ogo, “Büüto Yaaya wiñe äckaa kä winni kä kooḡal.”

⁹ An yätkä nüüjḡin, kä yaana liitte kä wilḡa yeeke ñomgen ti ye, an ike iinjin ogo äbi me.

¹⁰ An ike tuccin me an Yaaya wiñe iiri me woo gaḡgar ji.

¹¹ An wiñe äbi me kä kooḡal an iñi me ṱulle, an äckene meen.

¹² An baaddoni yeeke äätin gaane koowi an jigi. An iken attä Yeecüwa nüütü.

Yeecüwa Äämi Ƨon 5,000

¹³ An wäana Yeecüwa tiinnee kä anan ye, ike kaaccä woo wica kä kuun an attä nantä yaana nüüjee kä woo wica pare ye. An wäana tiinene daa Ƨon ye, iken baatcin ike ti küngen inä kä bankä mayken giti.

¹⁴ An wäana Yeecüwa kääjenee kä inä kuun ji ye, i ike yurcin Ƨon diirken, an ängene njingän an teenne kä rackitenen.

¹⁵ An wäana biigin ti anji ye, baaddoni äätin ike ti an jaajjin ogo, “Winni a woo käpet, an an üttü, mäbaan tucci dalä ati bankälen giti kiji wakkä äämkä yeeken.”

¹⁶ An luugi Yeecüwa ogo, “Iken nana yoku ati, inä ikee gin'a amgä ye.”

¹⁷ An iken jaajjin ogo, “Ikoon cäygonon kä biggi kä duuc winni an yak kä yewwe käpet.”

¹⁸ An ike luukcin ogo, “Äbe ika ti winni.”

¹⁹ An ike Ƨon kiinne ogo, “Cääjje inä luum giti.” An biggi yaaka kä duuc ke yak yaaka kä yewwe ye koowne, an däämjin ñaalok pollon ji, an manjin ñaalok. An biggi liinje giti, an inne baaddoni, an päaggi mäbaan.

²⁰ An iken muure ämmä ke burene an baaddoni äätin ñaalok arwalli kä caay witken kä yew a küümän kä biggi palken yek liiktini yaaka buuccu ye.

²¹ An m'aka ämmä ye bi dakidi 5,000 ook päaken, i määngä ke merkälen batta a pakin ti.

Yeecüwa Äätä Piik Witin

22 An kä deeran anŋi Yeecüwa baaddoni yeeke kiinne ogo kaaco kuun ji wäätce ɲätin irco woo koon mooye taanɲañja, por ɬon tucce woo.

23 An wääna Yeecüwa ɬon äkkeneeda ye, ike attä pääm wic pare mäti. An wääna nänɬä anɲee kä biigin ti ye, i ike a wica pare.

24 An waan yaanja ti kuun utirin woo koon taanɲe ti, an piik nuuttin an jommu küütin an kuun wigde yok.

25 An kä tɪɲɲänänä anŋi Yeecüwa äätin baaddoni yeeke ti, i äätä piik witin.

26 An wääna yooɬene daa baaddoni ääte kä piik witin ye, i iken ɬenɲin, an yawgin kä liin ogo, “A calli!”

27 An kä biraŋ anŋi iken kiini Yeecüwa ogo, “Juggic tiijge, a ika. ɲana ikee booje.”

28 An Bütürüc luukcin ogo, “Mügdo, naana a iki ye, kiinja dalä ika äätä iki ti piik witin.”

29 An kiini Yeecüwa ogo, “Ee, äätä.”

An Bütürüc kääjin iñi kuun ɲac an attä piik witin üɲjin Yeecüwa ti.

30 An wääna yurcenee kä jommu mooye ye, i ike booññu, an ɬäki müñit, an yaajjin ogo, “Mügdo, magja!”

31 An Yeecüwa iñte lajjene kä biraŋ an müɲɲe. An kiinne ogo, “İki yaana luggin yüünü deeran ye, jüüggu riija ina?”

32 An wääna iken kaaccene kuun ji ye, jommu yuuttu iñi.

33 An m'aka kuun ji ye ike düngi iñi an kiini ogo, “A gütken iki agä Minneni yen Joon.”

Yeecüwa Tüñi Rackä Diirken

³⁴ An wääna iken ircene kä woo koon mooye ye, i iken äätin nāntā yaana battā me ogo Janacareet ye.

³⁵ An wääna mā nāntā yaanja ti ike njjene daa kā ye, i iken tuccin jiik bānkālen yaaka cokulaŋ ti ye muure, an ike äcki me m'aka a rackā ye ogo ʔeeñje.

³⁶ An ñuŋgi ñiŋgīn ogo burnu yeene tüke ken cääna yoku tabji yok. An m'aka täppā yokīn ye, i ʔeññā muure.

15

Laŋŋä ke Dällä

¹ An Pīrrīcīnnī ke nüūtoni jiik doocin yek Joon äätin yuʔit Yeecūwa ätä Oorcalīm. An taaji ogo,

² “Baaddoni yūükü poñku duuŋku liikā gīti ina? Iken ĩken batta looku poñ loonŋu ĩnkā ti.”

³ An luugi Yeecūwa ogo, “An ikee jiik ĩnīnī yek Joon liige gīti ogo poñku yeekic ina?”

⁴ Joon jaajjin ogo, ‘Wäac ke miic eemdä,’ an, ‘M'ana wäyen ke meen kirre ye, i päjjidī nākā me dok.’

⁵ An ikee jaaye ogo päjjodo naana men wäyen ke meen kiinje ogo, ‘Buucka, ikee batta yūūkkede ti. Äccin yaana yoku ĩnde kā ye, i ĩññā Joon.’

⁶ An iken nüūde ogo wäygen ke migen ŋana eemdīi. An kā poñku yeekic ikee nääŋe bata gin'a jiik Joon batta cääygene mügdīn ye.

⁷ Ikee lāañoni! Tooti Īcaaya wääna bättee kā ogo ikee ye, ogo,

⁸ “‘Me yaakki ika eemta kā lepen,
an juuggen uturaŋ woo ika ti.

⁹ An ika maanŋa käpet,

an nüünñü yeenen a jiik nanjin kä mänbaan bata gin'a a iinin yen Joon ye.

¹⁰ An wäättan Yeecüwa ñon bärkene ti ike ti an kiinne ogo, “Tiñe an ooke giti.

¹¹ Batta a gin'a kaaccidi ñon ji ye ken men dääle, a gin'a kääjidi woo ñon ji ye, ken men dääle.”

¹² An baaddoni äatin ike ti an jaajjin ogo, “Näjjä ogo Pirriciinni piindono wäana tiññene jiik'a jaayni ika?”

¹³ An luugi Yeecüwa ogo, “Gin'a batta a piiton kä Wäyo yaana ñaalok pollon ji ye, bi puudunu me woo.

¹⁴ Dale buwin pääken. Iken a uykuni an a woydoni yek uykuni. An naana uyku woyit uyku ye, muutuk bi ñimji käälok.”

¹⁵ An ike kiini Bütürüc ogo, “Gäärrä yaanna ñüülgoon kä giti.”

¹⁶ An ike jaajjin ogo, “Ikee cääna batta mor ukce giti ke tiññan?

¹⁷ An ikee batta yute gin'a kaaccidi ñon ji ye ati kan ji an kääjidi woo gaan ti?

¹⁸ An gin'a kääjidi woo ñon ji ye kääjidi woo jon ti, an ken men dääle.

¹⁹ An jon ji kääjidi woo, paydinni yaacken, nään, balkitin, düüjin a maam, kallä, yelkitin, ke aammin yok.

²⁰ An a waak'a men däältä ye ikki. An ammä i inkä batta a lookon men batta dääle.”

Luggin Iñ Boorgu

²¹ An Yeecüwa kääjin woo wica, an attä baan mä Cüür ke Cidoon.

22 An wina, iinj boorgu yanƙalan ƙääjin woo baan yaanja ti week ogo, “Ängaa ñiŋgin, ay Mügdo, Minneni Daawüüt, ƙuulle yeeni cääygene menkeeke, an yuuge yok ƙä yaac.”

23 An batta agee ƙä luukon ƙä jiikkalan. An baaddoni yeeke äätin ike ti, an ike ñujgi yok ogo, “Ñoolci woo, ikoon lilgon gitkin.”

24 An luugi Yeecüwa ogo, “Ika tuujana Joon ƙäbälgä yäayin yek mä Icärayiil ti pääken.”

25 An iinj äätin an ðünjin iñi ike ti, an jaajjin ogo, “Mügdo, yüükaa ti.”

26 An luugi Yeecüwa ogo, “Batta päjjidi ammani merkälen koowtu me, an yipƙätä me gukku.”

27 An iinj jaajjin ogo, “Ee, Mügdo, an cääna gukku ämi ammani yaaka ðiimäidi dārāŋgä me mäyken ti ye.”

28 An luugi Yeecüwa ogo, “Ay iinj, luggin yüünü teyan! Dalä wääti bata yaana ƙäƙii ƙä ye.” An ƙä ðeeran anji ƙuulle yeene ƙeññä.

Yeecüwa Tüññi Toŋ Ɗirken

29 An Yeecüwa wica daljene iñi an attä ƙä koon mooye mä Jaliil taan. An aajjin ñaalok pääm wic an cääjjin iñi wica.

30 An toŋ ɗirken äätin ike ti, ääcin m'aka a puudgu, ke uykuni, ke ɗolku ke m'aka batta jayok ke me ɗirken yakkalan yaaka a rackä ye, an ɗooci iñi ñome ti, an ƙeññe muure.

31 An toŋ witken ɗiiktin, ƙä yaana yuutene m'aka batta jayok an jäayene ƙä woo ye, ke ɗolku tutcene ye, ke puudgu jujjene ƙä woo ye, an uykuni pättene ye, i wina iken Joon mä Icärayiil maani yok.

Yeecüwa Äämi 4,000 Witken woo

³² An Yeecüwa baaddoni yeeke bärkene ti, an kiinne ogo, “Ƨon yaakki ängä ngingin kä yaana cäynene ke ika nünkä kä däk i iken batta cäygene kä gin äämkä ye. An ika batta tākä iken tuccudu woo kä kǎñ, nuŋko bāgit pääygä giti.”

³³ An ike luugi baaddoni yeeke ogo, “İkīin bi kǎñin ammani wa woo kǎpet winni yaaka Ƨon yaakki bi burene kä ye?”

³⁴ An iken taaji Yeecüwa ogo, “İkee cäygene kä biggi kä nittä?”

An iken jaajjin ogo, “Kä Ƨaṭukel, an yak licken kä deewan.”

³⁵ An Ƨon kiinne ogo cääjjo iñi ŋomgu giti.

³⁶ An biggi yaaka kä Ƨaṭukel ke yak ye, koowne an nүүлkene, an liiŋe giti, an iñne baaddoni, an iñi baaddoni Ƨon.

³⁷ An iken muure ämmä an burru. An iken äätin ñaalok arwalli kä Ƨaṭukel a küümīn kä biggi palken yek liiktini yaaka buuccu ye.

³⁸ An m'aka ämmä ye a 4,000 yaaka a ook ye, i merkālen ke määngä batta a pakin ti.

³⁹ An wāana Ƨon tucceeda kä woo ye, i ike taappä kuun ji an attä baan mā Majadaan.

16

Woydoni Nūji Gin Yāwnä

¹ An Pīrricīnni ke Cüddügīnni äätin Yeecüwa ti, an ike puuci an ŋujgi ngingin ogo iken nüütķi gin yāwnä Pollon ji.

² An ike luukcin ogo, “Naana āŋ lütcidi ye, i ikee jaaye ogo, ‘Jommu bi ŋeroner, kä tiññā pollon jiñe.’

³ An kä tinnäñänä anñi, i ikee jaaye ogo, ‘Ñaal bi määdo ko pollon jiñe tinne ke üllü curungu.’ Ikee yaacene yokin kä nüüllü giti biilkä pollon, an ikee batta liilte nüüllü giti waak’a üükidi woo waadgä yuungu ti ye.

⁴ Mä yiñ ke kil baale määji gin yäwnä, an baati gin yäwnä yaana bi iñge daa me ye, a gin yäwnä yen Yüünic pare.” An dalji iñi Yeecüwa an ike attä.

Nimin Yek Pïrricïnni ke Cüddügïnni

⁵ An wääna baaddoni ircene woo koon mooye taanñañja ye, biggi wiiti iken batta a ääcini.

⁶ An kiini Yeecüwa ogo, “Dääme an wangic tiice kä nimir yek Pïrricïnni ke Cüddügïnni.”

⁷ An iken uccin kä jiik päaken ogo, “Ike jaay anñi näänka batta agin ääcini kä biggi ye.”

⁸ An ooki giti Yeecüwa, an kiinne ogo, “Ikee yaaka luggin yeenic deeran ye, ikee luuge päakic ogo ikee batta cäygeda ko biggi ina?

⁹ An batta mor ooke giti? An batta payde wääna äämmä 5,000 kä biggi kä duuc, an arwalli kä niñtä yaaka dulle ye?

¹⁰ An biggi kä njañkel äämmä 4,000, an arwalli kä niñtä yaaka buuccu ye?

¹¹ An ikee yonñe ogoo kä ookcin giti, i ika batta jaayä ogo biggi anan? Wangic tiice kä nimir Pïrricïnni ke Cüddügïnni.”

¹² An wäattan ooki giti baaddoni ogo batta jaayo ogo wangin tiicci ko nimir biggi, ko nüññü kargit yen Pïrricïnni ke Cüddügïnni.

Bütürüc Yeecüwa Nüüdene woo ogo Macii

13 An wääna Yeecüwa äätenee kä baan mä Kaacariya Pilibbi ye, i baaddoni yeeke taaññe ogo, “Mäbaan jayok ogo Minneni Mänbaan ogo ñaani?”

14 An iken jaajjin ogo, “Mäkkalan jayok ogo Büüto Yaaya, an yakkalan jayok ogo İliya, an yakkalan jayok ogo İrmiya, an yakkalan jayok ogo bāto yanḡalan.”

15 An taaji Yeecüwa ogo, “An ikee jaaye ogo Ika agjo ñaani?”

16 An Camaan yaana battä me ogo Bütürüc ina luukcin ogo, “İki agä Macii, Minneni Joon yaana a üdon ye.”

17 An Yeecüwa ike luugi ogo, “Ñaaynä iki ti, Camaan minneni Yuhanna! Batta a mänbaan ken iki nüütkenne yaakka, a Wäyo yaana ñaalok pollon ji ye.

18 An iki kiineni, iki agä Bütürüc, an anan ogo karkar, äntüke yeeni bi badä karkar yaanni ti, an teynäni yek tüwnü ike batta bi lülgä.

19 An iki bi iñeni kuponi yek Yätkitın Pollon jinne, an gin'a deñji nommañ wic ye, i bi a dekon ke ñaalok pollon ji, an gin'a gütkini nommañ wic ye, i bi a gütkini ke ñaalok pollon ji.”

20 An baaddoni yeeke kolle ogo mänḡalan nana nüütkidii ogo Ike agje Macii.

Yeecüwa Bāṭi Tüwnü yeene ke Juwin yeene

21 An waan yaanja ti Yeecüwa uccin kä nüütкін baaddoni yeeke ogo Ike bääkkan daa atce Oorcaliim, an ike bi wääcce wakkä diirken yätini ti, ke duunḡu dāḡkā ti, ke nüütoni jiik doocin yek Joon ti. An Ike bi näḡji me dok, an nüünnä dāk ti Ike bi juwee ñaalok tüwnü ti.

²² An koowi Bütürüc wüükke woo an gerre, an kiinne ogo, “Yoku nana iccätä Joon, Mügdo! An yaanna nana yoku wäätcidi a iki ti!”

²³ An Bütürüc tukki Yeecüwa ñome an kiinne ogo, “Wükcü woo ika ti, wiñ yen menkeekeni! İki agä wiñnan ika ti, paydinni yüükü batta dooju waak Joon ti, a waak mänbaan ti.”

²⁴ An wäättan Yeecüwa baaddoni yeeke kiinne ogo, “M'ana takı bäätidı İka ti ye, dale donje wiire an kaakkon yeene koowe an bätä İka ti.

²⁵ An m'ana ünñü yeene tije ye, i bi yääye, an m'ana ünñü yeene yääyne ogo ika ye, i bi kañe.

²⁶ An a naka ken kañtä men naana wakkä nommañ wiñe koowne muure an ünñü yeene yääyne ye? An a naka ken äccätä men duukcedee ünñü yeene?

²⁷ An Minneni Mänbaan bi ätä ke malanji yeeke kä maanjä yen Wäyen, an manjalan daa bi duukke näanjä yeeke yaaka nanje ye.

²⁸ Ikee kiine a gitken, makkalan bilti winni batta bi näkkä tüwnü, ke yutene Minneni Mänbaan äätee kä yatkıtn yeene.”

17

Ääkcın

¹ An wäana niinkä kä düügük dakkene ye Yeecüwa Bütürüc koowne ke Yaagüüp ke määden Yuhanna, an attene kä päam küüllü wic päaken.

² An ike ääkcın nomgen ti, an ñome dikcin woo bata an, an burungu bojjin inı bata diko.

³ An wıca Müüca ke İliya üükın woo iken ti, an jayok ke ike.

⁴ An Bütürüc Yeecüwa kiinne ogo, “Mügdo, ɲeraɲ kä biltinono ti winni. An naana iki ɬäkä ye, ika bi ɲäɲä dänkä kä ɬäk winni, yaɲkalan a yүүnү, an yaɲkalan a yen Müuca, an yaɲkalan a yen İliya.”

⁵ An wääna ike mor jaayee kä ye, i curɲu ɬүүpүlgү iken äädi yokin, an jiik kääjin woo curɲu giti an jaay ogo, “A Minneni yeeni yaana bilgä ye inana, an joni ɲaban kä Ike, tiingede.”

⁶ An wääna baaddoni tiinɲene anan ye, i iken wangen kümji iɲi bojok.

⁷ An Yeecüwa äätin an täämme yokin, an kiinne ogo, “Juwe ɲaalok, ɲana ikee booje.”

⁸ An wääna wangen äärene daa ɲaalok ye, i iken batta a yuɬin mənkalan a Yeecüwa pare.

⁹ An wääna iken kääcete iɲi pääm wic ye, i iken koli Yeecüwa ogo, “Mənkalan ɲana nüütkede kä gin'a yoorre yaanni, ke Minneni Mänbaan juwe ɲaalok tüwnü ti.”

¹⁰ An taaji baaddoni yeeke ogo, “An nüütoni yek jiik ɬoocin yek Joon jayok ogo İliya ken bi İjo äätin ina?”

¹¹ An ike luukcin ogo, “İliya äätidi, an wakkä bi toode muure.

¹² Ikee kiine İliya äätin ɬanɲa an batta a ɲicon kä me, an ɲanɲi gin'a ɬäkkänä ye. An Minneni Mänbaan cääna bi wääci inken ti.”

¹³ An wäättan ooki giti baaddoni ogo jaayo ogo Büüto Yaaya.

Yeecüwa ɬüüni Minneni Cääyge Menkeeke

¹⁴ An wääna äätene ti ye, oon yaɲkalan äätin ike ti, an ɬünjin iɲi ɲome ti.

15 An jaajjin ogo, “Mügdo, minneni yeeni ängä ñingän, ike ñiimdidĩ i wääci pillä kä yaac. An äänkalan ñiimjidi maccük ke piitti.

16 An äckänä baaddoni yүүkü, an batta agene liilgon kä teeññä.

17 An Yeecüwa luukcin ogo, “Ikee yaaka luggin yeenic ñeerañ an age kil yaaññä ye! Ke tooku ika cääyā ke ikee? An ke tooku ika wääcā ke ikee? Minneni ickakā winni.”

18 An Yeecüwa menkeeke gerre, an kääjin woo minneni ti, an minneni teeññä kä birañ.

19 An baaddoni äätin Yeecüwa ti pääken, an tääccin ogo, “An batta ñoolcodon woo ina?”

20 An iken kiini Yeecüwa ogo, “A luggin yeenic ñine. Ikee kiine a gütken naana iki cääygi luggin bata jaan yaana beel bata jallä käwconde, an pääm yaanni kiinä ogo bagā wīca ye, i daa bak. An baati gin'a teyañ iki ti ye.

Yeecüwa Bāṭi Tüwnü Yeene Nuca

22 An wääna yoken ñülte daa Jalīl ye, i iken kiini Yeecüwa ogo, “Minneni Mānbaan bi müökkünü me mābaan,

23 an bi näkä me ñok, an ike bi juwu ñaalok nüññä ñäk ti.” An baaddoni yeeke nüüjjin.

Äccin Düllü Yek Änlaññä

24 An wääna Yeecüwa ke baaddoni yeeke äätene Kaparnahuum ye, i ñütoni yek änlaññä äätin Bütürüc ti an taaji ogo, “Nüüto yүүnü batta äccidi ñüllü yen änlaññä?”

25 An ike gīmmin ogo, “Ee.”

An wääna ike äätenee ti än jī ye, i Yeecüwa iijjin jaajjin ike ti ogo, “İki paydā ogo ñaaka, Camaan?

A ŋaani ken kujdene kā yātkāni yek ŋommañ wiñe ñuugulani ke dūllūni? A merkā yeeken ti halla a m'aka batta a mā baan ye ti?”

²⁶ Añ luugi Bütürüc ogo, “A m'aka batta a mā baan ye ti.”

Añ Yeecüwa ike kiini ogo, “Añ aňan merkā yeeken tetgaň.

²⁷ Añ ikin batta tākīn iken peentīn, atā cāāl jī añ yiipcā gora añ kuju yakcan yaana iijidī ye, naana poňe kupkini ye, i iki bi kāñā tiilñan gällä waňe. Koowu añ äckeeda kā, añ iñjeeda a yeenī ke yūünū.

18

A Ŋaani ken Tālaň Yātkitīn Pollon jī ti?

¹ Añ waan yaanja ti baaddoni äätin Yeecüwa ti añ taaji ogo, “A ŋaani ken yāwaň Yātkitīn Pollon jī ti?”

² Añ ike bāätin ti minnenile, añ yuutte ñomgen ti.

³ Añ ike jaajjin ogo, “Ikee kiine a gütken, naana ikee batta beeljede bata merkālen ye, ikee batta bi kaace ti Yātkitīn Pollon jī ti.

⁴ Añ m'ana ñoňe ñuuge iñi bata minnenile yaanni ye, ken bi a m'ana yāwaň Yātkitīn Pollon jī ye ti.

⁵ Añ m'ana gimgin minnenile bata yaanni kā yāntondī ye, i ika gimgana.

⁶ Añ m'ana merkālen licken yaakki yaaka a lugginī kā ika ye puge ñuuggin kā nāānkā yaackā ye, iñca päjjidī men yaanna ñikkānā me ñok päāmdeynā mooye añ yeepānā me kul wii mooye jī.

⁷ “Jooññu ŋommañ wic kā wakkā yaaka nanťa me a yek yin ye! Bāakkan daa päjjidī waak yaakka nāñi ñuuggen, añ jooññu m'ana äätete puuccin ye ti!

⁸ An naana a ñntü ke kiyü ken iki pugey dok kä yiñ ye, iirä woo an yeepci woo, iinca päjjidi iki kaacci ti ünnü ti ke cüle ñntü kä keelok ke kiyü kä keelok, kä yaana ñnkü ke kiigü muutuk biltene ti, an yeepini me maañ yaana ke cüle ye ti.

⁹ An naana a wanü ken iki pugey dok kä yiñ ye, luulu woo an yeepci woo, iinca päjjidi iki kaacci ti ünnü ti wanü kä keelok, kä yaana wanü muutuk biltene ti, an yeepini kä me maañ yaana ke cüle ye ti.

Gäärrä yen Kabal Yääyon

¹⁰ “Wangic tiice tetan nana merkälen licken yaakki waagde. An ikee kiine malanji yeeken pollon ji Wäyo daamgä wangin kamat pollon ji.

¹² “An ikee payde ogo, naaka? Naana men yanjalan cäygene käbälgä caykä kä caay, an keelok yäaynä meken ti ye, ike batta bi yaaka caykä kä wanäden witken kä wanäden ye cake iñi päam wic, an ike atü määji yaana a yääyon ye?

¹³ Ikee kiine a gitken, naana kaññe ye, ike jone bi ñapü kä yaac kä yaana kaññeeda kä yaanna, kä yaaka caykä kä wanäden witken kä wanäden batta a yääyin ye.

¹⁴ An cääna batta a täktän yen Wäac yaana ñaalok pollon ji ye, ogo merkälen licken yaakki ti yanjalan yääyo.

Naana Määdic ke Käwic Näñjä Yiñ İki ti ye

¹⁵ “An naana määdic ke käwic näñjä yiñ iki ti ye, atä an nüütkü yiñ yeene waan yüünü ke ike pare. An naana iki tiingeney ye, i iki kaññi määdic.

¹⁶ An naana iki batta agä tiingini ye kuju manjalan kä keelok ke yew an dukce kä ke iki njuca

nun̄ko jiik'a jaayne ye yuute daa, kā biltin ti m'aka a yuṭin kā yew ke ḍāk ye.

¹⁷ An̄ naana ike yaakkā kā tiinḡin iken ye, i nūūtkū äntūke Macii, an̄ naana ike yaakkā cäǟnna kā tiinḡin äntūke Macii ye, dalā ike wääti iḱi ti bata waan̄ji ke ḍūṭoni yaacken.

¹⁸ Ikee kiine a gütken, gin'a ḍen̄ṇe ṇommañ wic ye, i cäǟnna daa bi a ḍekon pollon̄ jī, an̄ gin'a gütkenē ṇommañ wic ye, i cäǟnna daa bi a gütkin̄i pollon̄ jī.

¹⁹ “An̄ ikee kiine a gütken ṇuca, naana mäk̄kalan̄ kā yewwe ikee ti ḡim̄m̄in ṇommañ wic kā gin'a tääccene ye, i bi nāngene daa Wāyo yaana ñaalok pollon̄ jī ye.

²⁰ An̄ naana mäk̄kalan̄ kā yewwe ke ḍāk yoken ḍūli nāntā keellä kā yāṇtonḍi ye, i wica ika agā waadgen ti.”

Gäärrä yen Ñuugulo yaana batta Ängidi Nyingin ye

²¹ An̄ Bütürüc äatin Yeecüwa ti an̄ taaññe ogo, “Mügdo, naana määdo iññjidi ika nāngada nääṅkā yaackā ye kulku äāṅki kā ṇiṭṭā? Äāṅki kā ṇaṭükel?”

²² An̄ kiini Yeecüwa ogo, “İḱi batta kiinnen̄i ogo äāṅke ko ṇaṭükel, a caykā kā ṇaṭükel äāṅke kā ṇaṭükel.

²³ “An̄ an̄ji ina ken Yätkit̄in Pollon̄ jīñe iircete daa me ke yätkā yaana ṭäḱi ḍuccidi iññi ñuuguloni yeeke yaaka ike cäǟyge m̄iingā iken ti ye.

²⁴ An̄ wääna iijjene cāj̄jin iññi ye, i äcki me men kā keelok yaana a kujon m̄iingā ike ti ye, 10,000 yek tiil.

²⁵ An̄ batta cāyge gin'a wānee kā m̄iingā ye, an̄ yätkā yeene iin̄jin̄ jiik ogo ike yääj̄ji me woo ke iin̄e

ke merkälen yeeke ke wakkä yeeke yaaka bilto ti ye muure ken wänjeko mīngä.

²⁶ “An ñuugulo yeene ñünjīn iñi ñome ti, an ike ñujgi yok ogo, ‘Yuudu por an waak yüükü bi wängenii kä muure.’

²⁷ An ike ängi ñjngin yätkä yeene an kulkene kä mīngä an äkkene attä.

²⁸ “An wäana ñuugulo yaanna kaaccee kä woo ye i pärjin ke muukonde yaana agene kä ñuuguloni ye, a kujon tiil ike ti caykä kä caay, an münje maaññe pok an kiinde ogo, ‘Wängaa mīngä yeeki yaaka agii kä koowgin ika.’

²⁹ “An menen yaana agene kä kiinkä ye ñünjīn iñi an ike ñujgi yok ogo, ‘Yuudu por an waak yüükü bi wängenii.’

³⁰ An ike yaakkä an koowne an äññe äcce gangar ke mīngä wanjeeda ko.

³¹ An wäana ñuuguloni yakkalan yuṭṭene gin'a nänjä ñone ye, iken juuggen yejgin kä yaac, an iken attä yätkä yeenen nüütiki kä wakkä yaaka nänjä ñuuggen yaakka.

³² An bärki yätkä an kiinne ogo, ‘İki ñuugulo yaa-jgonde iki kulkeneni kä mīngä yüükü muure kä yaana ñujganaa kä yok ye.

³³ An iki müükondü batta ängä ñjngin bata yaana ängenenii ñjngin ye?’

³⁴ An yätkä pennä kä yaac, an müükkene ñujoni ogo ñooyji, ke mīngä wanjeeda ko muure.

³⁵ “An cäanna Wäyo yaana pollon ji ye, ikee bi nanḍe kä nänjka keelkä anan naana m'ana mäaden ke käwen batta kulkede jone ti ye.

19

Dey ke Äkkin

¹ An wääna Yeecüwa dannee kä jiik yaakki ye, ike Jaliil daljene iñi, an attä baan mä Yühüdiya ti kä ñomuk wii mä Üürdün ti.

² An ton ñirken bäätcin ike ti an teeñne wica.

³ An Pürricünni yakkalan äätin ike ti, an ike puuci taaji ogo, “Yoku päjjidi oon iije äkke kä jiik'a bilti ye?”

⁴ “An luugi Yeecüwa ogo, “Ikee batta age päkin Meenka jiik Joon ji ogo Näño iijjin ti, iken nanji ogo oon ke iij?”

⁵ An ike jaajjin ogo, ‘Ina ken oon wäyen ke meen daleeda buwin an yore cooteeda ti iije ti, an wäätene agene gaan keellä yaanna.

⁶ An iken batta nua a yew anja men keelok, an gin'a coori yok Joon ye dale nana piirgä gitä mänbaan.”

⁷ An taaji ogo, “An Müüca iccin jiik ogo men iije iije meenka äkkin an äkke ina?”

⁸ An kiini Yeecüwa ogo, “A juuggic teynen ken ina tiingene kä Müüca ogo määngic dalje buw yaanna, an wääna iijjin ti ye batta anan.

⁹ An ikee kiine, m'ana iije äkkene kä jiik yakkalan batta kä balkitin an kuñu iij yanjalan ye, i anan nanjit balkitin.”

¹⁰ An kiini baaddoni yeeke ogo, “An naana a biilkä ika yek waadgä oon ke iij ye, iinca nana men kujit.”

¹¹ An kiinne ogo, “Yaakki batta lüüta gümkatä me muure, a m'aka a yüükkini ti kä Joon ye päaken.

¹² Mäkkalaŋ a giitin kä migen a lucku, aŋ mäkkalaŋ a dikiŋ kä mäbaan aŋ mäkkalaŋ wäki cäwdä bata lucku ogo Yätkitiŋ Pollon jiŋe. M'ana liitiŋ giŋgiŋi yaakki ye, i dale giŋge.

Dale Merkälen Ätä Ika ti

¹³ Aŋ merkälen äbi me ike ti ogo inke doocce witken ti aŋ nüülkee. Aŋ baaddoni me geri.

¹⁴ Aŋ Yeecüwa jaajjin ogo, “Dale merkälen ätä ika ti, aŋ ŋana tiŋge, bata yaakki Yätkitiŋ Pollon jiŋe a yeenen.”

¹⁵ Aŋ inke doocce witken ti aŋ nüülkene aŋ kaaccä woo.

Oon Yaana a Ceeggon ye

¹⁶ Aŋ oon yaŋkalaŋ äätiŋ ike ti aŋ ike taaji ogo, “Nüüto, a nääŋkä ŋerkä yaaka wali ye, ken bi naŋä kääŋä ünŋü ke cüle?”

¹⁷ Aŋ kiini Yeecüwa ogo, “Ika tajdaa kä ŋerrä ina? M'ana ŋeraŋ ye a Keelok. Aŋ naana iki takä kaaccin ti ünŋü ti ye jiik iiniŋi tiŋä.”

¹⁸ Aŋ ike taaji ogo, “A jiik iiniŋi yaaka wali ye?”

Aŋ Yeecüwa jaajjin ogo, “Ŋana iki nääkä me, ŋana iki naŋä balkitiŋ, ŋana iki kätä, aŋ ŋana iki päkä kä yelkitiŋ.

¹⁹ Wäac ke miic eemdä, aŋ m'ana yiire kä ye bilgä bata yorü aŋan.”

²⁰ Aŋ kiini oon yaanna ogo, “Jiik iiniŋi yaakka agä naŋdiŋi muure, aŋ a ŋaaka ken mor buunu ika ti?”

²¹ Aŋ kiini Yeecüwa ogo, “Naana iki takä wäatci agä küümon ye, atä aŋ waak yüükü yäajjä woo muure aŋ päaggä aangä aŋ iki bi cäaygi waak ŋerkä ŋaalok pollon ji, aŋ wäattan äätä, baaddaa.”

22 An wääna oon yaanna tiinjee kä anan ye ike kaaccä woo i jone yaajan näänka ike agee kä ceeggon ye.

23 An Yeecüwa baaddoni yeeke kiinne ogo, “Ikee kiine a gütken, teyan kä yaac kä kaaccin ti m'ana a ceeggon ye Yätkitin Pollon ji ti.

24 An nua ikee kiine potulan kä kaaccin woo kalman kääł tun ti kä yaana ceeggon kaacee kä ti Yätkitin Joon ti ye.

25 An wääna baaddoni tiinjene anan ye, i witken diiktin kä yaac an jaajjin ogo, “An a naani ken bi kääñi mäkkin?”

26 An Yeecüwa däämjın iken ti an kiinne ogo, “Naana mäbaan ti ye yaakki batta a päyin, an naana Joon ti ye wakkä muure a päyin.

27 An kiini Bütürüc ogo, “Yooru ikoon wakkä muure daljonon an ikoon bäätonon iki ti. An a naaka ken bi kañon?”

28 An iken kiini Yeecüwa ogo, “Ikee kiine a gütken, waan yaana wakkä muure nange daa me a kiccängeney ye, an Minneni Mänbaan cääjee nook yen maanña yeene ti ye, i ikee yaaka ika baaddana ye, ikee cääna bi cääje noonji caay witken kä yew mügde äärgä tüggen yek mä Icärayiil yaaka caay witken kä yewwe ye.

29 An m'ana äärgä yeeke daljene iñi ke mädgen ke käwgen ke wäyen ke meen ke merkä yeeke ke yiil yeene ogo ika ye, bi kääñi äänke caykä kä caay a küümın, an bi yäti ünñü ke cüle.

30 An me diirken yaaka dongan tiñnan ye, bi wääti a m'aka batta tiilcidi ye, an m'aka daamgä me batta tiilcidi tiñnan ye, ken bi wääti a me mäyken.

20

Gäärrä yen Ñuuguloni Yiil jï

¹ “An Yätkitîn Pollon jïñe beel bata men mooye yen yiil yaana murjin woo kä tîññänänä määji ñuuguloni ije yiil jï baanne ye.

² An ike gïmmîn kä iñdin ñuuguloni, ñuugula carrä yen an jïñe yaana liikidî ye, an tucce yiil jï baanne.

³ “Ike ñuca kaaccä woo an poñe mä tîññänänä ti, an yurcin makkalan yudok batta ñuugal ginkalan weeldük.

⁴ An kiinne ogo, ‘Ate cääñna ñuugele yiil yeeni jï, an ikee bi iñe gin'a päjjidî ye.’

⁵ An iken attä yiil jï ñuugal. An ike kaaccä woo an teejjük, an ñuca kaaccä woo an a gïjjîni woo, an nänjin kä yuudu keellä.

⁶ “An wääna wuun mä biigin ti cokelenee ye, i ike kaaccä woo, an kääññä yakkalan yudit. An taaññe ogo, ‘Ikee yudde winni an yoome ikee batta ñuugele ina?’

⁷ “An iken luukcin ike ti ogo, ‘Baati m'ana ikoon agon kä müükkîni ñuugula ye.’

“An kiinne ogo, ‘Ate ñuugele yiil jï baanni cääñna.’

⁸ “An wääna biigin ti däägenee ye, män yiil m'ana agee kä doocon ye, kiinne ogo, ‘Ñuuguloni bärkä iñä ñuugula carrä yeeken an ijjä ti kä m'aka äätin njäjäk ye, ke dakci kä m'aka ijjîni ti ye.’

⁹ An wääna m'aka müükkî me ñuugula wuun biigin ti äätene muure ye yanjalan daa iñi me ñuugala carrä yen an jïñe yaana liikidî ye.

¹⁰ An wääna me yaaka a ijjîni äätene ye, düüci ogo iken bi kujo ko diräk, an iken yanjalan daa iñi me ñuugala carrä yen an jïñe yaana liikidî ye.

11 An wääna ñuugala carrä yeeken koowene daa ye, iken uccin kä ñümürin men mooye yen yiil ti,

12 an jayok ogo, 'M'aka äätin ñajäk ye ñuugulin a wuuj kä keelok, an iirjini ke ikoon yaaka ñuugulonon an jiñe muure carrä giti ye.'

13 "An yanjalan luugi män yiil ogo, "Muukondi iki batta agenii kä piikon, iki batta gimmini kä ñuugala carrä yen an jiñe yaana liikidi ye?

14 Yüünü ken koowu an atä. Ika takä indä m'aka äätin ñajäk ye, bata yaana inñenii kä ye.

15 Ika batta teedäteet kä näänka takä nanjä kä tiil yeeki ye? Jonü giiran kä yaana agä men ñerconde me ti ye?

16 "An m'aka a ñajäk ye, ken bi wääti a ñomuk an m'aka a ñomuk ye, ken bi wääti a ñajäk."

Yeecüwa Bätì kä Tüwnü Yeene Yaana Äänke Wäätcede kä Däk ye

17 An Yeecüwa wääna atee kä Oorcaliim ye, ike kuññu baaddoni yaaka kä caay witken kä yewwe ye pääken, an kiinne päy ji ogo,

18 "Tiñe! İkiin atin Oorcaliim. An Minneni Mänbaan bi ääkkänä ñac duunku dänkä ke nüüttoni jiik doocin yek Joon, an bi joocu me ke tüwe.

19 An wäättana müükkünü boorgu, an bi ñiyene kä yok, an dooygu kä bäädan an teljänä ti kaakkon jok. An niinkä kä däk bi juwu ñaalok tüwnü ti.

Ñuynu Miy

20 An miy yen merkä Jabadì, äätin Yeecüwa ti ke merkä yeeke. An dñnjin inñi an ike ñuugi yok kä ginkalan.

21 An taaji Yeecüwa ogo, "İki takä ñaaka?"

Aṇ Yeecüwa luunṇe ogo, “Ika ṭākä merkä yeeki yaaka kä yewwe yaakki yaṇkalan cääjji būṇü birrä aṇ yaṇkalan buṇ aam Yätkitin yüünü ti.”

²² Aṇ kiini Yeecüwa ogo, “Gin yaana ñuye yaanna batta ṇäjje. Ikee bi liiṭe mätce kä ḍon yaana bi mätcä kä ye, aṇ ikee bi liiṭe wääce pillä yaana bi waajä ye?”

Aṇ iken ḡimmīn ogo, “Ee.”

²³ Aṇ kiini Yeecüwa ogo, “Ikee bi mätce ḍon yeeni aṇ cääjjin buṇ birrä ke buṇ aam ti batta a ika ken äccädä a ḍückini m'aka a wääḡini woo kä Wäyo ye.

²⁴ Aṇ wääna baaddoni yaaka kä caay ye tiinṇene aṇan ye, iken mädin yaakka pingi.

²⁵ Aṇ bārki ti Yeecüwa aṇ kiinne ogo, “ṇäjje müḡdoni yek ṇommañ wiñe iken engä, aṇ me mäyken yeeken ñuugal müḡdīn yeenen iken ti.

²⁶ ṇana beeljidi aṇan ikee ti, aṇ m'ana ṭäki wäätcidi a men mooye ikee ti ye, dale wääti a ñuugulo yeenic.

²⁷ Aṇ m'ana ṭäki wäätcidi a men mooye ikee ti ye, dale wääti a kiingon yeenic.

²⁸ Aṇ Minneni Mänbaan batta äätin ogo, ike ñüügili me, ogo me ñuugelee aṇ üñṇü yeene rätce ko me ḍiirken.

Yeecüwa Ṭiĩñi Ook kä Yewwe a Uykuni

²⁹ Aṇ wääna kaaccene woo Ariya ye, ṭon ḍiirken bäätcin ike ti.

³⁰ Aṇ ook yaṇkalan kä yew cäyok päy taan a uykuni aṇ wääna tiinṇene Yeecüwa kaajdee kä ye, iken yaajjin ogo, “Müḡdo äṅoon ṇḡṅḡ Minneni Daawüüt!”

³¹ Aṇ geri ṭon ogo, “Tiinṇe iĩñi.”

An ɬääkcin yawgin kä yaac ogo, “Mügdo ängoon ɳjngin Minneni Daawüüt!”

³² An Yeecüwa yuuttu iñi an bärkene an taaññe ogo, “Ikee ɬäke nänge ɳaaka?”

³³ An iken luukcin ogo, “Mügdo pätkoon wanjin.

³⁴ An ängi ɳjngin Yeecüwa, an täämme wanjin, an kä ɬeeran anji wanjen pättä an bäätcin ike ti.

21

Kaaccin ti Yeecüwa Oorcaliim

¹ An wääna iken äätene Oorcaliim kä cokal ye, an ɬäägene ti baanle Beetpaac pääm yaana wiñe a jengä jeytүүnni ye ti, i Yeecüwa tuccin baaddoni yeeke kä yewwe ñomgen ti.

² An kiini Yeecüwa ogo, “Ate baanle yaana ñomgic ti yaanna, an ikee bi käñe tüürün a ween-gon ke tüürünle yeene gunne ti. Gütke an icka kä.

³ An naana mǎŋkalan ikee taaññe ye, i kiine ogo ɬäkkii ko Mügdo, an ikee bi dale buwin äbe.

⁴ Yaakki wäättä ɬääkit yaaka jaayi Joon kä bāto ye ogo,

⁵ “Mä Oorcaliim kiine ogo,
‘Yooɬe, Yätkä yeenic äätidi ikee ti.

An ike ɬone agee ɬuugini iñi,
an taabit tüürün,
an a tüürünle ken taabdee kä.’ ”

⁶ An baaddoni yaaka kä yew ye nanjin bata yaana eenjene daa kä Yeecüwa ye.

⁷ An iken tüürün äbi ke tüürünle ike ti, an tüürünle ɬucki ɳäc burunġu yeeken, an Yeecüwa taappä.

⁸ An ɬon ɖiirken burunɖu yeeken peti iñi päy ji ñome ti, an yakkalan ɳüülɪn jengä kimken ken peti iñi päy ji.

⁹ An ɬon ɖiirken yaaka äätä ñome ti ke yaaka ɳaɳe ti ye, yawɖiɖi ogo,

“Maanɳä Joon ti kä Minneni yen Daawüüt!
 Njүүлкiн m'ana äätidi kä yäntäɳ Pito ye ti!
 Maanɳä Joon ti küütɖulan pollon ji!”

¹⁰ An wäana Yeecüwa kaaccee kä ti Oorcaliim ye, baan jiɳe yore cükke muure an me tääccin ogo, “A ɳaani ina?”

¹¹ An ɬon luukcin ogo, “A bāto Yeecüwa, män Naacira yen mä Jalil.”

Yeecüwa Njüütɪ Yääjoni kaal yen Änlaɳɳä ji

¹² An Yeecüwa kaaccä kaal yen änlaɳɳä ji, an m'aka kiji ke m'aka yääji ye ñootte woo muure wica, an dārāngä yek rāɳɳä tiil uuljene iñi ke noonɳi yek m'aka yääji gulküteni ye.

¹³ An kiini Yeecüwa ogo, “A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, ‘Än yeeni bi battä me ogo än mallä,’ an yelle yok a än muddonɳi!”

¹⁴ An uykuni ke puudgu äätin ike ti änlaɳɳä ji, an ɖeeɳɳe.

¹⁵ An wäana duunɖu dāɳkā ke nüütöni yek jiik ɖocin yek Joon yuɖtene nääɳkā yāwkä yaaka nanɖe ye, an merkälen yaawene änlaɳɳä ji ogo, maanɳä Joon ti kä Minneni yen Daawüüt ye ti, i iken piinɖin.

¹⁶ An iken Yeecüwa taaji ogo, “Merkälen yaakka jiiken tiɳdä?”

An luugi Yeecüwa ogo, “Ee. Ikee batta age päkin Meenka Jiik Joon ji? Jaay ogo, ‘İki merkälen ke tüntülgü nüünñi ogo iki maanjida.’ ”

¹⁷ An iken dalji iñi Yeecüwa kaaccä woo baan mä Oorcaliim ji attä Betani, an nüünin wica.

Jaan Noommu Yaana Batta Cääyge Tulge ye

¹⁸ An kä tinnänänä wäana Yeecüwa dukcedee kä baan ji ye, näägi käñ.

¹⁹ An yurcin jaan noommu päy taan, an umgene ti an batta a käñon tulge, a gitke pääken. An kiinne ogo, “Nana iki giidä tülgu nucas!” An kä deedan anji jaan ijjin woo.

²⁰ An wäana yoorene daa baaddoni ye, iken witken diiktin, an tääccin ogo, “Jaan noommu yaanni iwnä ogoo kä birañ anji?”

²¹ An luugi Yeecüwa ogo, “Ikee kiine a gitken, naana ikee cääyge kä luggin an juuggic batta ri-ijä ye, ikee batta bi a näänkä yaaka näññä jaan noommu yaanni ti ye, pääken ken bi nande. An cäänna naana päam yaanni kiine ogo, ‘Dimjä wii mooye ji’ ye, i bi näñi done.

²² An naana ikee cäygene kä luggin ye wakkä muure yaaka ñuye kä mallä ye, bi kañe.”

Täactän kä Mügdin Yeecüwa

²³ An Yeecüwa attä kaal yen änlannä ji, an juwin nüünñü me an duunku dänkä ke yätini äatin ike ti, an tääccin ogo, “A mügdin yaana wali ye, ken ñuugilii kä waak yaakka, an a ñaani ken iki iññey mügdin yaanni?”

²⁴ An luugi Yeecüwa ogo, “Ikee cäänna bi taaje kä täactän kä keelok, an naana ika luunña ye, ikee

cäanna bi nüütke kä mügdin yaana wali ye ken nanɗä kä waak yaakki.

²⁵ Mügdin Büüllü yen Yaaya ätä wa, ätä pollon ji halla ätä mänbaan ti?”

An iken luugjin pääken ogo, “An bi yore luuge ogo? Naana ikin jaaccin ogo ääto pollon ji ye, ike ikin bi kiinin ogo, an ikee batta luggede kä ike ina?”

²⁶ An naana ikin jaaccin ogo ääto mänbaan ti ye, ikin boocin kä ɗon, me muure Yaaya najjänä a bato.”

²⁷ An iken Yeecüwa luugi ogo, “Batta najjon.” An kiini Yeecüwa ogo, “Cäanna ikee batta nüütkede kä mügdin yaana wali ye ken nuugulu kä.”

Gäärä yen Merkälän kä Yew

²⁸ An iken taaji Yeecüwa ogo, “Ikee päje ogo ɗaaka kä yaanni? Oon yanɗalan cäayge merkä kä yew. An ike attä minneni yaana a iicca ye ti, an kiinni ogo, ‘Minnenen yeeni, atä nuugulu yiil ji tiññan.’

²⁹ “An minneni luukcin ogo, ‘Ika batta atä.’ An wäattan jone ääkkene an attä.

³⁰ “An wäy attä minneni kalan ti an kiinne kä jiik keelkä, an ike jaajjin ogo, ‘Abba, ika bi atä.’ An batta a aton.

³¹ “M'aka kä yewwe yaakki ti, a ɗaani ken nanɗä ɗäktän wäyen?”

An iken luukcin ogo, “A iicca.”

An iken luugi Yeecüwa ogo, “Ikee kiine a gütken ɗuɗoni yaacken ke balkä ikee bi yütene ti Yätkitin Joon ti.

³² An Yaaya äatin ikee nüütkede päy wonnu, an ikee batta age luggin kä ike. An ɗuɗoni yaacken ke balkä ken luggin kä ike. An wäana yuttee kä

anjan ye, ikee cääna batta age luggini kä ike, an ikee batta age dagin kä nääjkä yaackä yeekic.”

Gäärrä yen Püitoni Yaacken

³³ An Yeecüwa jaajjin ogo, “Gäärrä yaanni tiije n̄uca. An wica oon yan̄kalan̄ a män nommañ püittä yiil an yan̄ne yok kä kaal, an tummu taga an kuṭṭu an küülconde yen tiico. An müükkenē püitoni ogo püitciko, an ike iñji yen nommañ, an ike attä woo baan yan̄kalan̄ ti.

³⁴ An wääna waan errä cokulenee ye, ike tuccin ñuuguloni püitoni ti ogo ike äckii me yeeke.

³⁵ An püitoni ñuuguloni yeeke koowi an keelok jiibi, an yan̄kalan̄ nägi dok, an yaana wäätcete kä dāk ye yibi kä guygu.

³⁶ An tuccin ñuuguloni yakkalan̄ n̄uca diräk kä yaaka iijjin ye, an n̄angi nääjkä keelkä.

³⁷ “An düüñin̄ ti tuckene minneni yeene an jaajjin ogo, ‘A minneni yeeni bi eemtä.’

³⁸ “An wääna minneni yoorene daa ye, jaajjin ogo, ‘A minneni män yiil inni, ääte näkin̄ dok nun̄ko yāññä yeene koowin̄ daa kä ye.’

³⁹ Koowi an yeepi woo yiil taan̄ an nägi dok.”

⁴⁰ An Yeecüwa täaccin ogo, “An naana män yiil ätä ye yoku püitoni yaakka nan̄e ogo?”

⁴¹ An luugi ogo, “Me yaacken yaakka bi näge duuggin̄ kä n̄an̄jä yaajgonde, an yiil bi müükke püitoni yakkalan̄ yaaka bi ike äckänä yeeke waan errä ti ye.”

⁴² An kiini Yeecüwa ogo, “Ikee batta age päkin Meen̄ka Jiik Joon̄ ji ogo,

‘Jaan kiye yaana tüüññii yok kuṭoni ye

ken wääto ogo tan̄kuulu yaana tiilcidi ye,
 aṇ a yaana nan̄i Piṭo ye inni,
 aṇ ken yāwan̄ daammā yoono ti?

⁴³ “Aṇ ikee kiine, Yātkit̄in yen Joon̄ bi angānā me yok ikee ti, aṇ iñgā me ṭon̄ yaaka gidok jengā ṭulgen yeeke ye.

⁴⁴ Aṇ m'ana ḍim̄ji pääm yaanni giti ye bi liik̄tit, aṇ m'ana ḍimgānā giti pääm yaanni ye bi ruum̄tit giti.”

⁴⁵ Aṇ wāana ḍuun̄ku dāṅkā ke Pīrric̄iinn̄i tiin̄ene gāārrā Yeecūwa ye i ooki giti ike jaay ogo iken.

⁴⁶ Aṇ iken ṭāki ogo yoku mūgi aṇ iken bojgin kā ṭon̄ yaaka Yeecūwa ḍooccutu ogo bāto ye.

22

Gāārrā Yen Ammani Ñāānkā

¹ Aṇ ṇuca Yeecūwa jaajjin kā gāārrā, aṇ iken kiinne ogo,

² “Yātkit̄in Pollon̄ jiñe beel bata yātkā yaana tuttu ammani ñāānkā yek minneni yeene ye.

³ Aṇ ñuuguloni yeeke tucce m'aka a bargin ye ti ogo, āāto ammani ñāānkā ti, aṇ iken muure yaakkā kā āātin.

⁴ “Aṇ ṇuca tuccin̄ ñuuguloni yakkalan̄, aṇ kiinne ogo, ‘M'aka a bargin ye kiine ogo ammani toon̄ṇoo, aṇ nāckālen caakken ke yātkā yeeki iirroo pugin, aṇ wakkā muureen ogo pājjiñi aṇ āāto ammani ñāānkā ti.’

⁵ Aṇ iken jiik yaakka gāālji woo, aṇ piirjin woo yan̄kalan̄ attā yiil ji baanne, aṇ yan̄kalan̄ attā ñuugula yeene ti.

⁶ An yakkalan ñuuguloni yeeke müügì, an aammi yokin kä yaac an nägi ñugin.

⁷ An yätkä pennä, an tuccin kääygä yeeke ogo nääkoni nägji ñugin an baan mooye yeenen tuñji woo.

⁸ An ñuuguloni yeeke kiinne ogo, 'Ammani ñäänkä a päjjiñi an m'aka barrin ye, batta päjjiñi kä äätin.

⁹ Ate nant'a purcete pääygä ye, an m'aka kaññe ye bare muure dale ätä ammani ñäänkä ti.'

¹⁰ An ñuuguloni yaakka kaaccä woo attä pääygä giti, an m'aka kañi ye, düüli ti muure ñerken ke yaacken, an an jiñe yen ñäänkä küümmü kä wilgä.

¹¹ An wäana yätkä kääjenee kä äräk yurtee kä wilgä ye, ike yuttu oon yanjalan batta enit burungu ñäänkä.

¹² An taaññe ogo, 'Muukonñi, iki kääjini ogoo äräk winni, i iki batta cäygini kä burungu ñäänkä anan?' An oon batta a lüükcini.

¹³ An wina yätkä jaajjin ñuuguloni ti ogo, 'Diige inke ti ke küge ti, an yeepe müllä giti, nant'a ba' iwok ke ñeeynä me leken.'

¹⁴ M'aka a bargain ye ñiräk, an ñeewken ken a wakin.

Iccin Dülli Kaycar ti

¹⁵ An P'irriciñni attä woo, an läälin pugin ogo Yeecüwa baabji jaajjo jiikkalan nunjo mügjida ko ye.

¹⁶ An tuccin baaddoni yeeken ike ti, ke yüükkodotini yek ñirüüdüc, an kiini ogo, "Nüüto, iki ñajjini jiik'a a gitken ye ken jaayä. An iki nüütü kä päy Joon a gitken. An iki batta booju kä manjalan, an iki batta wäkä giti me.

17 Nüüttoon iiki paydä ogo ŋaaka yaanni ti? Yoku päjjidi ikoon äccon ðüllü iŋgä me yätkä Kaycar yen mä Ruumaan halla ba'ay?"

18 Aŋ yiñ yeenen ŋäjjänä Yeecüwa aŋ taaññe ogo, "Ikee lääñoni, Ika puuccada ina?"

19 Nüütka tiil yaaka äccätä me ðüllü ti ye." Aŋ ike äcki me woo tiil yek Ruumaan.

20 Aŋ iken taaji Yeecüwa ogo, "Biilkä ke perrä yaanni a yen ŋaani?"

21 Aŋ iken luukcin ogo, "A biilkä yätkä Kaycar yen mä Ruumaan."

Aŋ kiinne ogo, "Waak Kaycar iñe Kaycar, aŋ waak Joon iñe Joon."

22 Aŋ wääna tiinŋene aŋan ye, iken witken ðiiktin aŋ dalji iñi aŋ kaaccä woo.

Tääctäŋ kä Juwin Ñaalok Tüwnü ti

23 Aŋ nüünnä yaanja ti Cüddügiñni äatin Yeecüwa ti, aŋ iken a m'aka jayok ogo juwin tüwnü ti baawgo ti ye, aŋ ike taaji,

24 aŋ kiini ogo, "Nüüto, Müüca jaay ogo, naana oon tüwno i merkä baawgo ti ye, i määden boro koowje ääcee ko woo merkälen yek määden.

25 Aŋ mädin yakkalaŋ kä ŋaṭükel waadgo ti winni. Iicca ðiññä aŋ tüwnü, aŋ batta a giton merkä, aŋ iin ðälkene mädgen.

26 Aŋ cääna bäätcin ke ðäk nänjin näänkä keellä aŋ attä ke ŋaṭükel ti muure.

27 Aŋ düüñin ti muure iin tüwnü cääna.

28 Aŋ aŋ jiñe yen juwin tüwnü ti, m'aka kä ŋaṭükel yaakka ti, iin bi wääti a yen ŋaani, iken yaaka kuññu yaakka ti?"

²⁹ An iken luugi Yeecüwa ogo, “Ikee age yäayin kä yaana ikee batta njäje kä meenjkani ke teynä yen Joon ye.

³⁰ An an jiiñe yen juwin tüwnü ti me batta ñijj, an batta ñeygä me, an bi beelji bata malaññi pollon ji.

³¹ An ikee batta age päkin Meenka Jiik Joon ji wääna Abrayiim ke Icaak ke Yaagüüp tüwgene kä on ye? I Joon jaajjin ogo,

³² ‘Ika agä Joon yen Abrayiim, ke Joon yen Icaak, ke Joon yen Yaagüüp.’ An ike batta a Joon yen mä tüwin a Joon yen mä üdin.”

³³ An wääna ñon tiinñene nüünñe ye, i witken ñiiktin.

Jiik İninñi yek Joon yaaka Tülcidi ye

³⁴ An wääna Pırricınni tiinñene ogo Cüddügınni lüünñi witin Yeecüwa ye, i Pırricınni yoken ñüli nantä keellä ogo taajji ñuca.

³⁵ An yanjalan iken ti a nüuto yen jiik ñoocin yek Joon, an ike puuci taaji ogo,

³⁶ “Nüuto, a iinin yaana wali ye, ken tülcidi jiik ñoocin yek Müuca ti?”

³⁷ An luugi Yeecüwa ogo, “ ‘Piño yüünü Joon bilgä kä jonü muure, ke yorü muure, an ke paydinni yüükü muure.’

³⁸ A iinin yaana tülcidi an iijjidi ye inni.

³⁹ An yaana baatcidi ye beel bata menen, ‘M’ana yiire kä ye bilgä bata yorü anan.’

⁴⁰ An jiik ñoocin muure yek Müuca ke nüünñü yen batoni a ñekin ti jiik İninñi yaaka kä yewwe yaakki ti.”

Macii A Minneni Yaani?

⁴¹ An wääna Pírrícíinní yoken agene daa kä dūlgín ye, i iken taaji Yeecüwa ogo,

⁴² “Ikee payde ogo ŋaaka kä Macii? Ike a minneni yen ŋaani?”

An luugi ogo, “A minneni Daawüüt.”

⁴³ An kiinne ogo, “An Daawüüt jaay kä Wääktän Joon, an Macii badde ogo ‘Mügdo yeeni,’ ina? An Daawüüt jaay ogo,

⁴⁴ “Pito jaajjin Mügdo yeeni ti ogo,
“cääjjä buŋi birrä ti,
ke ädänŋi yüükü doocu daa kä iñi kügü ti.’

⁴⁵ An naana Macii battä Daawüüt ogo, ‘Mügdo yeeni,’ ye, i a minneni yeene ogo?”

⁴⁶ An jiik yeeke ti baati m'ana lüüt kä luunŋu ike ye. An nünä yaanja ti baati m'ana yore ŋuwan kä tajdin ike ŋuca ye.

23

Kolkolli Yiñ Lääñoni ti

¹ An Yeecüwa ŋon ke baaddoni yeeke kiinne ogo,

² “Nüütoni yek jiik doocin yek Joon ke Pírrícíinní yaaka nüüti jiik doocin yek Müüca ye.

³ Nääŋe an gin'a kiinte kä ye gimgede. An ŋana ikee baadde nääŋken, iken päki an batta nanjä.

⁴ Iken diigä dürdinni pekkä, an doocutu me duuggen ti, an iken kä duuggen batta takä inken cükütü yokin ogo me yüükkii ti.

⁵ “Iken nääŋken muure nanjä ogo yoorji me. Iken enit meenŋani mäyken buggen ti a tuurgin cäyge giti biykälen yek meenŋa lanjä, an iken enit burunŋu tüggen a bültani bääykä.

⁶ Aṇ iken billä nāntā ba' eemdin ke nāntā ba' jon ñamme, aṇ me ñomgen ti nāntā ṇerrā daaṇmallā yen Yūhūūṇṇi jī,

⁷ aṇ iken ṇīiptā me weeldük kä eemdin, aṇ bäärgä me ogo, 'Nüütoni.'

⁸ "Aṇ ṇana ikee bääрге me ogo, 'Nüütoni,' ikee cäygene kä Nüüto a keelok, aṇ ikee iire muurijaan.

⁹ Aṇ māṇkalan ṇana bääre ṇommañ wic winni ogo, 'Wäac,' ikee cäygene kä Wäy a keelok a Joon, yaana ñaalok pollon jī ye.

¹⁰ Nana ikee gīmmede māṇkalan ikee bääre ogo, 'Mügdoni,' ikee cäygene kä Mügdo a keelok, a Macii.

¹¹ Aṇ m'ana tālan waadgic ti ye, dale wääti a ñuugulo yeenic.

¹² Aṇ m'ana ḍoṇe äärede ñaalok ye, i bi ḍuukunu me iñi, aṇ m'ana ḍoṇe ḍuukcede iñi ye, i bi ääränä me ñaalok.

¹³ "Jooññu ikee ti nüütoni jiik ḍoocin yek Joon ke Pīrrīciīnni, ikee lāāñoni! Ikee äntūke yen Yātkitīn Pollon jiñe üüljene me ñomgen ti, aṇ ikee kä ḍuuggic batta kaaccede ti. Aṇ m'aka ṭākī kaaccīdi ye, i batta bäägedede kaaccīdi.

¹⁵ "Jooññu ikee ti nüütoni jiik ḍoocin yek Joon ke Pīrrīciīnni, ikee lāāñoni! Ikee atcede ircede woo wii mooye ke ṇommañ yilte kä yok men, aṇ naana men keelok yore yelle ye, i ike naṇe päjjīdi atī maccük äänke kä yew bata ikee.

¹⁶ "Jooññu ikee ti woydoni uyken yaaka jayok ogo, 'M'ana liitto ko ānlaṇṇä ye, batta ogo ginkalan, aṇ m'ana liitto ko tiilgä ānlaṇṇä ye, i ogo ḍekon ko liittäṇ yeene.'

17 Ikee uykuni bucken! A yaana wali ye ken tiilcidi, a tiilga, halla a anlaṇṇa yaana tiilga laadde yok ye?

18 An ikee jaaye ogo m'ana liitto ko tambal ye batta ogo ginkalan, an m'ana liitto ko accin yaana accidii me tambal wic ye, i ike ogo dekon ko liittanji yeeke.

19 An ikee uykuni! A yaana wali ye ken tiilcidi, a accin halla a tambal yaana accin laadde yok ye?

20 An m'ana liitta ka tambal ye, i liitta ka wakkä yaaka tambal wic yaakka muure.

21 An m'ana liitta ka anlaṇṇa ye, i liitta ka ike, an ke Joon yaana caäy ike ti ye.

22 An m'ana liitta ka pollon ye, i liitta ka nook yen Joon, ke Joon yaana caäy ike wic ye.

23 “Joonñu ikee ti nüütoni jiik doocin yek Joon ke Piriicinni, ikee laañoni! Ikee wangic tiicede ka accin caycayni, yek waak garka yaaka kañde balka yeekic gitä ye, bata jengä kilkä, an ikee gin'a tiilcidi jiik doocin yek Joon ti ye gaale gitä, wonnu ke angin njingän ke luggin. Yoku pajjidi wakkä yaaka tiilcidi ye, nana gaale gitä.

24 Ikee woydoni uyken! Ikee yüüñ angede yokin piitti, an kalman ken lade!

25 “Joonñu ikee ti nüütoni jiik doocin yek Joon ke Piriicinni, ikee laañoni! Ikee don ke koodal laade ka üntük, an külok jiñe ti küümü ka daalkä, an küümü ka jon talle ke gaannä wakkä me.

26 Ikee Piriicinni uyken, paran iije don ke koodal looke ji woo, nunko üntük bi latee ka woo ye.

27 “Joonñu ikee ti nüütoni jiik doocin yek Joon ke Piriicinni, ikee laañoni! Ikee beele bata kälkä yaaka a weecin ladan, an üntük üükidi woo njan,

aŋ gïtken ti a küümon kä mä tüwïn äwgen aŋ waak muure ðälaŋ ye.

²⁸ Aŋ ikee cääna üükede woo age mä wotku mäkkaŋ ti, aŋ juuggic ti a küümïn kä lääñtäŋ ke täktäŋ yen liiŋŋä gïti jiik ðoocin.

²⁹ “Jooññu ikee ti nüütoni jiik ðoocin yek Joon ke Pïrricïnnï, ikee lääñoni! Ikee bâte kälkä witken yek bätöni ke mä wotku yaaka näge ðugin dänkä yurgic ye, aŋ ɲeerde yokïn.

³⁰ Aŋ ikee jaaye ogo, ‘Naana yoku ikoon bilton ti nïnkä dänkä yurgo ti ye, ikoon yoko batta yoku coorron kä nänŋä bätö.’

³¹ “Aŋ kä jiik yeekic yaakka ikee nüüte kä ðuuggic ogo ikee agje kilkä m'aka nääkono bätöni ye.

³² Ate ñomuk aŋ waak'a iijjene dänkä yurgic ye ðaage.

³³ Ikee käggä! Merkä päänðanŋi! Ikee bi likce woo ogo kä yiŋ yen maañ?

³⁴ “Ina ken tuckede kä bätöni ke ɲäjoni ke nüütoni jiik ðoocin yek Joon yaakka. Yakkalaŋ bi näge ðugin kä tellä kaakkon jok, aŋ yakkalaŋ bi ðooye daanmallä yen Yühüññi jï, aŋ bi ñoole baan ke baan.

³⁵ Aŋ kä yaakki jooññu bi käjä iñi ikee ti kä yïmgä mä wotku muure yaaka puuktin ɲommañ wic ye, iijjidi ti kä yïmgä män woññu Abiil ke yïmgä Jakariya ti minneni Barakiya yaaka nänŋe waadgä anlaññä ke tambal ti ye.

³⁶ Aŋ ikee kiine a gïtken jooññu yaanna muure bi ätä iñi kilkä yaakki ti.

Yeecüwa Nüüji kä Oorcaliim

³⁷ “Ay! Oorcaliim, Oorcaliim, baan mooye yaana nääkä bätöni, an yibbä tüüjgi yek Joon ye, äänki anja nittä muure ika takä ogo merkä yüükü düljo yokin bata aattä yaana tulge dülde yokin bugge ti ye, an ika batta bääggadaa!

³⁸ Yoore an yeenic dälkene kä Joon elan.

³⁹ Ikee kiine, a gitken ika batta bi yoorä naca ke jaajje kä ogo, ‘Nüülkin m’ana äätidi kä yäntän Pito ye.’”

24

Yeecüwa Nüüti kä Düümtin Änlanä

¹ An Yeecüwa kääjin woo kaal yen änlanä ji an wäana atee kä ye, baaddoni yeeke äätin ike ti, an ike nüütcutü ogo, däämjo banñani yek änlanä ti.

² An luukke ogo, “Banñani yaakka muure yoodde? Ikee kiine a gitken, baati pääm yaana bi mañjanä me menen wic ye, bi düümtit git muure.”

³ An wäana Yeecüwa cääjjenee kä pääm yaana wiñe a jengä jeytüünni ye ti, i baaddoni yeeke äätin ike ti pääken, an ike taaji ogo, “Nüüttoon waak yaakki bi näje duuggen tooku? An a ñaaka ken bi a gin’a nüüti äätin yüünü ke düüñin yuungu ye?”

⁴ An luugi Yeecüwa ogo, “Wangic tiice ñana ikee yäayte mñkalan.

⁵ Me ñirken bi ätä kä yäntonñi, an jayok ogo, ‘Ika agä Macii!’ An iken me ñirken bi malgä ñingin.

⁶ An ikee bi tiine kä yääñdanñi, ke jigärgä yek yääñdanñi, an ñana yokic cükcede, waak yaakka bääkkan daa bi nñji duuggen, an batta mor a düüñin ina.

⁷ An ɬon yakkalan bi juwu kä yĩn ɬon yakkalan ti, an yätkitĩn bi juwu kä yĩn yätkitĩn ti. An kãñ bi wääti ke buktun ɲommañ nãnkä yaaka a päkkitɲi ye ti.

⁸ An yaakki muure a iijjĩn ti pillä yen giidä an yanjalan mor irä.

⁹ “An wäättan ikee bi müüke me, an näke me ɖugin, an ikee bi putkene giti ɬon muure ogo ika.

¹⁰ An waan yaanja ti me ɖiirken bi ñomgen yeljãnä woo luggin ti, an bi äägä ñätin, an bi puudu giti waadgen ti.

¹¹ An bãtoni ɖiirken yaaka a yelonɲi ye, bi ükü woo, an me ɖiirken bi yääygä ɖugin.

¹² An kä ɖiirin yen liiɲã giti jiik ɖocin, biilin yen me ɖiirken bi lüy.

¹³ An m'ana wääci ke düüñĩn ti ye, bi kãñi mäkkin.

¹⁴ An Jiik Nerkä yen Yätkitĩn Pollon jiñe bi pakä me ɲommañ wic muure, nuŋko tiinge daa ɬon muure, an wäättan düüñĩn bi ätä.

¹⁵ “Ikee bi yute ɖällä yen cüültĩn yaana jaayi bãto ɖaniyal ye, yudit külok Änlanã.” Dale m'ana päki ye ükcĩ giti.

¹⁶ “An wäättan dale m'aka Yühüdiya ye, lüdok pämkä witin.

¹⁷ An dale m'ana cääy daan wic ye, ɲana kääjidi iñĩ ogo ike kujje gin'a äräk baanne ye.

¹⁸ An dale m'ana yiil ji ye ɲana ɖükcidi ñäjãk ogo ike kujdee burnu yeene.

¹⁹ An bi yaajan kä yaac määngä yaaka lacok ke yaaka niiti ye niĩnkä yaakca ti!

20 Mäte nunko nana nañ yeenic wäätedee a wi-iññak anji ke An Jiñe Wääktan ti.

21 An pillä mooye bi nanji ðone waan yaanja ti, yaana batta a nanon ðone wääna daa kä iijjin ti nomañ ye, ke tiññan. An batta bi njuccä nanji ðone nca.

22 An naana nünkä yaakca batta nüüntü me yokin ye, i baati m'ana bi üt ye, an kä jiik mä wakin yek Joon ken nünkä yaakca bi nüünge daa me yokin.

23 An naana mäjkalan ikee kiinne ogo, 'Däämme Macii inninne,' ke ogo, 'iya wica,' ye, nana ikee luggede.

24 Maciini yaaka a yelonji ke bätöni yaaka a yelonji ye bi ükü woo, an nanji näänkä ke waak'a yawan ye, ogo yääjji ko witin me, ke cääna m'aka a wakin kä Joon ye naana päjjodo ye.

25 Yoore, ikee nüütkenne kä yaakki i batta mor wuun dägä.

26 An naana mäjkalan ikee kiinne ogo, 'Däämje, Macii iya luummuk,' ye, nana ikee kaaccede woo. An naana jaajjin ogo, 'Däämme ike inni äräk,' ye, nana ikee luggede.

27 Bata yaana wıldin diikede kä ñomuk atee ke njäk ye, bi beelji bata äatin yen Minneni Mänbaan.

28 An nant'a cäyge gin tüwon ye, i weñgä yoken dültü wica.

Äatin Yen Minneni Mänbaan

29 "An kä ðeerañ anji naana tiñidin yen nünkä yaakca ti düüñin ye,
an bi ülji iñi,

an paan batta bi diki

an kittäni pollon bi diimdit iñi,
an teynäni yek wakkä pollon jiñe* bi bükcî.

³⁰ “An waan yaanja ti gin'a nüüti ye, bi ükü woo pollon ji yen Minneni Mänbaan, an wäattan ton yek nommañ wiñe bi nüüjji. An iken bi yürci Minneni Mänbaan äätä curungu giti kä teynä ke maanña yäwconde.

³¹ An malanji yeeke bi tuce kä iwok gültete, an m'aka wanje ye bi düülünü ti kä ñomuk ke njäjäk ke ñaalok ke iñi ke nänkä muure iñi pollon ñoy.

Gäärrä yen Kaaptä

³² “Näje nüünñü gäärrä yen kaaptä yaanni ti. Naana kimke kattä iñi an gitke ñiimmin ye, i njäje ogo yiltuke cokolono.

³³ An cäanna naana ikee yuttee waak yaakka muure ye, i ñje ogo Minneni Mänbaan cokolono ti äntüke tük.

³⁴ Ikee kiine a gütken, waak yaakka muure bi nanji duuggen, i batta mor kil yaanni tüw.

³⁵ Pollon ke Nommañ bi wiici iñi, an jiik yeeki batta bi wiici iñi.

Baati M'ana Njajä Nünnä Yaanja ke Wuun Yaanja ye

³⁶ “Nünnä yaanja ke wuun yaanja baati m'ana njajä ye, cäanna ke malanji yek pollon jiñe batta njajä, a Wäy pare ken njajä.

³⁷ Bata wäana wäättee kä nüñkä Noo ti ye, cäanna bi wäati äatin Minneni Mänbaan ti.

* **24:29** teynäni yek wakkä pollon jiñe jiik yaakki nüüti waak pollon jiñe teyken, bata äj, paan ke kirkä.

³⁸ An nīinkä yaakca ti i mor tääl irä iken ämī an mātī, an iken ñijī an ñeygā me, ke nīinnā yaana kaaccene kā Noo kuun jī ye.

³⁹ An iken batta ñajjā ginkalan ke tääl ääte an iken müññe muure, an bi wääti bata äätin yen Minneni Mänbaan ti.

⁴⁰ “An ook kā yew bi ñuugal yiil jī muutuk, an keelok bi koowgu me an yaŋkalan bi mañjänä me iñi.

⁴¹ An määngä kā yew bi ñijī päämñeynā ti an keelok bi koowgu me an yaŋkalan bi mañjänä me iñi.

⁴² “An cāyā i ikī kiijjādā woo kā yaana äätin Pīto yūünü kujjeda kā ye.

⁴³ An yaakki ookci giti naana yoku men mooye yen an ñajjā wuun yaana wali ken bi äätete kato ye, ike yoku kiijjidi woo an an yeene batta bäägge liikā me giti.

⁴⁴ Ikee dale yokic age tootin wuuggu muure, Minneni Mänbaan bi ätä kā wuun yaana batta ike payde daa kā ye.

Näärrä yen Ñuugulo yaana a Lüggini ye

⁴⁵ “An a ñaani ken a ñuugulo yaana a lüggini an a ñajjo ye, yaana müökkünü men mooye yeene an yeene jīne muure ye, an meken iñde waak äämkä kā wuun yaana päjjidi ye ti?

⁴⁶ Nerrä ñuugulo yaana wäädänä men mooye yeene ñuugal naana ike ñuku ye.

⁴⁷ Ikee kiine a gitken men mooye ñuugulo yaana bi müükke wakkā yeeke muure.

⁴⁸ An naana ñuugulo yaana a yaajgonde an payit jone ti ogo, ‘Men mooye yeeni bi kuru,’

⁴⁹ an üccī kā giimmā ñuuguloni meken an amī an mātī ke maaddo määñji ye,

⁵⁰ i men mooye yen ñuugulo yaanna bi ätä kā nīinnā yaana batta ñäjje ye, ke wuun yaana batta ñäjje ye.

⁵¹ An ñuugulo yaanna bi jooje kā jooññu yaaj-gonde, an bi dooce ke lääñoni nantā ba' iwok ke ñeeynā me leken.

25

Gäärrä yen Tulgu kā Caay

¹ “An Yätkitīn Pollon bi beelji bata tulgu yaaka kā caay kuññu dikoni yeeken ye an atī purjīdī ke or ñääññā ye.

² Yaaka kā duuc ye a amgi an yaaka kā duuc ye a ñäjjoni.

³ Yaaka kā duuc a amgi yaakka dikoni yeeken koowi an batta a kujin ñownā dikoni.

⁴ An yaaka kā duuc a ñäjjoni yaakka kuññu küjbünni yek ñownā ke dikoni yeeken.

⁵ An wääna or ñääññā kuurenee ye iken muure bāññā an oodi.

⁶ An müllä kule giti iken cüki yokin yääw ogo, ‘Yooṭe or ñääññā iya äätä! Kääje woo an paake.’

⁷ “An tulgu juwin ñaalok muure an dikoni yeeken tooti yokin.

⁸ An yaaka kā duuc a amgi yaakka jaajjin ñäjjoni ti ogo, ‘Iñon ñownā yeekic ti kā ḍeewan dikoni yooko ḍañña tüwok.’

⁹ “An luugi ñäjjoni ogo, ‘U’u, yaakki ikīin batta bi pääjjinñin müürinaan, päjjīdī ikee ate yääjoni ti an kije yek ḍuuggic.’

¹⁰ “An wääna iken attene kä kijene kä ye, i or ñääññä däägin ti, an yaaka yoken agene kä tootin yaakka, kaaccene kä äräk nantä ba' ammani ñäänkä, an äntüke üülji me.

¹¹ An kä deeran anji tulgu meken äätin an jayok ogo, ‘Mügdo, Mügdo, kupkoon äntüke.’

¹² “An luugi or ñääññä ogo, ‘Ikee kiine a gïtken, ikee kuje.’

¹³ An anji kiijjede woo kä yaana nïinnä ke wuun yen ðuukin yeeni kuje daa kä ye.

Gäärrä yen Ñuuguloni yaaka kä Däk ye

¹⁴ “An ñuca Yätkitïn Pollon jiñe a pääygon kä oon yaana atï taankalan kä utar, an ñuuguloni yeeke bärkene ti an müükkene tiil yeeke wääna atee kä ye.

¹⁵ An yanjalan iññe kücümgu tiil kä duuc an menen iññe kücümgu tiil kä yew, an ðäke iññe kücam tiil kä keelok an yanjalan daa iññe kä liildin yeene. An wäättan ike attä.

¹⁶ “An yaana kuññu kücümgu tiil kä duuc ye attä an ñuugulenee kä an ñuucin ti meken kä duuc ñuca.

¹⁷ An yaana kuññu kücümgu tiil kä yew ye, nanjin bata menen an ñuucin ti meken kä yew ñuca.

¹⁸ An ñuugulo yaana kuññu kücam tiil kä keelok yaanna küññu kää, an tiil men mooye yeene jikke iñi.

¹⁹ “An wääna nïinkä ðiirene ye, i men mooye yen ñuuguloni yaakka ðuukin, an cääjjin iñi panjä tiil ti ke iken.

²⁰ An ñuugulo yaana a kujon kücümgu tiil kä duuc ye, äätin an ääcin ti meken kä duuc ñuca, an jaajjin ogo, ‘Men mooye, ika iññaa kücümgu tiil kä duuc, an yooru, ika ääcänä ti meken kä duuc ñuca.’

21 “Anj kiini men mooye yeene ogo, ‘Nerañ kā yaac! İki ñuugulo ñerconde yaana a lüggini ye, iki agā lüggini kā tiiññā gin deerconde, iki bi dooceni ñiirken giti, äätä kaacci jon ñamme giti yen men mooye yüünü ti.’

22 “Anj ike yaana a kujon kücümgu tiil kā yew ye, cääna äätin an jaajjin ogo, ‘Men mooye ika iññaa kücümgu tiil kā yew an ika äacänä ti meken kā yew ŋuca.’

23 “Anj kiini men mooye ogo, ‘Nerañ kā yaac! İki ñuugulo ñerconde yaana a lüggini ye, iki agā lüggini kā tiiññā gin deerconde, iki bi dooceni ñiirken giti, äätä kaacci jon ñamme giti yen men mooye yüünü ti.’

24 “Anj yaana a kujon kücam tiil kā keelok ye äätin cääna an jaajjin ogo, “Men mooye yeeni, iki ñajjeni ñuugula yüünü carañ, iki itā nant’a batta agii kā püiton kā ye. Anj iki dütü nant’a batta agii kā mäpon kā käwkä ye.

25 Anj ika booññu an ika attä an tiil yüükü jikkä iñi. Tiil yüükü ikki.’

26 “Anj luugi men mooye ogo, ‘İki ñuugulo yaaj-gonde yaana a wuñgon ye! Naana yoku ñajjä ika itā nant’a batta agā püiton kā, an ika dütü nant’a batta agā mäpon kā käwkä ye,

27 tiil yeeki batta äccädä kun tiil ji ina? Yoku ika kaññā ginkalan witken ti kā ñeewan.’

28 “Anj men mooye iinjin ogo, ‘Kücam tiil koowe ñuugulo yaanna ti, an iñe m’ana cäyge kücümgu tiil kā caay yaanna.

²⁹ An m'ana cäyge ye bi iñgä me ðiirken, an bi cäyge kä ðiräk, an m'ana batta cäyge ye, yaaka bilti ike ti kä ðeewan ye, bi koojjunu me woo ike ti.

³⁰ An ñuugulo yaana a waanjï yaanni yeepe woo mïllä giti nantä ba' iwok ke ñeeynä me leken.

Nünnä Jooññu

³¹ “An naana Minneni Mänbaan ätä kä maanjä yeene, ke malanji yeeke muure ye, ike bi cääjji nook yeene yen maanjä wic.

³² An ñon muure yoken bi düülünü ti ñome ti, an ike me bi kebe giti bata yaana kaaydo käälgä kibbedeeda woo jüülöni giti ye.

³³ An ike käälgä bi ðooce bun birrä an jüülöni bi ðooce kä bun aam.

³⁴ “An wäattan Yätkä m'aka cäyok bun birrä ti ye bi kiine ogo, ‘Ääte, ikee yaaka age nüülkini kä Wäyo ye, kaace ti Yätkitin ti yaana tutkene kä me wäana iijjin ti nanjä ñommañ ye ti.

³⁵ Ika nägana kääñ an ika äämzana. An ika nägana yeen an ika mäatkana piik. An ika agä boorgon an ika gimgana äärgic ti.

³⁶ An ika yori elan, an ika iinjana. An ika yore caran, an ika waañña. An ika cäyä ganjar, an ika ookka.’

³⁷ “An bi luuku mä wotku ogo, ‘Pito, a tooku ken yoorini näki kääñ, an iki äämzini, an näki yeen, an iki mäatkini piik?

³⁸ An a tooku ken yoorini agii boorgon, an gimgini äärgo ti, an yorü elan, an iinjini kä?

³⁹ An a tooku ken agii kä raac an cäyüi ganjar an iki ookini kä?’

⁴⁰ “An bi luuku Yätkä ogo, “Ikee kiine a gütken bata yaana nängene mädgi licken ke käwgi licken ye, i nängana kä ika.’

⁴¹ “An ike bi jaajji m'aka bun aam ti ye ogo, ‘Ange yokic ika ti ikee mä tuumgin, kaace maañ yaana ke cüle a tütkini boonjin ke menkeekeni yeeke ye ti.

⁴² Ika nägana kääñ an ika batta aga kä äämgini. An ika nägana yeen an ika batta aga kä määtkini piik.

⁴³ Ika agä boorgon an ika batta aga kä gimgini äärgic ti. An yori elan an ika batta aga kä iinjini. An ika agä raac an ika cäyā gangar an ika batta aga kä ookon.’

⁴⁴ “An iken cääna bi lüükci jaajji ogo, ‘Pito, a tooku ken yoorini näki kääñ ke yeen, an agii boorgon an yorü elan an agii raac an cäyii gangar an iki batta agini kä yüükkini ti?’

⁴⁵ “An ike bi lüükci ogo, ‘Ikee kiine a gütken, naana ikee yaakke kä yüükkin ti mädgi licken ke käwgi licken kä deeran ye, i ikee yaakke kä yüükkin ti ika.’

⁴⁶ “An mä yaackä bi ati kaaci jooññu giti ke cüle, an mä wotku bi kaaci ti ünñü giti ke cüle.”

26

Müññü Yeecüwa.

¹ An wääna Yeecüwa dannee kä jiik yaakka muure ye, i baaddoni yeeke kiinne ogo,

² “Näje Poñ Kaaldin Wic äätidi nüñkä yew ti ñomuk, an Minneni Mänbaan bi müükkünü me mäbaan an teljänä me ti ñaalok kaakkon jok.”

³ An duunƙu dānƙā ke yātīnī yek Yūhūūnī yoken dūlī nāntā ba' duunƙon daan ƙūūlconde yen Joon yaana battā me ogo Kayaapa ye ti.

⁴ An lāālin pugin ogo Yeecūwa mūgī ko ātkītīn an nāgī dok.

⁵ An iken jaajjin ogo, “Nana waan Poñ Kaaldin Wic ti, nunƙo me lelit.”

Yeecūwa Cūjī Me Yok Betani

⁶ An wāāna Yeecūwa cāyee ƙā Betani paa ba' Camaan yaana a nāƙon ƙā jaan ņomuk ina ye,

⁷ i iin ƴanƙalan ƙāājin ārāk ike ti ādit kuulkul pītina yaana ƙiygā me ƙā carrā ye, an pookke Yeecūwa wiñe ti i ike cāāy dārñañ ti āmī.

⁸ An wāāna yoorene daa baaddoni ye, iken piinƙin an jayok ogo, “Yaakki ņiyene me ina!

⁹ Pājjīdī yoku yāājji me woo ƙā caran tiil yoku iñi me aangī.”

¹⁰ An jiik yaakka ņājji Yeecūwa an luukke ogo, “Ikee iin rūūde yok ina? Ike nāñgā nāānƙā ņerken ika ti.

¹¹ Ikee bi cāygene ƙā aangī ke ikee kamat an ikee batta bi cāygene ƙā ika kamat.

¹² Ike pītina yaakki pookke yori ti nanñe tutee ƙā jīñgā yeenī.

¹³ Ikee kiine a gītken, nāntā yaana pākene me Jiik Nerkā yen Joon ņommañ wic muure ye, nāānƙa nanī iin yaanni ye, cāānna daa bi jaaygā me an payte daa me.”

Yahūūja Yeecūwa Äākkene ñāc

¹⁴ An baaddoni yaaka caay witken ƙā yewwe ye yaana battā me ogo Yahūūja Garyūūti ye attā duunƙu dānƙā ti,

15 an tääccin ogo, “Ika bi iña ɲaaka naana mükkene kä ye?” An ike iñi tiilgä gälkä wangen caykä kä ðäk.

16 An kä waan yaanja ti ike määjjin waan ääkkedeeda ɲäc.

Amma Yen Poñ Kaaldin Wic

17 An äɲ wiñe yen Poñ Biiggì Cotku ti baaddoni äätin Yeecüwa ti an taaji ogo, “İki tākā tutkini nāntā, yaana amii kä amma Poñ Kaaldin Wic ye wa?”

18 An ike luukcin ogo, “Ate oon kalaɲ ti baan ji an kiine ogo Nüüto jāāyidi ogo, ‘Wuun yeeni wane cokilin, ika atā amā amma Poñ Kaaldin Wic baannü, ke baaddoni yeeki.’ ”

19 An baaddoni jiik yaaka kiinene daa Yeecüwa ye naɲi, an tuttu amma yen Poñ Kaaldin Wic.

20 An biigin ti aɲɲi, Yeecüwa cääjjin iñi amma ti ke baaddoni yeeke yaaka kä caay witken kä yew ika.

21 An wääna amene kä ye, Yeecüwa jaajjin ogo, “İkee nüütke a gütken, mǎɲkalaɲ ikee ti ika bi ääka ɲäc.”

22 An baaddoni anjin iñi kä yaac, an wäättana Yeecüwa tactā, kä kiɲuk kiɲuk ogo, “Piɲo, bi a ika?”

23 An luukke ogo, “M'ana iñko bi yirji gälɲä ji ye, i a m'ana bi ika ääka ɲäc ye.

24 An Minneni Mǎnbaan bi tüw bata yaana jaaynene Meenka Jiik Joon ye, an m'ana bi Minneni Mǎnbaan ääke ɲäc ye, bi yaajaɲ ke ike! Iiñca ɲeraɲ ɲana yoku ike giidi me.”

25 An taaji Yahüüja, yaana ike bi ääkkänä ɲäc ye ogo, “Nüüto, an bi a ika?”

An luuki Yeecüwa ogo, “İki jaajjini.”

26 An wääna iken ämmene kä ye, Yeecüwa kuññu biññan coññu an ñüülkene, an wiññe giti an iññe baaddoni, an kiinne ogo, “Koowe ame a yori inni.”

27 An don koowne an mälcin ñaalok an iññeeda kä an jaajjin ogo, “Mätce ikee muurijaan.

28 A yimgä yeeki ikki, a yek jiik doocin yek Joon kiccängen yaaka puuktin ogo kulkin nääñkä yaackä yek me ñiirke ye.

29 Ikee kiine, Ika batta bi mätcä piik jaan yaana tulge belok bata lüütken ye ñuca, anña nünä kicconde yaana bi mätcä kä ke ikee Yätkitin Wäyo ti ye.”

30 An iken ooljin uullu an kaaccä woo üñjin pääm yaana wiñe a jengä jeytüünni ye ti.

Yeecüwa Bäṭi Ricṭäñ Bütürüc

31 An iken kiini Yeecüwa ogo, “Ikee muurijaan bi buurre woo ika ti wüürin tiññañ. A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, ‘Kaaydo bi pacä an kábälgä yek kaal jiñe bi gääctit giti.’

32 An naana ika juwunu ñaalok tüwnü ti ye, ikee bi yüte ti Jaliiil.”

33 An Bütürüc luukcin ike ti ogo, “Naana me muure iki daljini iñi ye, iki batta bi daljeni iñi.”

34 An luugi Yeecüwa ogo, “Iki kiineni a gütken wüürin tiññañ i mor toon batta weekci ika bi reeca woo äänkü kä ñäk ogo Ika kujjada.”

35 An kiini Bütürüc ogo, “Naana cääna ika tüwü ke iki ye, iki batta bi reeceni woo!” An baaddoni muure jaajjin jiik keelkä yaakka.

Yeecüwa Mäṭi Jec̣imaani ji

³⁶ An Yeecüwa attä ke iken nântä yaana battä me ogo Jecīmaani ye, an baaddoni yeeke kiinne ogo, “Cäye winni, ika atä wīca mätä.”

³⁷ An kuññu Bütürüc ke merkä Jabadī kā yewwe, Yaagüüp ke Yuhanna, an ike uccin kā nüüjdün an jone yaaññä.

³⁸ An kiinne ogo, “Joni nüüji kā yaac an a yaana ika tüwü ye. Wäade winni an yäwe ke ika.”

³⁹ An wükcin woo kā deeran an düñjin iñi an mälcin, an jaajjin ogo, “Wäyo naana päjjidi ye nana ika nanḍaa wäacä waaññä yaana äätidi yaanni. An nana iki nääñä kā taktän yeeni, tääckä nanjja kā taktän yüünü iki.”

⁴⁰ An ike dukcin baaddoni yeeke ti, an wäadene a ootin. An Bütürüc kiinne ogo, “Ikee batta cäanna liite yäwe ke Ika wuun kā keelok?”

⁴¹ Yäwe an mäte nuñko nana ḍimjede puuccin giti. Wäaktän tākī an gaan ken baman.

⁴² An iken dalji iñi Yeecüwa kaaccä woo nuca an mättä ogo, “Wäyo naana waaññä yaanni batta a anḡini yok ye, i daa waaja an dalä taktän yüünü nanji ḍone.

⁴³ An wäana ḍuukenee kā iken ti nuca ye, i kaññe a ootin wanḡin a pekin iñi kā nüñkā.

⁴⁴ An daljene iñi nuca an attä an mättä äänke kā ḍäk an jaay jiik keelkä.

⁴⁵ An ike äatin baaddoni yeeke ti an kiinne ogo, “Cumje ootene an yilke. An yoore wuun ḍäāgin an Minneni Mänbaan müökkī me mā yaackä inken ti.

⁴⁶ Juwe an atin! Yoore, aagdo ḡac yeeni inni!”

Yeecüwa Mügi Me

47 An wääna Yeecüwa iinjedee kä jaayee ye, Yahüüja yaana a baaddo ke meken yaaka kä caay witken kä yew ina äätin ke ɬon ɖiirken kä gaadalli ke läcängä tuuji kä ɖuunƙu dänkä ke yätini yek me.

48 An iken a iŋgin kä aagdo ɲäc Yahüüja gin'a nüüti ye, ogo, "M'ana bi ɲüübä ye, ken a ike, i müge."

49 An kä deeran anɲi ike äätin Yeecüwa ti an jaajjin ogo, "Ogook, Nüüto?" An ɲüimme kä jone.

50 An kiini Yeecüwa ogo, "Muukonɖi nänä gin'a umgini ɬäkkä nanɖä ye." An iken äätin an Yeecüwa mügi.

51 An baaddo yen Yeecüwa yanƙalan gaadal yeene wuudene woo, an kiingon yen ɖuunƙon daan küülconde tocce gitkin woo.

52 An kiini Yeecüwa ogo, "Gaadal yüünü ɖuukci ätteji. M'aka ɲuugal kä gaadal ye bi tüwok kä gaadal.

53 İki batta ɲäjjä ogo ika liilco ɲujjoo Wäyo ti, an ike tucu malaɲɲi yeeke kä biraɲ an ika tiica.

54 An yaakki bääkkan daa bi nänɲi ɖuuggen ɖääkit yaaka jaayi Meenka jiik Joon ye."

55 An Yeecüwa ɬon kiinne ogo, "Ika agä mäddek yaajgonde ina ääte kä gaadalli ke läcängä ogo mügjada ko yaanna? Nüünkä muure Ika cääynä kaal yen änlaɲɲä yen Joon ji an Ika batta mügda ina?

56 An yaakki muure nänɲä ɖuuggen ɖääkit yaaka peri bätöni Meenka Jiik Joon ji ye." An baaddoni muure ike dalji iŋi an buurcin woo.

Yeecüwa Iji Me Nänɬä Jooññu Kayaapa ti

57 An m'aka müügɲ Yeecüwa ye ike iji Kayaapa ti yaana a ɖuunƙon daan küülconde ye ti, nänɬ'a ɖülte kä nüütoni jiik ɖoocin yek Joon ke yätini yoken ye.

58 I baattä Bütürüc kä utar anḡa nāntä ba' ḡuunḡon daanḡ küülconde anḡ ike kaaccä ti anḡ cääjḡin iñi ke tiiḡoni, däämi düüñin nääḡkā.

59 Anḡ ḡuunḡku dāḡkā ke ḡütoni muure Yeecüwa määckätä ḡok m'aka jaajḡi kä yelḡitḡin ike ti, nuḡko näke daa kä ḡok ye.

60 Anḡ me ḡiirken äätin jayok kä yelḡitḡin ike ti. Anḡ ḡütoni batta a kääñin jiik'a päjḡidḡi näke daa kä ḡok ye. Anḡ wäättan me kä yewwe äätin

61 anḡ jaajḡin ogo, “Oon yaanni jaay ogo, ‘Ika liitḡä änlanḡä yen Joonḡ ḡüümü ḡiti anḡ ḡocu koru niiḡkā kä ḡäk.’ ”

62 Anḡ ḡuunḡon daanḡ küülconde yuuttu ñaalok anḡ jaajḡin Yeecüwa ti ogo, “İḡi batta cäyḡini kä luukcin yaana jaajḡidii kä ciḡḡä yaana üüḡidḡi iḡi ti yaanna?”

63 Anḡ Yeecüwa daa a tiiḡjḡiñi iñi. Anḡ kiini ḡuunḡon daanḡ küülconde ḡuca ogo, “Kä yāntāḡ Joonḡ yaana a üdon ye, iḡi ḡooceni liittāḡ ḡiti, nüütḡoon naana iḡi agä Macii Minneni yen Joonḡ ye.

64 Anḡ kiini Yeecüwa ogo, “İḡi jaajḡini. Anḡ ikee ki-ine, kä waan yaanni ti ke ñomuk Minneni Mänbaan bi yoore cääy nāntä teynä buḡ birrä yen Joonḡ ti, anḡ bi ätä kä curunḡu yek Pollon.”

65 Anḡ ḡuunḡon daanḡ küülconde burḡu yeene jeññe ḡiti kä piḡnkä anḡ jaajḡin ogo, ‘Oon yaanni jaay ina anḡi ḡüüci ogo iken iiro ke Joonḡ! İḡiñ ḡäkḡin mä yuḡin ina ḡuca? Anḡ tiḡḡe kiirkä yeeke muure.

66 Anḡ ikee payde ogo ḡaaka?”

Anḡ iken luukcin ogo, “İke päjḡidḡi tüw.”

67 Anḡ ḡüülḡü ñomḡin kä ñaangä anḡ giibi kä inḡen anḡ yakkalanḡi ike määbi tāḡkin, i agene küḡḡon

wanjin.'

⁶⁸ An kiintä ogo, "Macii, nüüttoon naana iki agä bāto ye, iki jebini kā ṇaani?"

Bütürüc Yeecüwa Reece Woo

⁶⁹ An Bütürüc cāay woo üntük. An ṭuulle yaana ṇuugal ye äätin an ike kiini ogo, "İki cāanna ke Yeecüwa yen mā Jalīl."

⁷⁰ An Bütürüc riccin woo me ṇomgen ti muure. An jaajjin ogo, "Batta ṇājā iki jaayā ogo ṇaaka."

⁷¹ An wāana ike attee kā äntüke yen kaal ti kā cokal ye, yooti ṭuulle yaana ṇuugal ye yaṇkalan ṇuca, an m'aka yudok gunne ti ye kiinne ogo, "Oon yaanni ke Yeecüwa yen mā Naacira."

⁷² An ṇuca ike riccin woo kā līttāṇ an jaajjin ogo, "Oon yaanna kuju."

⁷³ An kā ḍeeraṇ anṇi m'aka yudok wīca ye äätin Bütürüc ti an kiine ogo, "İki bāakkan daa ke iken, jiik yūükü muure nüütü iki agä mān Jalīl."

⁷⁴ An ike jujjin kā tuummu ḍone an lītkede ogo, "Oon yaanna kuju." An kā ḍeeraṇ anṇi toon weekcin.

⁷⁵ An Bütürüc päjjin jiik'a jaayi Yeecüwa ye ogo, "I toon batta mor weekcī iki ika bi reecca woo āāṅkü kā ḍāk." An Bütürüc kaaccā woo an weenṇā kā yaac.

27

Yeecüwa Icki Me Biilaatuc

¹ An wāana tīṇṇāwic anṇi ye, ḍuunṅku dāṅkā ke yātīnī yek Yühüüṇṇi nāṇṇā waṇ teyne ogo nāākī ko Yeecüwa.

² An ḍiigi an iji müükki mügdo Biilaatuc yen mā Ruumaan.

Yahüüja Ðone Maaññe

³ An wääna Yahüüja yaana ike ääkki ñac ina ñiccee Yeecüwa jooce daa me ke tüwnü ti ye, ike jone lüüjjin an tiilgä gälkä yaaka caykä kä ðäk yaakka ðuukkene ðuunku dänkä ke yätini.

⁴ An jaajjin ogo, “Ika nänñä näänkä yaackä kä ääkin ñac m'ana ðone ladan ye.”

An iken jaajjin ogo, “Ikoon piilgon ñaaka? Yaanna a iki ti.”

⁵ An Yahüüja tiilgä gälkä yibjene iñi kaal yen änlaññä yen Joon ji, an kaaccä woo an ðone maaññe.

⁶ An ðuunku dänkä yakkalan tiil koowi an jaajjin ogo, “Batta päjjidi ðoocin tuññu änlaññä ji i a tiil yek yimgä anji.

⁷ An iken ðuccin jiik an tiil kiññene yiil äjo ogo wääto ogo, nänñä jingä boorgu.

⁸ An ken ina ke tiññan yiil yaanna batte daa me ogo, Yiil Yimgä yaanna.

⁹ Yaakki dääkit barrä yen bato İrmiya ogo,
“Iken kuññu tiilgä gälkä caykä kä ðäk,
a äccin yaana ðoocete daa kä mä Icärayiil ye.

¹⁰ An kiññene yiil äjo,
bata yaana iingana kä Piṭo ye.”

Yeecüwa Yuuttu Biilaatuc Ñome ti

¹¹ An Yeecüwa yuuttu mügdo Biilaatuc yen mä Ruumaan ñome ti, an taaji mügdo ogo, “İki agä yatkä yen Yühüünñi?”

An luugi Yeecüwa ogo, “İki jaajjini.”

¹² An wääna kakkene daa wic ðuunku dänkä ke yätini yek Yühüünñi ye, i ike batta a lüükcini.

13 An taaji Biilaatuc ogo, “İki batta tinđä kăkkinni witkin yaaka üünütü me iki ti yaakka?”

14 An batta agee kă luukon kă jiikkalan, an mügdo wiñe ãiiktin.

15 An yuungu muure ti Poñ Kaaldin Wic ti, mügdo yen mă Ruumaan äkkidi men kă keelok yaana cäy gangar ji an wakă ãon ye.

16 An waan yaanja ti iken cäygene mărjalan gangar ji năjjănă battă me ogo Barabaac.

17 An wăăna măbaan yoken ãulene daa kă ye, i iken taaji Biilaatuc ogo, “A năani ken ãakke äkke kă, Barabaac halla Yeecüwa yaana battă me ogo Macii ye?”

18 An năjje iken Yeecüwa müükkene daa kă puutin.

19 An wăăna Biilaatuc cäyee kă nook yen jooññu wic ti ye, tucki iñe jiik an kiinne ogo, “M'ana ãone ladan yaanna dalăbu. İka wăăccă lăäggı kă yaac wiirın tiññan kă ike.”

20 An ãuunku ãănkă ke yătini ãon iiri ogo ñujjo Barabaac ken äkkee an Yeecüwa ken năgji ãok.

21 An Biilaatuc ãon taaññe ogo, “Yaaka kă yewwe yaakki ti wali yaana äkke kă ye?”

An ãon luukcin ogo, “Barabaac!”

22 An tăäcki ti Biilaatuc ogo, “An Yeecüwa yaana battă me ogo Macii ye ken nană ogoo?”

An ãon muure luukcin ogo, “Năge ãok kă ãellă kaakkon jok!”

23 An tăäcki ti Biilaatuc ogo, “İna, a yiñ yaana wali ye ken nanñe?”

An iken üüttin kă yăăw ãetan ogo, “Năge ãok kă ãellă kaakkon jok!”

Biilaatuc Yeecüwa iññe me ogo Teljü me ti Kaakkon jok

24 An wääna yoorene daa Biilaatuc ike batta kãñdee kä waan, an a büültin ken tälit ye, i ike kuññu piik an inke lookke woo me ñomgen ti, an jaajjin ogo, “Ika doni ladan kä yimgä oon yaanna. Yaanna a nääñkä yeekic!”

25 An me muure luukcin ogo, “Dalä yimgä yeeke a ikoon ti ke merkä yooko ti!”

26 An Barabaac äkkeneeda. An iinjin ogo Yeecüwa dooyji me, an müükkene kääygä mä Ruumaan ogo telji ti kaakkon jok.

Kääygä Yeecüwa Ñiyge Yok

27 An kääygä yek mügdo Biilaatuc Yeecüwa koowi, an iji wiñ yeenen ti, an kun yen kääygä düüli ti muure ike ti.

28 An burnu yeene güüdi woo, an iinji burnu beel bata yen yätkä.

29 An turki tarbüc eemdin yen küügü an iinkene daa wiñe ti, an ducki lacan ñnte birrä ti an düñjin iññi ñome ti an ñiyene yok an kiintä ogo, “Ogook? Yätkä yen Yühüññi!”

30 An nüülki yokin ñaangä, an lacan koowi an jebene daa kä wiñe ti.

31 An wääna ñiynene kä yok ye, i güüdi yokin woo an iinji buruñgu yeeke an koowi iji woo telcätä ti kaakkon jok.

Teljün ti Yeecüwa Kaakkon jok

³² An wääna kaaccene kä woo ye, i iken purjin ke oon yaŋkalan yen mä Giiräwaan, battä me ogo Camaan, an iiri kääygä ogo kaakkon Yeecüwa koowje äddee.

³³ An iken ɖakkä ti nāntä yaana battä me ogo Kulukuuta ye, an aŋan ogo nāntä yen āwnä men wiñe.

³⁴ An ike iñi määk a ñukin kä kalkale an wääna nākkeneeda kä ye, ike yaakkä kä maanñä.

³⁵ An wääna ike ɖeljene daa ti kaakkon jok ye, iken buruŋgu yeeke nüüli giti an naŋi kä jaan.

³⁶ An iken cääjjin iñi an ike tiicä.

³⁷ An wiñe ti iken ɖuccin jiik pergin yek cɨŋjä yaana üñjidi ike ti ye jayok ogo, “A Yeecüwa inni, Yätkä yen Yühüññi.”

³⁸ An ñagatŋi yakkalan kä yewwe ɖeli me ke ike, keelok kä buŋ birra ti an yaŋkalan kä buŋ aam ti.

³⁹ An m'aka kaajit ye yawok kiirä witken bergä kä ñääy,

⁴⁰ an jayok ogo, “İki yaana jaayä ogo ānlaññä yen Jooŋ ɖüümjey giti, an ŋuca korjey nüinkä ko ɖäk ye! ɖoŋü makkä! Kääjä iñi kaakkon jok naana iki agä Minneni Jooŋ a gütken ye.”

⁴¹ An cääna duuŋku dāŋkä ke nüütoni jiik ɖoocin yek Jooŋ ke yätini ike ñiyge yok kiintä ogo,

⁴² “İke makkalan manje, an ɖoŋe batta liilde kä makkini! Naana ike a yätkä yen mä İcārayiil ye, dale käjä iñi kaakkon jok tiññaanŋi, an ikoon bi luggon kä ike.

⁴³ İke lüggidi kä Jooŋ an dale Jooŋ ike makkänä tiññaanŋi naana ike ɖäkkänä ye, kä yaana jaayee kä ogo ike agje Minneni Jooŋ ye.”

44 An cääna ñagatni yaaka a ɬeljini ti ke ike kaakkonni jugin ye, ike kirgä cääna kä jiik keelkä.

Tüwnü yen Yeecüwa

45 An wääna an yuuttee ɬeejjük ye i miillä nommañ äätte wic muure ke näje wuuggu kä ɖäk.

46 An wääna wuun ɖäk ti ye, Yeecüwa yaajjin kä yääw mooye an jaajjin ogo, “İli, İli, lama cabak-taani?” An anan ogo, “Joon yeeni, Joon yeeni, ika daldaabu ina?”

47 An wääna makkalan yuddene kä wica an ti-inɲene kä anan ye, i iken jaajjin ogo, “İke bäära bato İliya.”

48 Yanƙalan iken ti lüünü an untal küümgene kä määk peñkä an ɖooce laca ti an lajgeneeda ogo maadje.

49 An meken jaajjin ogo, “Dalä bu pare tika, yoorin naana İliya bi ätä ike makkänä ye.”

50 An Yeecüwa yaajjin ɲuca kä yääw mooye an wääktan yeene ɖooce.

51 An kä deeran anɲi burnu yaana a daanjinä anlanä ti ye, jeññä giti äänke kä yewwe bäätin inä kä ñaalonɲu ke inä, an nommañ bukin an ɖaranɲi bääktin.

52 An kälkä witken kupkin, an me ɖirken yek Joon yaaka a tüwin ye, juwin ñaalok.

53 An iken kääjin woo kälkä giti, i ɖanɲa Yeecüwa a jüwinä, an iken attä baan mooye lanä ji Oor-calim an yoken nüütiki woo me ɖirken.

54 An wääna duunɲon kääygä yen mä Ruumaan ke kääygä yaaka ke ike däämene Yeecüwa an yuttene bukin nommañ ke waak'a nanɲa duuggen

ye, iken bojgin kä yaac an jaajjin ogo, “A gütken ike a Minneni yen Joon!”

⁵⁵ An wīca määngä ñiirken yakkalan däämmidi kä utar, a yaaka Yeecüwa bäädnä kä Jalīl an ñuugulunu ye.

⁵⁶ An Märiyam yaana battä me ogo Majdaliina bilti ke iken ke Märiyam yaana a Yaagüüp ke Yuucip meen ina ke merkälen Jabadi meen.

Jiŋŋä yen Yeecüwa

⁵⁷ An wääna biigin ti däägenee ye, oon yaŋkalan a ceeggon äatin ätä Raama battä me ogo Yuucip, an ike cääna a baaddo yen Yeecüwa.

⁵⁸ An ike attä Biilaatuc ti, an ñujjin ogo Yeecüwa gaane, an Biilaatuc iinjin ogo ññjida ko me.

⁵⁹ An gaane koowi Yuucip, an paarre yok kä burnu kicconde yen jiŋŋä me.

⁶⁰ An maatŋe kääł yeene kicconde ji, yaana agee kä küüñgon pääm ti bata tuumpoŋe ye. An pääm düljene ti kääł tük an attä.

⁶¹ An Märiyam yaana battä me ogo Majdaliina ke Märiyam yaŋkalan bilti wīca cäyok ñomgen agene tük in ti kääł wic.

Tüññä yen Kääł Wiñe

⁶² An nünñä yaana äätidi An Jiñe Wääktan ti ye, duunku dänkä ke Pürricünñi attä yoken dülü Biilaatuc ñome ti.

⁶³ An jaajjin ogo, “Mügdo, ikoon paydon wääna maldo ñingın yaanja mor agee kä üdon kä ye, jaajjin ogo, ‘Ika bi juwu ñaalok nünkä kä ñäk tüwnü ti.’

⁶⁴ An iinjä dalä kääł wiñe tücä me ke nünñä ñäk ti. Nunkodo baaddoni yeeke äätidi an gaane

kaltä, an me kiintä ogo, 'Juwono tüwnü ti.' An anan yelkitin yaana düüñin ti ye, bi yajaan kä yaana iijjin ti ye."

⁶⁵ An iken luugi Biilaatuc ogo, "Kuje tüiconi an ate näje tüññä bata yaana liilde ye.

⁶⁶ An iken attä an kääł wiñe nängi tüññä, an üülji kä pääm an märki gin'a njicte daa kä ye, an duccin tüiconi.

28

Juwin Yeecüwa Tüwnü ti

¹ An tinä wic yen iijjin ti nüinnä natükel ti, Märiyam yaana battä me ogo Majdaliina ke Märiyam yankalan attä ükcidi kääł wiñe.

² An kä deeran anji nommañ buccin kä yaac kä yaana malak yen Piṭo kääjenee iñi pollon ji ye, an äatin an pääm düljene woo, an cääjjene kä wic.

³ An biilke beel bata wıldin, an burunğu yeeke bowan bata aak.

⁴ An tüiconi bojgin kä yaac an yoken tüicın kä liin ke beeljene bata mä tüwin.

⁵ An malak määngä kiinne ogo, "Nana ikee booje, njäjä ikee mäaje Yeecüwa yaana teli me ti kaakkon jok ina.

⁶ Ike batta a winni ike juwin ñaalok tüwnü ti, bata yaana jaajjenee kä ye. Äate nantä yaana nünee kä ye yooore.

⁷ Ate kä birañ, an baaddoni yeeke kiine ogo, 'Ike juwono ñaalok tüwnü ti, an bilto ti ato ñomgic ti Jalil. An ike bi yoorje wica.' Yaaka nüütkenē kä yaakki payde."

⁸ An määngä kääł wiñe dalji iñi kä birañ kä liin, i a küümīn kä jon ñamme mooye, an lüdgin baaddoni yeeke nüütikutü.

⁹ An kä deeran anji, Yeecüwa purjene kä an kiinne ogo, “Ogook?” An iken wükcin ti ike ti an tabi küigin kä maanjä.

¹⁰ An iken kiini Yeecüwa ogo, “Nana ikee booje. Ate an mädgo nüütke ogo ato Jaliil, an ika bi yoor-jada wica.”

Jiik Pakin yek Tiiiconi

¹¹ An wääna määngä äätene kä päy ji ye, i tiiiconi yakkalan attä baan ji, an duunku dänkä yek Joon päkki kä waak'a nanjä duuggen ye muure.

¹² An wääna duunku dänkä purjene ke yätini ye, i iken läälin pugin, an kääygä iñi tiil kä diräk.

¹³ An kiini ogo, “Jaaye ogo baaddoni yeeke ken äätono ko müüllä i ikee agje ootin, an gaane kallii.

¹⁴ An naana mügdo yaakki tiinje ye, i ikoon bi yuuton ñaalok kä ikee nunko nana kaaccede kä tiñidin giti.”

¹⁵ An kääygä tiil koowi, an iken nanjin bata yaana daa kiinene daa kä duunku dänkä yek Joon ye. An jiik yaakki piirjin woo Yühüünñi ti ke tiññan.

Ñuugula Yäwconde

¹⁶ An baaddoni yaaka kä caay wiñen kä keelok ye attä Jaliil, pääm yaana nüütkene daa Yeecüwa ogo atci ko ye ti.

¹⁷ An wääna ike yoorene daa kä ye, ike maanji an yakkalan juuggen riijin.

¹⁸ An Yeecüwa äätin iken ti, an jaajjin ogo, “Mügdin yen pollon jiñe ke mügdin yen nommañ wiñe, iñana kä Joon muure.

¹⁹ An wäättan ate an näñe baaddoni ton ti muure, an iken büüle kä yäntän Wäy ke Minneni ke Wääktän Lanña yen Joon.

²⁰ An iken nüüde dale tinjit wakkä muure yaaka iingene kä ye. An wina ika bi ke ikee kamat ke düüñin yen yuungu ti.”

Meenka Joon Jumjum Bible Translation

copyright © 2023 Pioneer Bible Translators

Language: (Jumjum)

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 May 2025 from source files dated 6 May 2025

c26a5d16-f86b-5d5b-852b-4e1cb4a96263